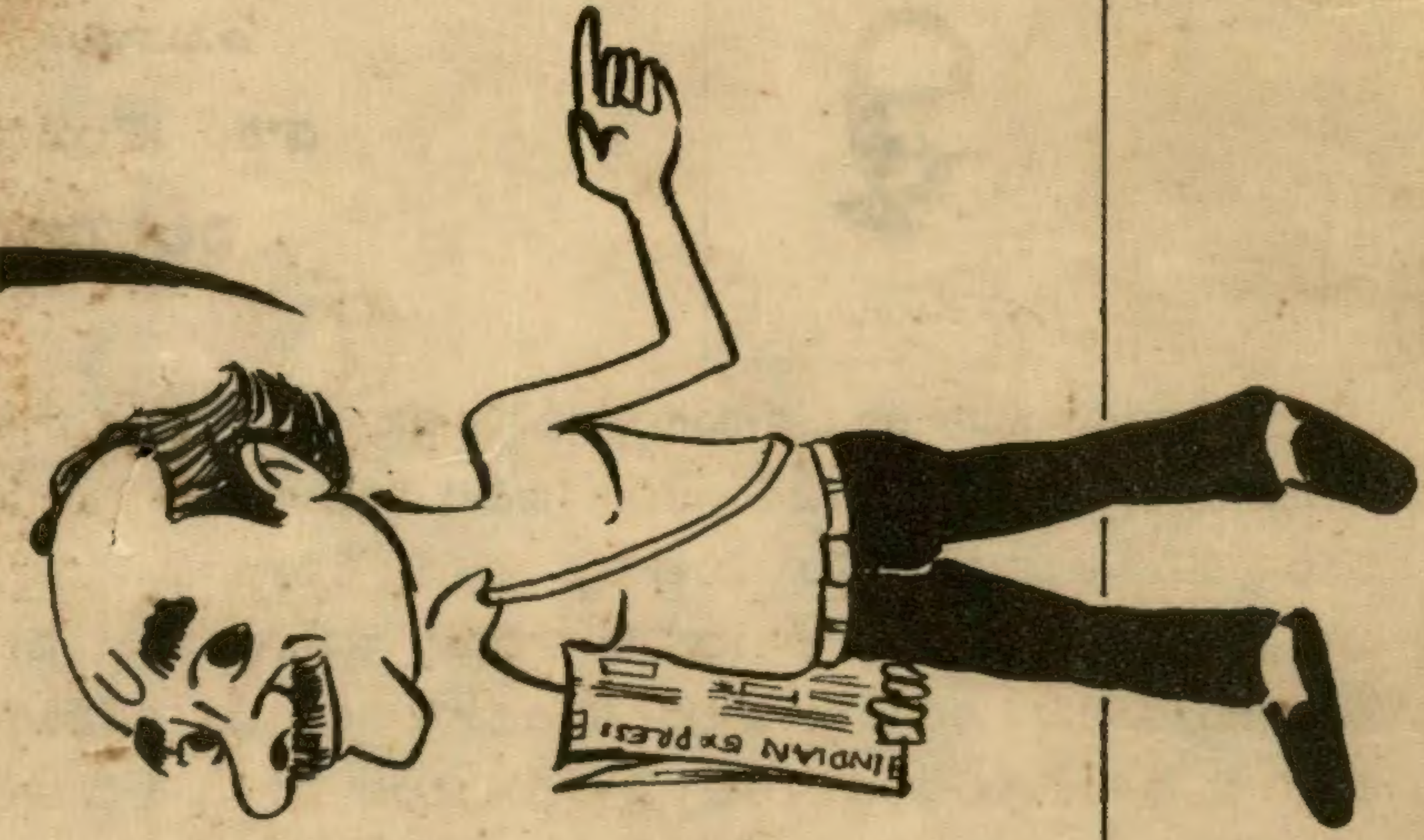
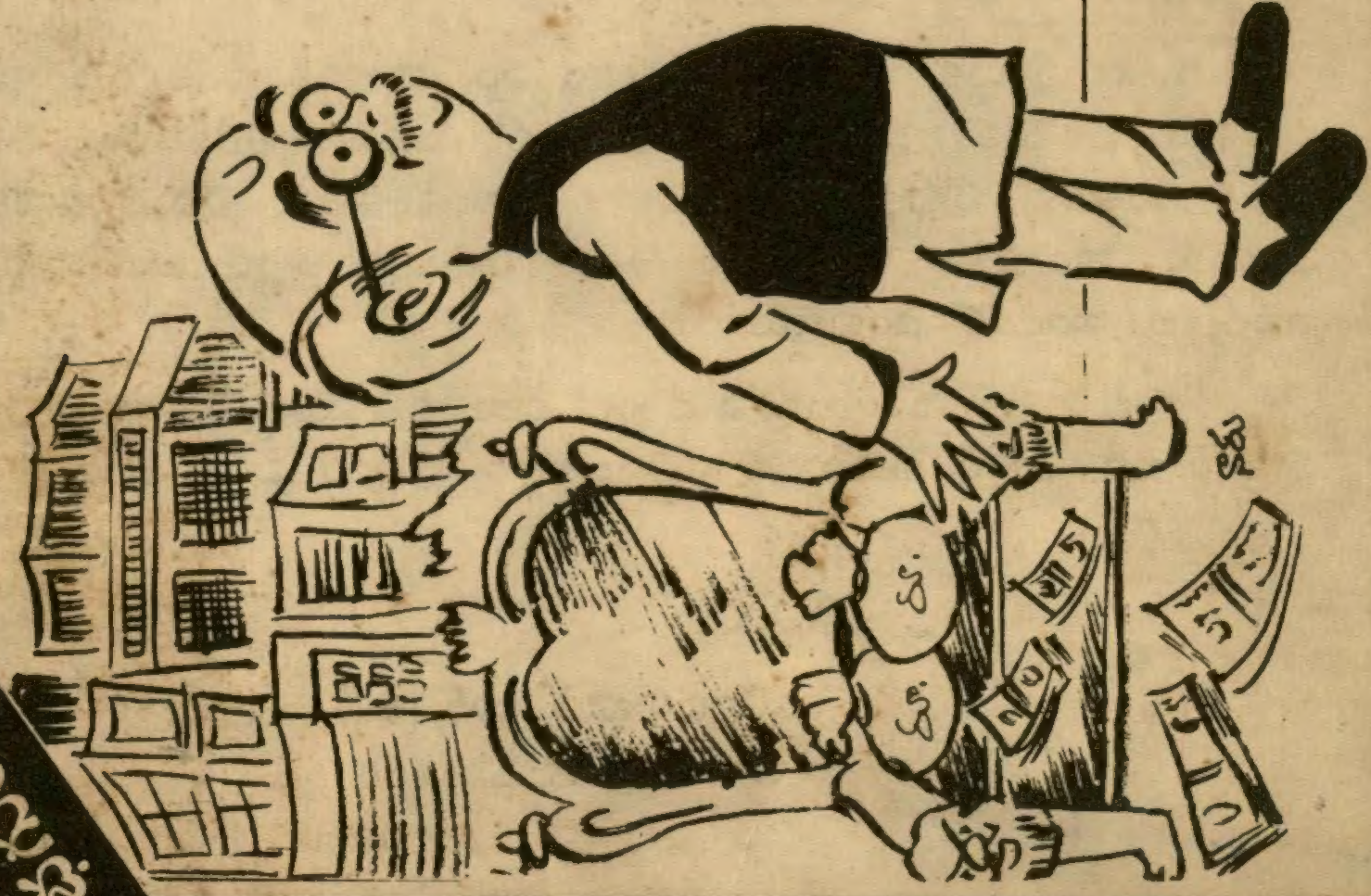

అవ్వలు

ప్రజల పక్ష పత్రిక

విశ్వుకు ఎదుర్కొన్న ఇచ్చి
కులతత్వాన్ని రెచ్చగొడుతున్నాడు

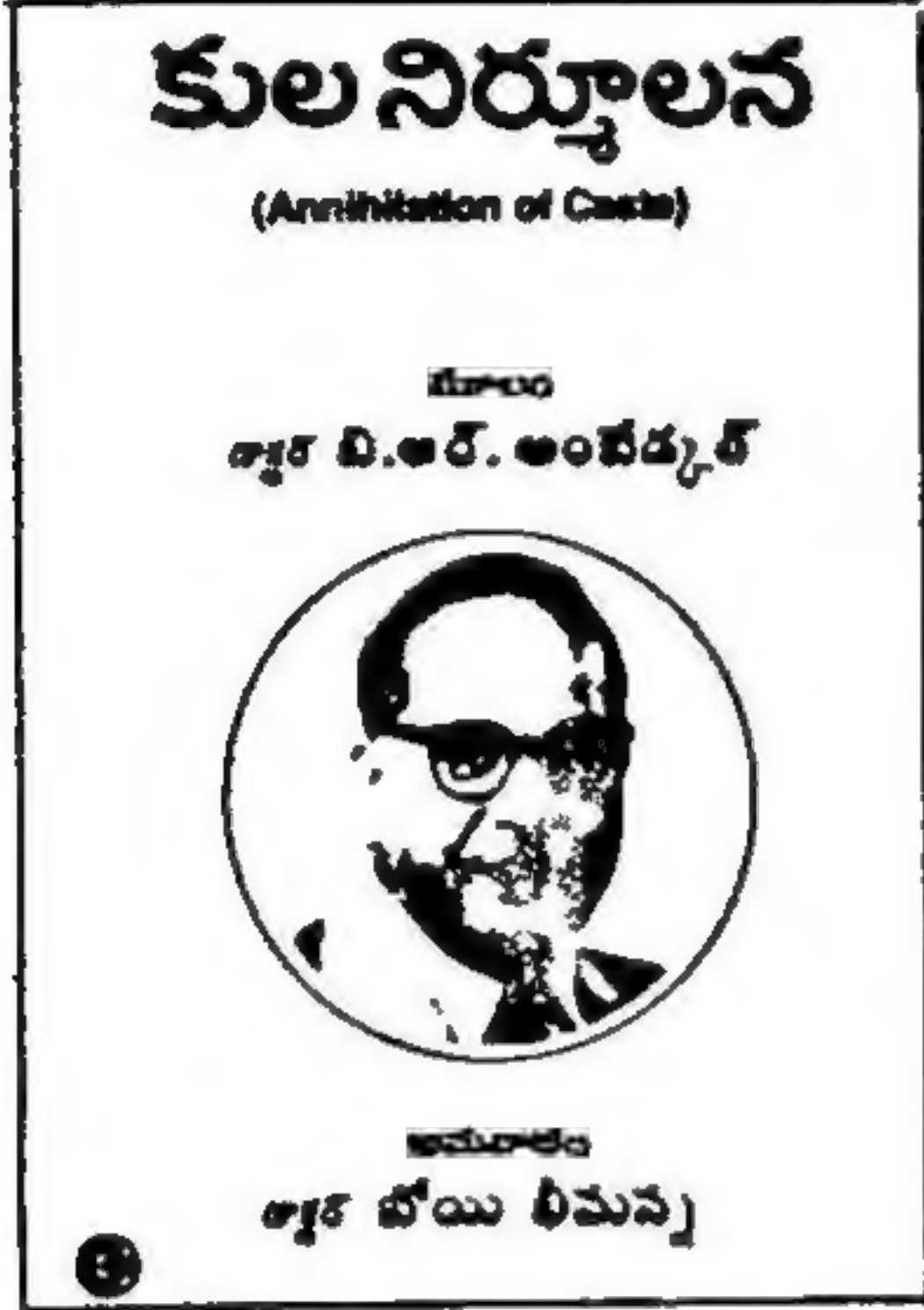
రాజకీయ పక్షపాతి
అవ్వలు

మా కొత్త ప్రచురణ

కుల నిర్మూలన

(Annihilation of Caste)

(కులానికి మహాత్మాగాంధీ సమర్థన - డాక్టర్ అంబేడ్కర్ ప్రసంగ వ్యాసంపై గాంధీజీ విమర్శ; మహాత్మాగాంధీకి డాక్టర్ అంబేడ్కర్ జవాబు అనుబంధాలతో సహా)

మూలం:

డాక్టర్ బి. ఆర్. అంబేడ్కర్

అనువాదం:

డాక్టర్ బోయి భీమన్న

వెల: రూ॥ 8.00

“హిందూ సమాజం ఒక కులాల సమ్మేళన. ప్రతి కులము అదొక పరిమిత సంస్థ కాగా అందులోకి కొత్తవాడికి ప్రవేశం లేదు. ఇతర మతాల వాళ్ళను, జాతులను తమ మతంలో కలుపుకొని తద్వారా తమ మతాన్ని, తమ సమాజాన్ని విస్తరింపజేసుకునే అవకాశం హిందువులకు లేకుండా పోవడానికి కారణం కేవలం కుల వ్యవస్థే. హిందూ మతంలో కులాలు నిలిచి ఉన్నంత కాలం హిందూమతం ప్రచారకమతం ఎన్నటికీ కాజాలదు. కులాలు నశించకుండా ఇతరుల్ని హిందువులుగా మార్చే శుద్ధి కార్యక్రమం అర్థరహితమూ, నిరర్థకమూ.” - డాక్టర్ అంబేడ్కర్

కులం పుట్టుక, కులవ్యవస్థ ఆవిర్భావం, సాంఘిక సంస్కరణ, బ్రాహ్మణతత్వం, రాజకీయ సాంఘిక విప్లవాలు, హిందువులలో సంఘ వ్యతిరేకతత్వం, హిందూ సమాజం నుంచి కులాన్ని నిర్మూలించడం ఎలా? కుల వ్యవస్థను ఎదుర్కోడానికి హిందువులు ఎందుకు ఏకం కారు? మొదలైన అనేక ప్రశ్నలకు డాక్టర్ అంబేడ్కర్ సమాధానాలు, వివరణలు ఇందులో ఉంటాయి.

“కుల నిర్మూలన” అంశంపై దేశంలో వెలువడిన మొట్ట మొదటి చారిత్రక, పరిశోధనా పుస్తకం ఇది. డాక్టర్ అంబేడ్కర్ రచనలలో ఈ పుస్తకం ప్రసిద్ధి చెందినది.

ప్రతులకు:

హైదరాబాద్ బుక్ ట్రస్ట్

1-1-342/బి, ఎవేక్ నగర్

హైదరాబాద్ - 500 020

ఎడిప్రతి రు. 3.00
సంవత్సర చందా రు. 65.00

సంపాదక వర్గం
బొజ్జా తారకం
కె. బాలగోపాల్
డి. నరసింహారెడ్డి
కె. బలయ్య
సిరిలోరెడ్డి
పి.ఎల్. విశ్వేశ్వరరావు
జార్. అఖిలేశ్వరి

సంపాదకుడు
బొజ్జా తారకం

ఈవ సంపాదకులు
వి. చంద్రమౌళి
వై. నాగేశ్వరరావు

రూపకల్పన
పి. షరీఫ్
అర్జున్ పర్కా
నాడు

ప్రచురణ, ముద్రణ
హైదరాబాద్ ఖుక్ట్రస్ట్ తరుపున సిరిలోరెడ్డి

అక్షరాలు
ఓం సాయి లేజర్ గ్రాఫిక్స్
నారాయణగూడ.

అచ్చు :
హైదరాబాద్ ప్రింటర్స్
హైదరాబాదుకుగాను,
గాయత్రి ఎంటర్ ప్రైజెస్, హైదరాబాద్.

సర్క్యులేషన్ మేనేజర్ :
బి. నుదర్షణ రెడ్డి

'నలుపు' పక్ష వత్రిక ఇం.నెం. 1-1-342/
బి. ఎవేకేనగర్
హైదరాబాద్ - 500 020.
ఫోన్ నెంబర్ - 67412

నలుపు

ప్రజల పక్ష పత్రిక

సంపుటి : 2

సంచిక - 19

మార్చి 16-31, 1991

లోపలి పేజీల్లో

జీవగాథ	
పట్టణ భూ ఆక్రమణ దారులపై దళితుల పోరాటం	4
కవరు పేజీ వ్యాసం	
రిజర్వేషన్ల పోరాటం - విద్యార్థి ఉద్యమం	6
వ్యాసం	
సింధుశాఖలో సంకుల సమరం	10
మన గ్రామంలో	
విజయవంతమైన అంబేద్కర్ శతజయంతి	
సైకిల్యాత్ర	14
కానికులం వాడిని ప్రేమించి కాష్టం చేరిన యువతి	16
నమ్మచేసి సమస్యలు పరిష్కరించుకున్న మత్స్య	
కార్మికులు	17
విశ్లేషణ	
భారతదేశంలో బాలల దుస్థితి-3	22
ఈ పక్షంలో గ్రామ రాజకీయాలు	
పనిచేయని ప్రభుత్వాలు	24
ఈ పక్షంలో శిక్షణ రాజకీయాలు	
తలతో నడుస్తున్న కాగ్రెస్ ఐ - కాళ్ళతో తంతున్న	
చంద్రశేఖర్	25
జతర గ్రామంలో	
చెట్లను నరికేసి గంజాయి పెంపకం	26
కొండలు పగలేసినం బండలనం పిండినం	26
విశ్లేషణ	
అనారోగ్యంలో దేశ ఆరోగ్య విధానం	28
ప్రపంచ దృశ్యం	
బంగ్లాదేశ్లో రాజకీయ అస్థిరత	30
ఆరోగ్యం	
కొంటర్లో మందుల అమ్మకాలు	31
కథ	
అందోళన	32
పనిమా పమిళ్	
వీపుల్స్ ఎన్కౌంటర్	36

పెరుగుతున్న భూస్వాముల ఆగడాలు

ముంచితల గ్రామంలో భూస్వాముల దౌర్జన్యాలు రోజు రోజుకూ మితిమీరుతున్నాయి. ముఖ్యంగా ఆ వూరి నర్సంపూర్వం 30 ఏళ్ళుగా ఏకగ్రీవంగా ఎన్నికవుతున్న క్రాంతిరెడ్డి ఆగడాలకు అంతులేదు. ఈ వూరి హోటళ్ళలో దళితులకు ప్రవేశం లేదు. ఊరి పెద్దలు దళితులను వశువులకంటే హీనంగా, తమ బానిసల్లా చూస్తుంటారు. అంతేగాక వారి స్వలాభం కోసం దళితులను మభ్యపెట్టి దోచుకునే ఘనులు కూడా ఉన్నారు. ఇండ్ల పట్టాలు ఇప్పిస్తామని వీరు డబ్బులు వసూలు చేస్తారు. ఇచ్చిన డబ్బు గురించి, ఇళ్ళ పట్టాల గురించి ఊరి పెద్దలను అడిగే ధైర్యం ఈ దళితులకు లేదు. ఎవరైనా ధైర్యం చేసి అడిగినా, అందుకు బదులు భూస్వాముల దౌర్జన్యాలే.

గ్రామాన్ని అభివృద్ధి పథంలో నడిపించాల్సిన సర్పంచే గ్రామాభివృద్ధికి అడ్డు గోడయ్యాడు. గ్రామం అభివృద్ధి చెందితే ప్రజలు చైతన్య వంతులవుతారేమో, తన మాట ఎనరేమోనన్న భయంతో అడ్డుపడుతున్నాడు. గ్రామానికి బస్సు వేసినా ఆయనే స్వయంగా దాన్ని రద్దు చేయిస్తాడు. దళితులు చదువుకోవడానికి కూడా గ్రామ పెద్దలు ఒప్పుకోవడం లేదు. ఎవరైనా పిల్లల్ని స్కూల్లో చేర్పించినా వాళ్ళను బెదిరించి, భయపెట్టి మానిపిస్తున్నారు. ఈ దౌర్జన్యాలను ప్రతి ఒక్కరూ ఖండించాలి.

మ్యాకల శేయన్న,
మదన పురం.

దేవాలయ భూములు పంచాలి

శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖ పట్టణం కొండ ప్రాంతాలలోను, ఇతర జిల్లాల కొండ ప్రాంతాలలోను గిరిజనులు నివసిస్తున్నారు. భూములు గిరిజనేతరులైన భూస్వాముల

స్వాధీనంలో ఉన్నాయి. ఎన్ని చట్టాలు ఉన్నా వాళ్ళ భూములు స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన దగ్గర నుండి ఇంతవరకు స్వాధీనం చేయలేదు. ప్రతి ఒక్క గిరిజన కుటుంబానికి 5 ఎకరాల భూమి యుద్ధ ప్రాతిపదికపై పంచి ప్రభుత్వం ఆదుకోవాలి. జస్టిస్ చల్లా కోడయ్య కమిషన్ రిపోర్టు ప్రకారం ఒక్క హిందూ దేవాలయాలకీ అరు లక్షల ఎకరాల భూమి ఉన్నది. మరి క్రైస్తవ, ముస్లిం, బాబాలకు ఇంక ఎన్ని లక్షల ఎకరాల భూములు ఉన్నవే తెలియదు. హిందూ దేవాలయాలకే దేవదాయ శాఖను రాజ్యాంగ విరుద్ధంగా పెట్టారు. ఈ భూమండల మంతా దేవుడిదే అయితే, కొన్ని లక్షల ఎకరాల భూములు మాత్రం కంటికి కనిపించని దేవుళ్ళకు ఎందుకు ఇవ్వాలి? కంటికి కనిపించిన మనిషికి భూములు పంచి ఏ ఒక్కరూ ఆకలితో బాధపడకుండా చూడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉన్నది. బినామీ పేర్లతో లక్షల ఎకరాల భూములు ఉన్నవి. మిగులు భూములు పంచడంలో ప్రభుత్వం విఫలమైనది. పేదరికానికి మూల కారణం ఆర్థిక వ్యవస్థలోని దోపిడీ విధానమేనని మానవతా వాది వేమన అన్నాడు. కాబట్టి అన్ని మతాల దేవాలయాలకు ఉన్న లక్షలాది ఎకరాల భూములు ప్రభుత్వం యుద్ధ ప్రాతిపదికపై హరిజన గిరిజనులకు పంచి మానవతా దృక్పథంతో ఆదుకోవాలి.

పి. గంగునాయుడు
శ్రీకాకుళం జిల్లా.

మూఢభక్తిని ముక్కలు చేసిన ప్రజానీకం

రామగుండం పట్టణానికి దగ్గరలో మేడిపల్లి గ్రామానికి పోయే త్రోవలో నున్న హనుమాన్ గుడిని కట్టించింది మేడిపల్లి భూస్వామి చెప్పాల రాజేశ్వర్ రావు. పేద ప్రజల్లో ఉన్న దైవభక్తిని ఆసరా చేసుకొని పోరంబోకు భూమిని చేజిక్కించుకోవాలే అనే ఆశతో అక్కడ హనుమాన్ గుడి కట్టించాడు. పేద ప్రజలు పోరంబోకు భూమిలోకి రాకుండా

ఉండడానికి పథకం ప్రకారం కుట్రపన్ని ఆ గుడివద్ద రక్తపాతాన్ని సృష్టిస్తున్నాడు. ఇంతవరకు ఆ గుడివద్ద మూడు హత్యలు (నరబలిలు) జరిగినవి. వాటికి పోలీసుల అండ కూడ ఉన్నది. మూడు హత్యల్లో రెండు శవాలు కనిపించినవి. మూడవ శవం కనిపించలేదు కాని రక్తం మరకలు మాత్రం కనిపించినవి. చనిపోయిన వారు ఎవరో గుర్తు పట్టకుండా ముఖము చెక్కి, చెవులు కోసేసారు. నరబలి ఇచ్చేముందు మెడిపల్లికి రోడ్డుమీద అటు ఇటు తాడు కట్టి దారిన పోతున్నవారిని అడ్డగించి పట్టుకుని గుడి ముందు చంపి, గుడి చుట్టు తిప్పి, గుడి వెనకాల శవాన్ని పారవేస్తున్నారు. ఇట్లా రెండు శవాలు దొరికినవి. ఈ దుర్మార్గాన్ని ఇక్కడ ఉన్న నాయకులు కాని, పోలీసులు కాని పట్టించుకోవడం లేదు. ఇటీవల రాడికల్స్ గుడివెనుక ఉన్న భాగేతాన్ని, అక్కడ జరుగుతున్న రక్తపాతాన్ని, దాని చుట్టుప్రక్కలున్న పోరంబోకు భూమి విషయాన్ని గుడి కట్టించిన భూస్వామి చెప్పాల రాజేశ్వర్ రావు దురాశలను ప్రచారం చేసి దానికి వ్యతిరేకంగా ప్రజలను సమీకరించి పోరాటానికి సిద్ధం చేశారు. కాని పోలీసులు మాత్రం భూస్వామికి అండగా నిలిచి ప్రజలను పట్టుకొని చిత్రపింసలు పెడుతున్నారు. రాడికల్స్ ప్రేరణ తోటి కోహ్లాదిక్తులైన యువకులు నరబలి తీసుకుంటున్న గుడిలోని ఏగ్రహాన్ని వీకి ముక్కలు ముక్కలుగా చేసి పారవేసినారు. ఇది తరతరాలుగా మానవ చరిత్రలో మరణించిన బూటకపు దైవభక్తిని విడనాడారనడానికి చక్కని సంఘటన. దేవుని పేరు మీద జరుగుతున్న దీన్ని భారతదేశ నాస్తికులు, హేతువాదులంతా గుర్తించి ప్రజల ఆలోచనలకు పదును పెట్టి చైతన్యం కలిగించడం వారి బాధ్యత గుర్తించాలి.

బండారి రవి, యన్.టి.పి.సి.

చంద్రశేఖర్ ప్రభుత్వం పడిపోయింది

చంద్రశేఖర్ ప్రభుత్వం పడిపోవటం పెద్ద ఆశ్చర్యం కలిగించ వలసిన విషయం ఏమీకాదు. అసలు అది ఇన్ని రోజులు నిలబడటమే ఆశ్చర్యం. ఏ సిద్ధాంత ప్రాతిపదిక మీద ఆధారపడని మద్దతుతో చంద్రశేఖర్ ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరిచాడు. మద్దతు దారుడు ఎప్పుడు తప్పుకోవాలను కుంటే అప్పుడు తప్పు కుంటాడు. కాంగ్రెస్(ఐ) తప్పుకోవాలను కుంది, తప్పుకున్నది. కారణం ఏమైనా కానీ; చంద్ర శేఖర్ ని గద్దె దించాలనుకున్నారు, దించారు. ఎక్కించాలనుకున్నట్టు గానే దించాలనీ అనుకున్నారు. ఇందులో సిద్ధాంతం గానీ, సమంజసత్వం గానీ, రాజకీయ సత్సంప్రదా యాలు కానీ, ఏవీ లేవు. కేవలం వ్యక్తిగత అవసరాలు.

అసలు చంద్రశేఖర్ ని ప్రధానమంత్రి చేయటమే పొరపాటు. ఏ మాత్రమూ సంఖ్యా బలంలేని వ్యక్తిని ప్రధానమంత్రిని చేయటం అనేది ప్రజాస్వామ్యానికి విరుద్ధమే కాకుండా హాస్యాస్పదం కూడా. అతను రాజీనామా చేయటానికి దోహదమైన కారణం కూడా అంత హాస్యాస్పదంగానే ఉన్నది.

రాష్ట్రపతి మళ్ళీ అటువంటి హాస్యా స్పదమైన చర్యలు చేయకుండా లోకసభను రద్దు చేయటం మంచిది. రద్దు చేసి తిరిగి ఎన్నికలు జరిపించటం అవసరం. ప్రజలు ఎవరిని ఎన్నుకుంటారో వారు ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరుస్తారు. అయితే ఈ పరిస్థితుల్లో ఎవరికీ స్పష్టమైన మెజారిటీ రాకపోవచ్చు. అయినా తప్పదు.

అసలు భారతదేశ రాజకీయంలో ప్రజా స్వామ్యం అనేది సరైన పద్ధతుల్లో పెరగటం లేదు. ప్రజాస్వామ్యం పేరుమీద కొన్ని శక్తులు రాజకీ యాధికారుల చేపడుతున్నారు తప్ప, నిజమైన ప్రజాభిప్రాయం ప్రతిబింబించటం లేదు. నిజమైన ప్రజాభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేయించేలా

ఏ రాజకీయ పార్టీ కూడా ఇంతవరకూ ప్రయత్నించటం లేదు. మొదటి నుంచీ డబ్బూ, కులమూ పనిచేస్తున్నాయి. వాటి ప్రభావం రోజూ రోజూకూ పెరుగుతున్నది తప్ప తరగటం లేదు. వాటి ప్రభావం తగ్గనంత పగకూ నిజమైన ప్రజాభిప్రాయం వ్యక్తం కాదు. అయితే అంతవరకూ ఈ ప్రయోగాన్ని నిలపవలసిన అవసరం ఉన్నదని కాదు, కానీ పరిస్థితుల వ్యవస్థ దేశంలో ఎన్నికలు జరగవలసిందే!

అసలు ప్రజాస్వామ్యానికి ఈదేశంలో సరైన విలువ, గౌరవమూ ఏ రాజకీయ పార్టీ కూడా ఇవ్వటం లేదు. ఉన్నవాటిని కాపాడటానికీ ప్రయత్నం చెయ్యటం లేదు. లేకుంటే అసలు చంద్రశేఖర్ ప్రధానమంత్రి అయ్యే సమస్యే ఉండదు. ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ప్రభుత్వాన్ని నడవటం అంటే నాటకులో పాత ధరించటం కాదు. సమయానికి నటుడు రాకపోతే ఎవరినో ఒకరిని స్థేజీ ఎక్కించటం కాదు. అదేవిధంగా ఒక ప్రధానమంత్రిని దించటం కూడా నాటకం కాదు. ఎవరో ఇద్దరు పోలీసు కానిస్టేబుళ్ళు మాజీ ప్రధాని ఇంటిముందు కాపు కాస్తున్నారని కోపం వచ్చి చంద్రశేఖర్ ని దించారు. చాలా అపహాస్యం ఇది. ఇటువంటివి ఎందుకు జరుగుతాయంటే ప్రజాస్వామ్యం పట్ల విశ్వాసం గానీ, గౌరవం గానీ లేకపోవటమే. అవి ఉన్నవారు ఈరకమైన పనులు చెయ్యరు. ఈ పద్ధతి మొదటినుంచీ పస్తూ ఉన్నట్టిదే. అయితే దీనిని నిలపవలసిన అవసరం చాల ఉన్నది. ప్రజా స్వామ్యం పట్ల విశ్వాసం, గౌరవం, సమ్మతం ఉన్నవారంతా కనీసం ఇప్పటి నుండయినా నిజమైన ప్రజాస్వామ్యం ఈదేశంలో నెలకొనేటట్టు ప్రయత్నం చేయటం ఎంతో అవసరం. ఆ పని చేయనంత కాలం ఈ దేశంలో ప్రజాస్వామ్యం, ప్రజలు అపహాస్యం అవుతూనే ఉంటారు.

పట్టణ భూఆక్రమణ దారులపై దళితుల పోరాటం

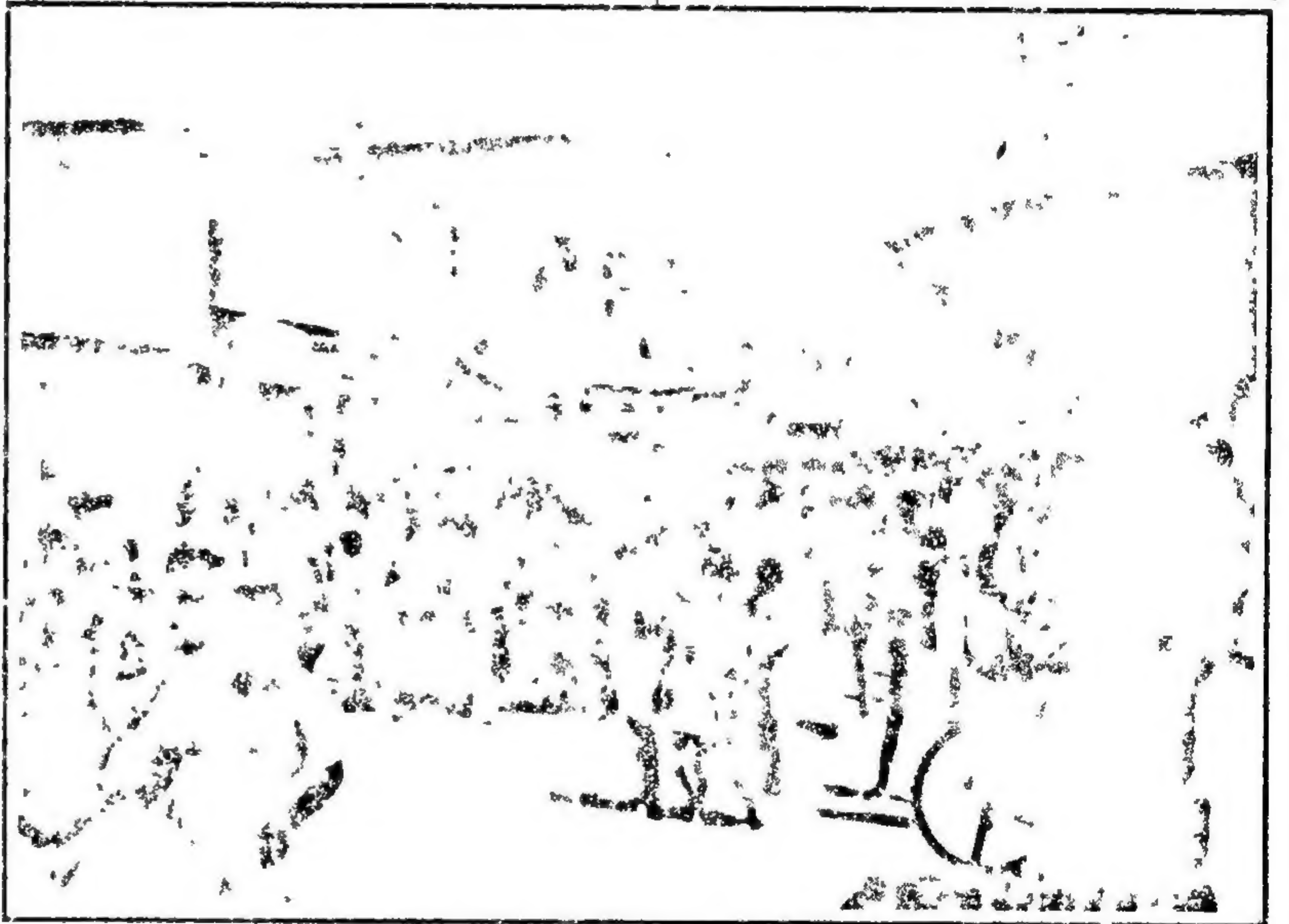
ఓట్ల పుణ్యమా అని గల్లివార్డు మెంబరు నుండి ఢిల్లీ పార్లమెంట్ మెంబరు వరకు పాలితులను పీడించడమే వారి నిత్యకృత్యమయి పోయింది. ప్రజలకు సంబంధించిన సర్వసంపదలను ఓట్లతో కోట్లుగా మార్చుకుంటున్నారు. 'కుంభకోణం' అనే పదానికి ప్రథమస్థానం కల్పిస్తున్నారు. కుంభకోణాల కిరీటాలను నెత్తిన పెట్టుకుని ఊరేగాలనుకుంటున్నారు. కరంగనర్ జిల్లా, జమ్మికుంట మండలంలోని భూకుంభకోణం అలాంటిదే. అయితే, ప్రతి వ్యాధికి నిరోధక సూత్రం ఉన్నట్లు జమ్మికుంట మండల శాఖ అంబేద్కర్ ఆదర్శసంఘం ఈ భూకుంభకోణానికి తిరుగుబాటు బావుటా ఎగురవేసింది. భూఆక్రమణ దారులైన సర్పంచ్ ఎ. కృష్ణారాజు, కొండూరి నాదరులు మరియు ముక్కాకాశయ్య అండ్ సన్స్ పై దళితులు దండయాత్ర చేస్తున్నారు.

పూర్వచరిత్ర : 1944 సంవత్సరం లో అప్పటి నైజాం ప్రభుత్వ మంత్రి సర్ మీర్జా ఇస్మాయిల్ మీర్జాన్ పెసరబందగా పిలువబడే గ్రామానికి 'టౌన్ మాస్టర్ ప్లాన్' రూపొందించినాడు అందుకు అవసరమైన స్థలాన్ని ఆయా పట్టాదారుల, కబ్జాదారుల నుండి సర్వే నెం. 652 నుండి సర్వే 763 వరకు 409 ఎకరాల భూమి సేకరించినాడు. అందు కుగాను వారికి ఎకరాకు 300 రూపాయల చొప్పున నష్టపరిహారం కూడా చెల్లించినాడు. భావితరాల సౌకర్యాలకు, పెరిగే జనాభాకు అనుగుణంగా ఉండేటట్లు చక్కటి 'టౌన్ ప్లాన్' తయారు చేసినాడు. పట్టణానికి అవసరమగు 1) రహదారులు, 2) వైద్యశాల, 3) విద్యాలయాలు, 4) ఉద్యానవనము, 5) గ్రేస్ మార్కెట్ ఏరియా, 6) దుకాణాల సముదాయం 7) పరిశ్రమల ఏరియా 8) నివాస స్థలాలు 9) సినిమా హాలు, 10) లేబర్ కాలనీలుగా ప్లాను వేసినాడు. ఇవే కాకుండా మిగులు భూమిని ప్లాట్లకై కొన్ని బ్లాకులుగా విభజించినాడు.

అతని ఊహకు అనుగుణంగానే దక్షిణ మధ్య రైల్వే మార్గము, రూరల్ ఏరియా అధిక విస్తీర్ణత వల్ల అప్పటి కుగ్రామాలు ఇప్పుడు జిల్లాలోనే వాణిజ్యరంగంలో మొదటివిగా నిలబడ్డవి.

కాని అప్పుడు చక్కగా తయారైన 'టౌన్ ప్లాన్' ఇప్పుడు నాయకుల, వ్యాపారస్థుల కుటిల నీతివల్ల సంగులు గొందులుగా తయారైంది. సువిశాల స్థలంలో ఉండవలసిన కళాశాల గ్రౌండు చుట్టుప్రక్కల ప్లాట్లతో నెక్కబడి

సముదాయముల స్థలం కలుపుకుని 13 ఎకరాల 17 గుంటలు మాత్రమే. మిగులు భూమి నైజాము సర్కారు సేకరించినదని తెలియు చున్నది. ఈ మిగులు భూమిగుండా 'టౌన్ ప్లాన్' ప్రకారం 50 అడుగుల రోడ్డు జిల్లా పరిషత్ పాఠశాల నుండి గ్రేస్ మార్కెట్ కు పోవుచున్నది. ఇదేకాకుండా దక్షిణంవైపున తూర్పు పడమరలకు కొన్ని ప్లాట్లుగా విభజించిన స్థలం కూడా ఉన్నది. వారి వ్యాపార పురోభివృద్ధి

భూఆక్రమణకు నిరసనగా దళితుల ధర్నా

కుంచించుకుపోయినది. విశాలంగా ఉండవలసిన రోడ్డుకాస్తా వీధి సందుల్లా తయారైనాయి. ఆ రకంగా స్రవీస్థలం ఆకారం మార్చుకున్నది.

భూ ఆక్రమణ తీరు :- 1937 లో కొండూరి నాదరుల మిల్లు నిర్మాణం జరిగింది. ఆ స్థలం సర్వే నెం. 660 లో 2 ఎకరాల 27 గుంటలు. సర్వేనెం. 661 లో 10 ఎకరాల 30 గుంటలు ఉన్నది. దాని ప్రక్కగానే సర్వే నెం. 657, 658 లలో ప్రభుత్వం సేకరించిన కటంగూరి బుచ్చిరెడ్డి భూమి ఉన్నది. పై సర్వే నెం. 660, 661 లలో గ్రామ పంచాయతీ ప్లాను ప్రకారం 14 ఎకరాల స్థలం ఉన్నది. కాని వారి మిల్లు, భవన

దృష్ట్యా ఆ స్థలానికై అప్పటి కాలంలో కలెక్టరుకు అర్జీ పెట్టుకున్నారు. నష్ట పరిహారం చెల్లించి, ఆ స్థలంను పొందవచ్చునని కలెక్టరు అర్థరు జారీచేసినాడు. కాని వారి కుటుంబ తగాదాల వల్ల ఆ పని సకాలంలో చేయలేకపోయినారు.

1970 సంవత్సరంలో కలెక్టరును సంప్రదించినారు. కలెక్టరు ఇచ్చిన తీర్పు ఆ సమయంలో సబజే కాని ఇప్పటి పట్టణ అభివృద్ధి దృష్ట్యా అది గ్రామ పంచాయతీకి అవసరమని వీళ్ళ అభ్యర్థనను తిరస్కరించినారు. కాని అర్థిక రాజకీయ అండదండలున్న ఈ నాదరులు మొదటి కలెక్టరు అర్థరు

ప్రకారం ఆ స్థలం మాకే చెందాలంటూ హైకోర్టులో పిటిషన్ వేసినారు. సర్పంచ్, వ్యాపారుల అధిక మొత్తాల మంతనాలతో గ్రామ పంచాయతి పైళ్ళు తారుమారై స్థలం వీరిదనే తీర్పు వచ్చింది. ప్రక్కగా ఉన్న దేవాలయాన్ని అనుకుని కాంపౌండు వాలు నిర్మించినారు. దేవాలయ స్థలం కొంత కాజేసినట్లు ఆరోపణలున్నవి.

రెండవది ముక్కా కాశ్యం అండ్ సన్స్ అక్రమణ తీరు. వీరు అదిలాబాద్ కాటన్ కంపెనీకి చెందిన సర్వే నెం. 678లో ఉన్న 5 ఎకరాల 13 గుంటల స్థలాన్ని ఖరీదు చేసినారు. ఆ ప్రక్కన ఉన్న సర్వే నెం. 679 లో రెండేకరాల స్థలం ఉన్నది. మొత్తం 7 ఎకరాల 13 గుంటలు అవుతున్నది. వీరి వాదన ప్రకారం చూస్తే, సర్వే నెం. 678, 679లలో 6 ఎకరాల 35 గుంటలు ఉన్నది. ఆ రకంగా చూస్తే, 18 గుంటల భూమి అక్రమణలో ఉన్నట్లు స్పష్టమవుతున్నది.

ఇంకా నిశితంగా పరిశీలిస్తే, వీరు కొనుగోలు చేసిన అదిలాబాద్ కాటన్ కంపెనీకి చెందిన 5 ఎకరాల 13 గుంటల భూమి ప్రభుత్వ నష్టపరిహారం పొందినట్లుగా ఉంది. డిప్యూటీ కలెక్టరు ఫైల్ నెం. 59/40/55 ప్రకారం 5 ఎకరాల 13 గుంటల భూమికి రూ. 1530-15 పై. గ్రామపంచాయతి ఇ.ఓ. నష్టపరిహారం చెల్లించి నట్లు ఉన్నది. సర్వే నెం. 679 లోని 2 ఎకరాల స్థలం కూడా ప్రభుత్వ నష్టపరిహారం చెల్లింపులోనిదే. వట్టాదారు కుమారుడు నాగపురి లక్ష్మీరాజం 3-6-64న నష్టపరిహారపు దరఖాస్తు సమర్పించినాడు. ఓచరు నెం. 33/6-64, 17-6-64న రూ. 171-42 పై. నష్టపరిహారం ముట్టినది. ఇదేకాకుండా కొనుగోలుదారులు (ఇప్పటి స్థుతదారులు), సర్పంచ్ ధృవీకరణకు పొంతన కుదరడం లేదు. వ్యాపారస్థులు చూపిస్తున్న మొత్తం ఎ. 6-35 గుంటలు, సర్పంచ్ ధృవీకరణ సర్వే నెం. 678లో 4 ఎకరాల 36 గుంటలు 679లో 2 ఎకరాలు ఉన్నట్లు ఎవరిస్తున్నారు. అవకతవకలు జరిగాయని స్పష్టంగానే తెలుస్తున్నది.

ఈ రకంగా ఇవే కాకుండా పట్టణంలో ఉన్న ప్రతి అంగుళం స్థలాన్ని కాజేసినారు. జమ్మికుంట పట్టణం వాణిజ్యంలో ప్రముఖ కేంద్రంగా మారడంతో ప్రతి అంగుళం భూమి కూడా బంగారం ధరతో

సమానమై పోయినది. ఇది అదనుగా భావించిన చిన్నా, పెద్దా నాయకులు, వ్యాపారులు అంతా కలిసి దళారీలుగా మారి సెంటు భూమి శవాల ఖననానికి కూడా లేకుండా చేసినారు.

సంఘం ప్రవేశం :- 1982 సంవత్సరం 10 లో ఏర్పడిన అంబేద్కర్ ఆదర్శ సంఘం రోజూ రోజూకు జనసామాన్యంపై పెరుగుతున్న అన్యాయాలను, అక్రమాలను పారదోలడానికి సిద్ధమయ్యింది. నాయకులు, వ్యాపారులు సాగిస్తున్న కోట్ల కొద్దీ భూకుంభ కోణాన్ని నిశితంగా పరిశీలించింది. మండల శాఖ అంబేద్కర్ ఆదర్శ సంఘం అధ్యక్షుడు యువ సర్పంచ్ రాచపల్లి కొంరయ్య నాయకత్వంలో, దళితులు ఉద్యమించారు. మండలంలోని ఇతర దళిత నాయకులు దీనికి మద్దతు పలికారు. దీంతో భూ అక్రమణ దారులకు వ్యతిరేకంగా శాంతియుత పోరాటాలు అంబేద్కర్ ఆదర్శసంఘం చేపట్టింది.

అక్రమంగా స్వాధీనంలో ఉన్న భూమిని పేదల ఇళ్ళ స్థలాలకు యివ్వాలిందిగా (రోడ్డు కాకుండా) అనే ప్రధాన డిమాండుతో పోరాటం నడిచింది. ఎం.ఆర్.ఓ. కార్యాలయం ముందు గత సెప్టెంబరు 3న రిలే నిరాహార దీక్షలు సంఘం చేపట్టింది. పందొమ్మిది రోజులు జరిగిన ఈ రిలే దీక్షలో మండల మండి పాల్గొన్నారు. దీక్షకు స్పందించిన ఎం.ఆర్.ఓ. ల్యాండ్ సర్వే చేయించి 13 గుంటల భూమి తేలిందంటూ లేఖ నెం. సి. 501/90, 7-9-90న ధృవీకరించినాడు. అర్థివే ఆర్డరుతో ఆ స్థలాన్ని గ్రామ పంచాయతికి స్వాధీనం చేసినాడు.

సెప్టెంబర్ 22న రెవెన్యూ సిబ్బందిని ఘెరావ్ చేసినారు. తేది 25-9-90న బ్రహ్మాండమైన ఊరేగింపు తీసినారు. తదనంతరం సమస్య ఎం.ఆర్.ఓ. పరిధి దాటేందని భావించి, కరపత్రాల దాడి కూడా చేసినారు. భీతిల్లిన సర్పంచ్ పట్టణ భూమిలో ఎలాంటి అక్రమణలు జరుగలేదని, తనపై వచ్చిన ఆరోపణపై పరువునష్టం దావా వేస్తానని లోపాయికారితనంగా తిరిగి కరపత్రం ఎదుదల చేసినాడు. ముక్కా కాశ్యం అండ్ సన్స్ కూడా 13 గుంటల భూమి మాత్రమే తమ దగ్గర ఉన్నదంటూ మొసలి కన్నీరు కారుస్తూ కరపత్రం ఎదుదల చేసినారు.

తదుపరి ఈ అక్రమణల గురించి దర్యాప్తు చేయాల్సిందిగా దళితులు కలెక్టరుకు విజ్ఞాపన పత్రం

సమర్పించినారు. కలెక్టరు జాయింట్ కలెక్టరుకు కేసు దాఖలు పరిచినారు. జాయింట్ కలెక్టర్ అదేశం ప్రకారం ల్యాండ్ డైరెక్టరు ముక్కా కాశ్యం అండ్ సన్స్ అధీనంలో ఉన్న భూమిని కొలతలు వేశాడు. సర్వే నెం. 678/ఎ/1 లో 5-11 గుంటలు, 679 లో 1-33 భూమి ముక్కా కాశ్యం అండ్ సన్స్ అధీనంలో ఉందని చెప్పారు. సర్వే నెం. 674 భూమిని అనుకుని 679 లో 1-39 గుంటల భూమి ఉన్నదని అందులో ఎదు ఇళ్ళు, మిగతా భూమి 5 ఎకరాల 17 గుంటల్లో ఇళ్ళు ఉన్నవని తెలిపినాడు.

అధ్యక్షుని అపహరణ :- ఇదే భూకుంభకోణానికి సంబంధించి డిసెంబరు 16న సాయంత్రం ముక్కా నారాయణ అనే వ్యాపారస్తునిపై వీపు లోన్ వార్ కార్యకర్తలు దాడి జరిపారు. కాని అదే రోజు రాత్రి 2 గంటలకు జమ్మికుంట పట్టణ అంబేద్కర్ ఆదర్శ సంఘం అధ్యక్షుడు గుల్లిమొగిలిని పోలీసులు అపహరించినారు. జమ్మికుంట ఎన్.ఐ. మరో ఐదుగురు కానిస్టేబుల్లు "సర్పంచ్ కొంరయ్య వీలుస్తున్నాడని, ఏవో కాగితాలు ఉన్నాయట" అని తలుపు కొట్టి తెరిపించినారు. ఇళ్ళు నోదాచేసి ల్యాండ్ డైరెక్టర్ గీసిన ప్లాను పేపర్ మరికొన్ని ఇతర కాగితాలు రేషన్ కార్డు దరఖాస్తు ఫారాలు తీసుకున్నారు. ఇంట్లో ఎవరికీ ఏమీ చెప్పకుండానే మొగిలిని వారి వెంట దాడి జరిగిన ప్రదేశానికి తీసుకెళ్ళారు. అక్కడి నుండి స్టేషన్ తీసుకెళ్ళి విపరీతంగా కొట్టారు. ఆ తర్వాత సి.ఐ. పుజారాబాద్ స్టేషనుకు తీసుకెళ్ళాడు. మరునాడు విషయం తెలిసిన కార్యకర్తలు ఆందోళన చెందుతూ పోలీసులను అడిగితే మాకు తెలియదు. మేం తీసుకురాలేదని మొదట బుకాయించారు. తర్వాత సి.ఐ. తీసుకు పోయాడని చెప్పారు. ఆ రోజు రాత్రి ఎనిమిది గంటలకు జడ్.పి.పి. చైర్మన్ పు. చిక్కత్తుపై విడిచిపెట్టినారు. ఈ రకమైన ఒత్తిళ్ళు ఎన్ని వచ్చినప్పటికీని అక్రమణ దారులను శిక్షించేంత వరకూ పోరాటం చేస్తామంటున్నారు దళితులు. అంబేద్కర్ మహాశయుని బోధించు, సమీకరించు, పోరాడు అనే సూక్తితో, స్ఫూర్తి నింపుకున్న సాకు, దృఢ నిశ్చయంతో అంతిమ విజయం తప్పక లభిస్తుందంటున్నారు.

- డి. సమ్మయ్య

రిజర్వేషన్ల అనుకూల, వ్యతిరేక ఉద్యమాలను ఏద్యార్థులు ఎలా అర్థం చేసుకోవాలి అనేది 1990 లో ఏద్యార్థులందరిలో పెద్ద చర్చనీయాంశం అయింది. దేశం మొత్తంగా చూసినప్పుడు ఈ అంశంపై చిలిక అనగడెక్కుతున్న కుల ఏద్యార్థుల మధ్య, అనగడెక్కుబద్ధ కులాలకు చెందిన ఏద్యార్థుల మధ్య చిలికగా కనిపిస్తే అంధ్రలో మాత్రం పురోగామి దృక్పథం కలిగిన ఏద్యార్థులంతా రిజర్వేషన్లకు మద్దతుగా, తిరోగామి దృక్పథం కలిగిన ఏద్యార్థులంతా రిజర్వేషన్లకు వ్యతిరేకంగా నిలబడ్డారని చెప్పాల్సి ఉంటుంది. అయితే ఈ వ్యాసంలో రిజర్వేషన్లను వ్యతిరేకించిన వారంతా కుల తత్వ వాదులు అవకాశ వాదులు అని చెప్పేసి వదిలేద్దాం. ఇక

రణ వాదులొకారు. ఈ ఆలోచనకు చెందిన వారి దృష్టిలో అగ్రకులాల వారే ఇచ్చేవాళ్ళు బి.సి., యస్. సి. యస్ టీలంతా పుచ్చుకునే వారనే దృక్పథం ఉంది. రిజర్వేషన్ల పోరాటంలో వీరి మద్దతును తీసుకోవడంలో తప్పు లేదుకాని వీరి వాదనను త్రోసిపుచ్చాలి. ఎందుకంటే ఉదాహరణకు అగ్రకుల రిజర్వేషన్ వ్యతిరేక ఏద్యార్థులు రిజర్వే షన్లు అమలు చేస్తే మేం బూట్లు తుడ్డాల్సి వస్తుంది, రోడ్లు ఊడ్డాల్సి వస్తుంది. బట్టలుతుకాల్సి వస్తుంది అని నామ మాత్రంగా ఈ పనులకు పూను కున్నప్పుడు రిజర్వేషన్లకు మద్దతిచ్చే నంస్కరణ వాదులు వాళ్ళిక్కే సమాధానం ఏమిటి? 'ఈ విధంగా కులవృత్తులను అవమాన పర్చడం మంచిదికాదు', అసలు కుల వృత్తులు

అగ్రకుల ఏద్యార్థులు ఈ పరిస్థితిని అర్థం చేసుకోవాలి అని.

పై వాదన రిజర్వేషన్ల అనుకూల పోరాటాన్ని ఇక్కడ జరుగుతున్న 'కుల నిర్మూలన', వర్గపోరాటంతో ముడేని చూడదలుచుకోలేదు.. అసలు కుల నిర్మూలన భావజాలమే వీరి మనస్సులో ఉండదు. ఈ కోవకు చెందిన వాళ్ళు పోరాటాన్ని అంగీకరించే వారైనప్పటికీ అసలీదేశంలో వర్గ పోరాటం కులనిర్మూలనా పోరాటంతో 'బిగువైన ముడేసుకున్న' అంశం అని వీరు అర్థం చేసుకోవడం లేదు. కులనిర్మూలనా పోరాటం అనగానే అంబేద్కర్ సిద్ధాంతంలో కదా అని అంబేద్కర్ ని ఆయన కులనిర్మూలనా పోరాటాన్ని అంటుకుండా ఉండాలనే అంటరానితనం పాటించే కులతత్వ

రిజర్వేషన్లకు మద్దతిచ్చిన వారు కూడ ఎవరు ఏ కోణం నుండి పరిశీలించి అలా చేస్తు

రిజర్వేషన్ల పోరాటం

న్నారనేది మన ముందున్న కిలక మైన ప్రశ్న. ఈ విధంగా మద్దతిచ్చిన వారిలో సంస్కరణ వాదులు, కొంత మంది, విప్లవ దృక్పథంతో ఆలోచించే వారు కొంతమంది ఉన్నారు. ఉదాహరణకు రిజర్వేషన్లకు మద్దతిచ్చేవారు చాలా మంది బి.సి. యస్.సి., యస్. టీ.లు తరతరాలుగా ఏద్యా ఉద్యోగాలకు దూరంగా

మండల్ కమిషన్ నివేదికను అమలు పరచాలని డిమాండ్ చేస్తున్న వివిధ సంఘాలకు చెందిన ఏద్యార్థులు

ఉన్నారు కనుక ఈ తరగతుల ప్రజలకు 'సాంఘిక న్యాయం జరగాలని' మద్దతిచ్చేవారు. సంస్క

దెబ్బతింటున్నాయి కాబట్టే ఇవ్వాలి వీరంతా ఏద్య వైపు చూస్తున్నారు. ఉద్యోగాల వైపు వస్తున్నారు కనుక

బద్దలు కొట్టేందుకు అంబేద్కర్ను మార్క్సిస్టు పక్కపక్కన కూర్చుండ బెట్టాల్సి ఉంటుందని అసలు వీరర్థం

వాదం ఈ ఆలోచనకు మూలం. భారత దేశంలో పుట్టిన అంబేద్కర్ కుల నిర్మూలన సిద్ధాంతం ఇక్కడి వర్గపోరాటపు సిద్ధాంతంలో పుట్టిన కవల పిల్ల మాత్రమేనని వీరు గ్రహించారు. ప్రపంచ వర్గపోరాటంలో భాగంగా జరిగే భారతదేశపు వర్గ పోరాటం భారత దేశపు బ్రహ్మాణిజపు ముద్దుబిడ్డైన కుల వ్యవస్థను

చేసుకోవడంలేదు. మార్క్సి తన జీవిత కాలంలో భారతదేశం వచ్చి ఉంటే ఆయన మొట్టమొదట పూలేతో మాత్రమే కరచాలనం చేసేవాడు. బహుశా ఆ రోజులలో రాజా రాంమోహన్ రాయ్ కు మార్క్స్ తటస్థ పడి ఉంటే ఆయన ఈయన్ని యూరపు నుండి వచ్చిన అంటరానివాడుగా చూసేవాడు. రాజా రాంమోహన్ రాయ్ పోరాటానికి పూలే పోరాటానికి ఉన్న తేడా అది. మార్క్స్ సమకాలీన దశతో బ్రతికిన వారందరిలో జ్యోతిరావుపూలే మాత్రమే ఇక్కడి కుల-వర్గవ్యవస్థ కోరల్ని పెకిలించే ప్రయత్నం చేశాడు. కనుక సమకాలీన దశలో మార్క్స్ కు కనుక సమాచారమున్నట్లైతే ఆయన పూలే మొదలెట్టిన కులనిర్మూలనా పోరాటాన్ని సమర్థించడమే కాక బలపర్చేవాడు.

దురదృష్టవశాత్తు ఇక్కడ

చూశాడు. ఈ విధంగా మార్క్స్ - అంబేద్కర్లు దూరం చెయ్యబడ్డారు. కులనిర్మూలనా పోరాటం-వర్గపోరాటం ఈ విధంగా విడిపోయాయి. కనుక ఇప్పటివరకు వర్గదేవిడిని అంతం చెయ్యడానికి అంకితమైన విద్యార్థి ఉద్యమాలు వర్గపోరాటం సమస్యల పరిష్కారానికి మూలమన్న విద్యార్థి సంఘాలు కుల నిర్మూలనా పోరాటాన్ని కూడ వర్గ పోరాటంతో పాటు ఎజెండా మీద పెట్టాల్సి ఉంది.

విప్లవ విద్యార్థులు గమనించాల్సిందేమంటే 1990లో మాత్రమే ఈ రెండు పోరాటాలు మొదటి సారి కలుపబడ్డాయి. ఇది మనకు మండల్ - కమండల్ కు మధ్య జరిగిన పోరాటం చేసిన మేలు. రిజర్వేషన్ వ్యతిరేకులకు రిజర్వేషన్ అనుకూలురకు మధ్య జరిగిన పోరాటం చేసిన మేలు. ఈ పోరాటం దేశం మొత్తం మీద దేవిడి వర్గ

ఒక కీలకమైన లింకు, అది వర్గపోరాటాన్ని నడుపడానికి ఒక బలమైన మెట్టు అని కూడ అర్థమౌతుంది. అసలు కుల వ్యవస్థ ఉనికికి బ్రహ్మ ణీయ భావజాలంతో పాటు కులవృత్తి కూడా ఒక దిగ్బంధన రిజర్వేషన్ల వల్ల చెప్పులు చేసే కుటుంబంలో పుట్టిన విద్ధ చెప్పులు మాత్రమే చెయ్యాలి అని మనుషు విధించిన చట్టాన్ని బద్దలు కొట్టడమే కాకుండా కుల వ్యవస్థను స్థిరీకరించి నటువంటి నిర్ధాంత రంగంపై దాడి చెయ్యడం అనే అంశం ఇమిడి ఉన్నది. చెప్పులు కుట్టడాన్ని వదిలేసి, బట్టలుతకడాన్ని వదిలేసి, గొర్ల మేపడాన్ని వదిలేసి వీరు, కళాశాలల్లో కొచ్చి కలం చేత బట్టుకోవడంలో ఏముంది? ఇక మేం చెప్పులు చెయ్యడం వైపు తిరిగి చూడం, బట్టలుతకడం వైపు తిరిగి చూడం, గొట్టల్ని కాయడం వైపు తిరిగి చూడం

అని చెప్పడముంది. అంతేకాదు కలం మా చేతికొచ్చాక ఈ దేశ చరిత్రను తిరుగ రాస్తామనే నినాదం అంతర్లీనంగా దాగి ఉంది. ఒక్క మాటలో

బ్రహ్మణీయ నిర్ధాంతాన్ని కులవ్యవస్థను బద్దలు కొట్టి చరిత్రను తిరుగ రాస్తామని చాటి చెప్పడం దీంట్లో ఇమిడి ఉంది.

మరి ఇలాంటి వుడు రిజర్వేషన్ల వల్ల ఈ మార్పు జరిగితే ఇక్కడి నుండి దేశంలో చెప్పులెవరు చెయ్యాలి? బట్టలెవరుతకాలి. కుండలెవరు చెయ్యాలి? గొర్రెలెవరు కాయాలి అనే ప్రశ్న ఉత్పన్నమౌతుంది. కుల నిర్మూలనా పోరాటం

విద్యార్థి ఉద్యమం

మార్క్సిజం యమ్. యన్. రాయ్ తో తీసుకు రాబడి దాంగేతో ఇక్కడి భూమిలో పాత బడింది కనుక దాంగేకు అదే రాష్ట్రంలో పుట్టి కులనిర్మూలనా పోరాటాన్ని పెద్దఎత్తున సాగించిన అంబేద్కర్ అంటరానివాడనిగా మాత్రమే కనబడ్డాడు. వారి జీవిత కాలంలో దాంగేకు అంబేద్కర్ కు భారతదేశంలో ఒక బ్రాహ్మణుడికి - ఒక దళితుడికి ఉన్న సంబంధాలే కొనసాగాయి. దాంగే అంబేద్కర్ సాగించిన కుల నిర్మూలన పోరాటాన్ని "అంటరానివాడు అధికారుల దక్కించుకునే పోరాటంగా చూస్తే" అంబేద్కర్ దాంగే నడుపుతున్న "వర్గపోరాటాన్ని బ్రాహ్మణీజాన్ని కాపాడే పోరాటంగా"

రిజర్వేషన్లకు మద్దతుగా జన చైతన్య సమితి ఆధ్వర్యంలో ఊరేగింపు జరుపుతున్న విద్యార్థులు

కులతత్వ శక్తుల్ని ఒకవైపు, దేవిడికి వ్యతిరేకంగా నిలబడే కులనిర్మూలనా శక్తుల్ని మరోవైపుకు తెచ్చింది. ఈ వెలుగులో చూస్తే మనకు రిజర్వేషన్లను అమలు చేయించే పోరాటం కులనిర్మూలనా పోరాటంలో

దీనికి చెప్పే సమాధానమేమంటే 'చెప్పులు కుట్టడం సమాజానికి అవసరమైతే, బట్టలుతకడం సమాజానికి అవసరమైతే ఈ వర్గ వ్యవస్థ దానితో పాటు ఈ వృత్తులు ఇట్లాగే బతికి బట్టకట్టాల్సిందే అనుకుంటే ఇక్కడి

నలుపు, మార్చి 16-31, 1991

నుంచి ఆ వసులు ఇంతవరకు చెయ్యనివారు చెయ్యాలి ఉంటుంది. అయితే కుల నిర్మూలనా దృక్పథం ఆ పనికి గౌరవాన్ని, సమానత్వాన్ని కల్పిస్తుంది అని చెప్పాలి ఉంటుంది. అందుకు రోడ్లదే చెప్పలుతుడిచే దోపిడి కుల విద్యార్థుల్లా ఇక్కడి నుండి మీరే ఆ వసులు చెయ్యండి అని చెప్పాలి ఉంటుంది.

అంతేకాదు అసలు ఈ దేశంలో ఒక విపలవాత్మక మార్పు అనేది ఈ కుల నిర్మూలనా పోరాటంతో అందులో భాగంగా రిజర్వేషన్ తో ఎలా ముడిపడి ఉండే చూద్దాం. ఏ దేశంలోనైనా ఒక విపలవాత్మక మార్పు తెచ్చే పోరాటానికి నాయకత్వం వహించాల్సింది చైతన్య వంతులైన చోదక శక్తులు మాత్రమే. ఈ చోదక శక్తులు విద్యార్థి రంగం నుండి వస్తాయి. విపలవాత్మక చైతన్య స్థాయి యూనివర్సిటీ స్థాయి విద్యతో పూర్తిగా ముడిపడి ఉంది. మరి ఈ విద్యారంగంలో అత్యధిక సంఖ్యాకులు ఏ వర్గం - కులం నుండి వచ్చిన వారై ఉండాలి? నిజానికి దోపిడి అణచి వేతలకు గురౌతున్న కుల - వర్గాల నుండి వచ్చినవారు విద్యారంగాల్లోకి వచ్చినప్పుడు నిజమైన విప్లవచోదక శక్తులు పుట్టుకొస్తాయి. అంతేకాక విద్యార్థి ఉద్యమానికి రెండు ముఖ్యమైన కర్తవ్యాలుంటాయి. ఒకటి, దేశంలోని మొత్తం విద్యారంగాన్ని ఒక శాస్త్రీయ పునాదిపైన పెట్టడం, రెండవది ఏం చెయ్యాలి? అనే గ్రంథంలో లెనిన్ చెప్పినట్లు విప్లవానికి నాయకత్వం వహించగలిగిన "మేధావులు" ఇక్కడి నుండి తయారుచేయడం. రెండు కర్తవ్యాలు నెరవేర్చడానికి మరి మనం ఏం చెయ్యాలి? భారతదేశ మంతా సుదీర్ఘ కాలంగా కుల వ్యవస్థ ఉన్న దేశంలో ఏ సామాజిక పోరల నుండి ఈ "మేధావులు" వచ్చి ఉండాలి అనే అంశాలు కూడ ముఖ్యమైనవి.

శాస్త్రీయ విద్య, అధ్యయనం అంటే దేశంలో ఉన్న మంచి, చెడు సంస్థలన్నిటినీ గుర్తించాలి. ఉన్నవి లేవనుకొని, లేనివి ఉన్నవనుకోవడం శంకరాచార్య వాదంగాని, మార్క్సిజం కాదు. అంటే ఈ దేశంలో వర్గ విభజన,

ఉత్పత్తి సంబంధాలతో దోపిడితో పాటు కుల విభజన దొంతర్ల వారిగా అసమానత్వాన్ని రూపొందించింది అనేది గుర్తించాలి. ప్రతిదాని వెనుక ఉన్నట్లే దాని వెనుక ఒక సిద్ధాంతం ఉన్నదనేది గుర్తించాలి. అంటే శాస్త్రీయ భావాలను, విద్యను అభివృద్ధి చెయ్యడంలో చైతన్య వంతంగా వర్గ కుల వ్యతిరేక పోరాటం చెయ్యడం కీలకమౌతుంది. ఇది మనం ఇన్ని రోజులు చెయ్యలేదు కనుకనే రిజర్వేషన్ల వ్యతిరేక ఉద్యమకాలంలో దేశంలో వారా ప్రసార రంగాల్లో ఉన్న బ్రాహ్మణులు కాయస్తులు, కోమట్లు (ఈ రంగంలో ఎక్కువ వీరే ఉన్నారు కనుక) రిజర్వేషన్ల వ్యతిరేక ప్రచారాన్ని శంకరాచార్యుడు మనం ధర్మాన్ని ప్రచారం చేసినంతా బలంగా చేశారు. ఈ

ఇప్పటివరకు వర్గదోపిడిని అంతం చెయ్యడానికి అంకితమైన విద్యార్థి ఉద్యమాలు వర్గపోరాటం సమస్యల పరిష్కారానికి మూలమన్న విద్యార్థి సంఘాలు కుల నిర్మూలనా పోరాటాన్ని కూడ వర్గ పోరాటంతో పాటు ఎజెండా మీద పెట్టాలి ఉంది. విప్లవ విద్యార్థులు గమనించాల్సిందేమంటే 1990లో మాత్రమే ఈ రెండు పోరాటాలు మొదటిసారి కలుపబడ్డాయి.

విషయం వీళ్ళంతా అంతకు ముందు ఏం మాట్లాడారు, ఏ సిద్ధాంతానికి చెందిన వారమని చెప్పారు. అనే దానితో సంబంధం లేకుండా పోయింది. ముఖ్యంగా కలకత్తా వంటి పట్టణంలో పత్రికల నిండా కమ్యూనిస్టులే ఉండి రిజర్వేషన్ అనుకూల ఉద్యమానికి ఆవగింజంత ప్రచారం కూడా దొరక్కుండా చేశారు. టి.ఎల్ వార్తలు చదివేవారు 'రిజర్వేషన్ అనుకూల' వార్తలు చదువమని తిరస్కరించారు. ఒక్కసారిగా కులవ్యతిరేక పోరాటం రిజర్వేషన్ రూపంలో మొదలైతే ఇన్ని ఏండ్లు మనం శాస్త్రీయంగా ఆలోచిస్తూ నారన్న వారంతా మనుషు మనుషులుగానే వ్యవహరించారు. అంటే కులవ్యతిరేక పోరాటం అవనరాన్ని విద్యార్థి ఉద్యమం ఇంతకాలం గుర్తించకపోవడం వల్లే ఈ పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఉదాహరణకు

మొత్తం దేశంలోని ప్రచార సాధనాల్లో కనీసం 50 శాతమైనా అణచివెయ్యబడ్డ కులాల నుండి వచ్చిన వారుంటే పరిస్థితి పూర్తిగా భిన్నంగా వుండేది.

ఇకపోతే లెనిన్ చెప్పినట్లు విప్లవానికి నాయకత్వం వహించే మేధావి వర్గం కార్మిక వర్గం బయటి నుండి వచ్చినప్పటికీ భారతదేశంలో ఏకులాల నుండి వచ్చిన విద్యార్థులు, మేధావులు తిరిగి అత్యధికంగా శ్రామిక వర్గంగా ఉన్న కులకుటుంబాలతో మమేకం కాగలుగుతారు? ఇక్కడి అంటరాని వాడల్లోని జనాన్ని సమీకరించాలంటే ఎక్కడి నుండి వచ్చిన మేధావులు ఆ వాడల్లోని జనంతో మమేకమై వారిని ఆర్గనైజ్ చేయగలుగుతారు. మనం ఎంతో గుర్తించాల్సిందేమన్నా బ్రహ్మణికల్ కులాలదొక సంస్కృతి, అనగ దొక్కబడిన కులాల దొక సంస్కృతి. కనుక దళితవాదం నుండి, వెనుకబడిన తరగతుల నుండి వచ్చిన మేధావులు మాత్రమే విప్లవ పోరాటాన్ని త్వరితగతిన సమాయత్తం చెయ్యగల గుతారు. అంటే రిజర్వేషన్ అనుకూల పోరాటం శ్రమ జీవుల నుండి వచ్చిన విప్లవ నాయకత్వాన్ని తయారు చేసుకోవడానికి ఒక సరైన మార్గంలో జరిగే ప్రయత్నం. విప్లవం సానుభూతితో వచ్చిన దోపిడి కుల మేధావులమీద ఆధారపడడం సామాజ్య వాదదేశాల్లో పుట్టిపెరిగిన సానుభూతి పరులైన మేధావుల మీద మూడవ ప్రపంచ దేశాలు ఆధారపడినట్లే అవుతుంది. తన బంధువు సర్కిల్లోగాని తాను పుట్టి పెరిగిన సర్కిల్లోగాని అనిచివేతకు గురిచెయ్యబడకున్నా కార్మిక వర్గ సిద్ధాంతాన్ని అర్థంచేసుకొని పోరాటాల్లోకి వచ్చేవారు చాలా మందే ఉంటారు. వారు కొన్ని దశల్లో కీలకమైన పాత్రను కూడ నిర్వహిస్తారు. కాని విప్లవ పోరాటం దీనిమీద ఆధారపడడమనేది చాల బలహీనమైన లింక్ మీద ఆధారపడినట్లే అవుతుంది. కనుక రిజర్వేషన్ను ఈ సమస్యను పరిష్కరించే పద్ధతి కూడ.

అంబేద్కర్ రిజర్వేషన్ను సమస్యను అనాడు లేవనెత్తినప్పుడు ఆయన దాన్ని బి.సి. యస్.సి.

ఎస్.టి.లకు ఎద్య, ఉద్యాలను కల్పించే అంశంగా మాత్రమే చూడలేదు. ఆయన దీనివ్వారా ఈ శక్తులు రాజకీయ అధికారాన్ని చేజిక్కించుకునే అంశంగా కూడ చూశాడు. అందుకే కులతత్వవాది అయిన గాంధీ రిజర్వేషన్లకు వ్యతిరేకంగా ఆమరణ నిరాహార దీక్షకు పూనుకున్నాడు. అంబేద్కర్ కు గాంధీకి ప్రజాస్వామ్యవాద సిద్ధాంత పరిధిలోనే అంబేద్కర్ పోరాటం అంతిమంగా ఇక్కడ సోషలిస్టు వ్యవస్థను స్థాపించడానికి ఉపయోగపడిన ఒక మేళికమైన పోరాటం. ఇక్కడే దోపిడీ వర్గ - దోపిడీకుల ప్రతినిధి గాంధీ అడ్డం తిరిగాడు.

1990 లో జరిగిన పోరాటంలో కూడ మనకు కనబడేది అదే. కేంద్ర ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని నడిపే కీలకమైన రంగంలో 50 శాతం అణచివేతకు గురౌతున్న కులాలవారు చేరితే కొటిల్లుడు మొదలుకొని రాజీవ్ గాంధీ వరకు (తుర్కిషుల, పాలనాకాలం, వలస పరిపాలనా కాలం మనహాయిస్తే) బ్రహ్మణికల్ శక్తుల అధికారం దేశంలో మొదటి సారి పంచుకోబడుతుంది. మండల్ కమిషన్ నివేదిక ఈ కర్తవ్యాన్ని ఒక మేరకయినా నెరవేర్చేదిగా చూశారు కులతత్వవాదులు. రెండవది ఈ క్రమంలో వేలాది సంవత్సరాలు హిందూ మతం బయట ఉన్న శక్తుల నుండి ఈ రిజర్వేషన్ల వల్ల ఒక మేధావి వర్గం ఏర్పడి అది అన్ని రంగాల్లో నాయకత్వ పాత్రను నిర్వహించడానికి సిద్ధపడుతుంది. అంటే ఒక్క బ్యారాక్రీటికి ఫవర్ లోనే కాకుండా సమాజంలోని విభిన్న రంగాలలో ఈ తరగతుల నుండి వచ్చిన మేధావులు చోటుచేసుకుంటారు. దీన్ని అడ్డుకోవాలనేది కూడా రిజర్వేషన్ల వ్యతిరేక పోరాటం వారి లక్ష్యంకూడ. కనుక ఒక విప్లవ విద్యార్థి ఉద్యమం ఈ మొత్తం క్రమాన్ని ఒక కులవ్యతిరేక దృక్పథంతో చూడాల్సి ఉంటుంది.

ఆంధ్రరాష్ట్రంలో భూమి వనరుల మీద పట్టుండి, ఇండస్ట్రియల్ లో శేర్లుండి మేధావి వర్గంలోకి చొరబడడానికి తీవ్రంగా ప్రయత్నం చేస్తున్న శూద్ర అగ్రకులాల వారిని ఎలా అర్థం చేసుకోవాలి అనేది ఒక చర్చనీ

యోశంగా ఉంది. అంతేకాక రాజకీయ అధికారంలో కూడ ఏరిది పై చేయిగా ఉంది. కాని ఇక్కడ కూడ బ్యారాక్రీటిక్ ఫవర్, ప్రసారసాధనాలు, విద్యారంగాలలో బ్రహ్మణులదే అధిక్యత. అందుకే ఆంధ్రలో కూడ ప్రచార సాధనాలు రిజర్వేషన్ వ్యతిరేకులకు ఉపయోగపడ్డాయి. అయితే ఈ కులాలలోని వారంతా బ్రహ్మణత్వపు సిద్ధాంతం కింద బ్రతకాలని కోరుకుంటున్నారు. అయితే 1986 లో రిజర్వేషన్ వ్యతిరేక ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించిన ఈ సూద్ర అగ్రకుల శక్తులు 1990 లో కొంత ఊగిసలాడాయి. 1990 రిజర్వేషన్ వ్యతిరేక ఉద్యమానికి ప్రధానంగ నాయకత్వం వహించింది. బ్రహ్మణిజపు - బ్యారాక్రీటిక్ శక్తులు. కనుక కుల నిర్మూలన

దళితవాదం నుండి, వెనుకబడిన తరగతుల నుండి వచ్చిన మేధావులు మూలమే విప్లవ పోరాటాన్ని త్వరితగతినే సమాయత్తం చెయ్యగలగూరు. అంటే రిజర్వేషన్ అనుకూల పోరాటం శ్రమ జీవుల నుండి వచ్చిన విప్లవ నాయకత్వాన్ని తయారు చేసుకోవడానికి ఒక సరైన మార్గంలో జరిగే ప్రయత్నం. విప్లవం సానుభూతితో వచ్చిన దోపిడీ కుల మేధావులమీద ఆధారపడడం సామాజ్య వాదదేశాల్లో పుట్టిపెరిగిన సానుభూతి పరులైన మేధావుల మీద మూడవ ప్రపంచ దేశాలు ఆధారపడినట్లే అవుతుంది.

పోరాటంలో ఈ సూద్ర అగ్రకులాలలతో పోరాటం-విక్రయ అనే సూత్రం వర్తిస్తుంది. అదే సందర్భంలో వర్గపోరాటం అత్యధిక భూస్వాములుగా ఉన్న రెడ్డి, వెలమ కమ్మ వంటి వారితో జరుగుతుంది. బ్రాహ్మణిజానికి వ్యతిరేకంగా పోరాటం నడపడంతో ఈ సూద్ర అగ్రకులాలవారి కుల అధిపత్యం మీద బలమైన దెబ్బ తగులుతుంది. భూమికోసం జరిగే పోరాటంలో వీరి ఆర్థిక అధిపత్యం పైన దెబ్బతగులుతుంది. కనుక ఈ అన్నిరకాల అధిపత్యాలు కూలదోసే క్రమంలో అన్ని రంగాలలో ఆర్థిక సాంఘిక దోపిడీ, అసమానతల మీద పోరాటం జరుగుతుంది. కనుక రిజర్వేషన్ల కోసం జరిగే పోరాటం అన్ని దోపిడీ కులాల పట్టును కుదిపే పోరాటం

అవుతుంది. ఈ మొత్తం క్రమంలో రిజర్వేషన్ల కోసం జరిగే పోరాటం మతత్వానికి వ్యతిరేకంగా పోరాట మోతుందా అనది మరో ప్రశ్న. ఈ విషయంలో కూడ మనం 1990 పోరాటం నుండి ఒక గుణపాఠం తెలుసుకోవాలి రిజర్వేషన్ల సమస్యపెద్ద ఎత్తున ముందుకు రాగనే మన కర్థమైందేమిటి? రిజర్వేషన్ల వ్యతిరేకులంతా హైందవమతాన్ని ప్రత్యక్షంగానే పరోక్షంగానే బలపర్చేవారుగాను, రిజర్వేషన్లను బలపర్చేవారంతా హిందూమతాన్ని వ్యతిరేకించే వారుగాను ఉండబోతున్నట్లు బి.జె.పి గమనించింది. అన్ని మతత్వవాద పార్టీల్లో ప్రజా సంఘాల్లో ఒకరకమైన చిలిక కూడ కనిపించింది. ఈ సంక్షోభం నుండి 'బయటపడేందుకు బి.జె.పి 'రథయాత్ర' కార్యక్రమాన్ని ముందుకు తెచ్చింది. ఈ రథయాత్ర ముస్లింలకు వ్యతిరేకంగా ఎక్కు పెట్టినట్లు కనబడినప్పటికీ వాస్తవానికి అది రిజర్వేషన్లకు వ్యతిరేకంగా ఎక్కు పెట్టిందే. ఈ మొత్తం క్రమాన్ని జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తే మన కర్థమయ్యేదేమంటే పూజారి శక్తులు, వ్యాపార శక్తులు భూస్వామ్య శక్తులు హైందవ మతాన్ని ముందు నిలబడి కాపాడడానికి కంకణం కట్టుకున్నారు. వీరు కులాలరీత్యా బ్రహ్మణ, బనియా, సూద్ర అగ్రకులస్థులుగా ఉంటారు. మత రాజకీయ నిర్మాణాల్లో 'అగ్రగామి' ఉండేది కూడ వీరే. రిజర్వేషన్ల పోరాటం-కుల నిర్మూలనా పోరాటంలో మతతత్వ శక్తులు బాగా దెబ్బతిన్నాయి కూడ. దాన్నుండి తేరుకు నేందుకు రామరథం అవసరమైంది. ఏదేమైనా విద్యా, ఉద్యోగ రంగాల్లో, అన్ని రాజకీయ నిర్మాణాల్లో అనిచివేతకు గురైన శక్తులు పెద్ద ఎత్తున రావడం ద్వారా 'హిందూ మతోన్మాదం' పై కూడ పెద్ద దెబ్బ తగులుతుంది. మతతత్వానికి చోదక శక్తులుగా ఉన్న శక్తులన్నీ బలహీన పడుతాయి. ఈ అంశాన్ని కూడదృష్టిలో పెట్టుకున్నప్పుడు కుల నిర్మూలనా పోరాటం భారతదేశంలో ఒక కీలకమైన అంశం అవుతుంది. విద్యార్థి ఉద్యమం దేశంలో రానున్న అన్ని మార్పులలో కూడ ఒక కీలకమైన పాత్ర నిర్వహిస్తుంది. -కె. జలయ్య.

(గత సంచిక తరువాయి)

కువైట్ అక్రమణ :

కువైట్ స్వాతంత్ర్యాన్ని ఇరాక్ ఎన్నడూ మనసారా అంగీకరించినట్లు అగుపడదు. 1961లో కువైట్ బ్రిటన్ నుండి స్వాతంత్ర్యం పొందినప్పుడు, అప్పటి ఇరాక్ అధినేత జనరల్ కాసిం దాన్ని గుర్తించక పోగా అది తమదేనని వాదించ సాగాడు. ఆటోమాన్ తురుష్కుల పాలనలో ఇరాక్ రాష్ట్రం బస్రాలో కువైట్ అంతర్భాగంగా వుండిందని, అందువల్ల తురుష్కు సామ్రాజ్యం అంతరించిన పిదప ఆ వారసత్వం తమకే సంక్రమించాలని అప్పుడైనా ఇప్పుడైనా ఇరాక్ వాదం. కాని దాన్ని అరబ్ దేశాలు, ప్రపంచ దేశాలు ఏవీ ఆమోదించ లేదు. పైగా ఇరాక్ వ్యతిరేకించినా తక్కిన అరబ్ దేశాలన్నీ ఏకాభిప్రాయంతో కువైట్ను అరబ్ లీగులో

వార్షిక దీవిని తనకిచ్చేసి, బుబియాన్ దీవిలో సగం మేర కౌలుకిస్తే తాను కువైట్ తో గల సరిహద్దులన్నిటినీ గుర్తించి శాశ్వత పరిష్కారానికి రాగలనని ఇరాక్ ఒకసారి ప్రకటించింది. ఆ ప్రతిపాదనపై సంప్రతింపులు జరిగినా అవి ఒక కొలిక్కి రాలేదు. సద్దాం హుస్సేన్ అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత మళ్ళీ ఆ దీవులు తమవేనని వాదించ సాగాడు. అంతలో ఇరాన్ - ఇరాక్ యుద్ధం బద్దలవ్వడం, ఆకాలమంతటా ఇరాక్ కు కువైట్ దండిగా ధన సహాయం చేయడంతో అప్పట్లో సద్దాం హుస్సేన్ కువైట్ తో ఏ గొడవ పెట్టుకోలేదు. అయితే ఆ యుద్ధం ముగిసి రెండేళ్ళు తిరక్క ముందు, కష్టకాలంలో తనకు చేసిన సహాయాన్ని విస్మరించి, సద్దాం హుస్సేన్ కువైట్ తో భీకరంగా తలపడ్డాడు. 1990 ఆగస్టు 2 వ తేదీ తెల్లవారు జామున 2

అమెరికా, బ్రిటన్లు ఈ సంక్షోభాన్ని అసరాగా తీసుకొని మొదట సౌదీ అరేబియా సంరక్షణ కోసమని, అనక కువైట్ ఎముక్తి కోసమని, చివరికి సద్దాంను భూస్థాపితం చేయడానికని, వివిధ కారణాలు చెబుతూ సౌదీ అరేబియాలో, సింధుశాఖలో తమ అత్యధునాతన పదాతి, వైమానిక, నౌకాదళాలు విపరీతంగా మోహరించ సాగాయి. కువైట్ నుండి బలప్రయోగం ద్వారానైనా ఇరాక్ ను పారదోలానని అరబ్ లీగు మెజారిటీ ఓటుతో తీర్మానించింది. అయితే అల్జీరియా, ఎమెన్, జోర్డాన్, నూడాన్, మారిటేనియా, పి.ఎల్.ఓ., లిబియాలు ఈ తీర్మానానికి మద్దతు నివ్వకపోవడం గమనార్హం. ఈజిప్టు, మొరాకో, ఓమన్, కతార్, యు.ఎ.ఇ., సిరిమా మొదలైన అరబ్బు దేశాలే గాక పాకిస్తాన్, ఫ్రాన్సు,

సరిహద్దుల గొడవలు - సరిహద్దుల సమస్యలు

చేర్చుకున్నాయి కూడా. 1963లో జనరల్ కాసింను చంపి అధికారంలోకి వచ్చిన ఇరాక్ బాత్ పార్టీ ఎష్టవ ప్రభుత్వం కువైట్ ను గుర్తించింది. కువైట్ కూడా నూతన ఇరాక్ ప్రభుత్వానికి పెద్ద యెత్తున ధనసాయం చేసి శాంతిని కొనుక్కో గలిగింది. తర్వాత ఒక దశాబ్దం ఏ గొడవలు లేకుండా గడిచింది గాని మళ్ళీ 1973లో కువైట్ కు చెందిన బుబియాన్, వార్షిక దీవులు తమవేనని ఇరాక్ వాదించి అక్రమించింది. ఆ దీవులుంటే గల్ఫ్ లో ఇరాక్ నౌకల రాకపోకలకు ఎంతో సౌకర్యం కలుగుతుంది. కాని ఈ చర్యపట్ల అరబ్ దేశాలలో తీవ్ర అసమ్మతి వ్యక్తమయింది. ఆ దృష్ట్యా ఇరాక్ ఆచిరకాలంలోనే తన సేనలు ఉపసంహరించుకుని ఆ దీవుల్ని కువైట్ కు తిరిగి అప్పగించి వేసింది. దరిమిలా రుమాలా గనుల తవ్వకం విషయంలో (ఇరాక్ భూగర్భ చమురు నిల్వలు కువైట్ తోడేనుకుంటుందని) మళ్ళీ వివాదం చెలరేగింది. చివరకు

గంటలకు పెద్ద ఎత్తున దాడి ప్రారంభించి, ఉదయం ఏడు గంటలకల్లా కువైట్ నగరాన్ని పట్టేసుకున్నారు. కువైట్, అమీరు, యువరాజు, యితర ముఖ్యులు హెలికాప్టర్లలో సౌదీ అరేబియాకు పారిపోయి అక్కడ ప్రవాస ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. ఈ ఆకస్మిక దాడికి అరబ్ దేశాలూ, అమెరికా, బ్రిటన్, ఫ్రాన్సు, సోవియట్ యూనియన్ తదితర దేశాలేమిటి నిశీల ప్రపంచమే నివ్వెర పోయింది. ప్రపంచ దేశాలన్నీ ఈ దురాక్రమణను ముక్తకంఠంతో ఖండించాయి. ఐ.రా.స. భద్రతా మండలి కదిలి అచిరకాలంలో అనేక తీర్మానాలు చేసింది. సోవియట్ యూనియన్, చైనాలు కూడా యితర శాశ్వత సభ్య రాజ్యాలతో సహకరించిన ఫలితంగా కువైట్ నుండి ఇరాక్ బేషరతుగా వైదొలగాలని, అంతదాకా ఇరాక్ పై ఆర్థిక, రాజకీయపర ఆంక్షలు విధించాలనే తీర్మానాలు దాదాపు సర్వసమ్మతితో పాసయినాయి.

ఇటలీ మొదలైన దేశాలు కూడా అమెరికా నాయకత్వాన ఏర్పడిన 30 దేశాల బహుజాతి సంఘటనలో చేరి సైన్యాలు పంపాయి. సద్దాం మొండితనాన్ని సాకుగా తీసుకొని అమెరికా, దాని మిత్ర దేశాలు కూడ కాలు దువ్వ సాగాయి.

అమెరికా ఆర్కాటం : భద్రతా మండలి 678వ తీర్మానం

సద్దాం హుస్సేన్ చేసింది నిస్సందేహంగా తప్పే. ఐ.రా.స. భద్రతా మండలి తీర్మానాలను, ప్రపంచ ప్రజాభిప్రాయాన్ని ఏమాత్రం ఖాతరు చేయక పోవడం, పైగా కువైట్ ను తమలో కలిపేసుకుని దాన్ని ఇరాక్ దేశపు 19వ రాష్ట్రంగా ప్రకటించడం, దశాబ్దాలుగా పాలిస్తినా భూభాగాలను ఇజ్రాయిల్ అక్రమించుకోగా లేనిది నాపై ఈ గుర్తు ఎందుకని ఐ.రా.స.ని నిలదీయడం యివన్నీ విపరీత కృత్యాలే. కాని ఒకండుకు, ముఖ్యంగా పాలిస్తినా

సమస్యకు మళ్ళీ వెలుగులోకి తెచ్చినందుకు, అత్యధిక అరబ్ ప్రజల, పాలస్తీనా వాసులందరూ యింత కాలానికి అమెరికాను, యితర పాశ్చాత్య రాజ్యాలను ధిక్కరించే మొనగాడొకడు మనకు దొరికాడు అని పొంగి పోయారు. అలాగే అమెరికా, యితర పాశ్చాత్య దేశాల యుద్ధేచ్ఛాద భేరణి కూడ ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ముస్లిం ప్రజలలో అధికులకు, యింకా అనేక మూడవ ప్రపంచ దేశాల ప్రజలకు కూడా ఎంతో మనస్తాపం, ఆందోళన కలిగించాయి.

అయితే అమెరికా, బ్రిటన్లు పట్టుబట్టి ఇరాక్ దురాక్రమణను బాళి చేయించడానికి "అన్ని అవసరమైన సాధనాలు" ఉపయోగించ వచ్చుననే భద్రతా మండలి 678వ తీర్మానాన్ని గత నవంబరులో పాసు చేయించి, దానికి ఇరాక్ ఒప్పుకోవడానికి ఈ జనవరి 15 అఖరు గడువు తేదీగా స్థిర పరిపించారు. సోవియట్ యూనియన్ సైనిక చర్య ప్రస్తావనను మొదటి నుండి వ్యతిరేకించినా చివరికి అమెరికా తో సయోధ్య చెడగొట్టుకోవడం, అంత కంటే ముఖ్యంగా అమెరికా, జపాన్, జర్మనీ, యూరప్ యున్, ఎకనమిక్ కమ్యూనిటీల నుండి వచ్చే రాబోయే బిలియన్ల డాలర్ల ఆర్థిక సహాయం పొగొట్టుకొనడం యిష్టం లేక ఆ తీర్మానానికి తల వూసింది. బహుశా అవే కారణాలుగా టైనా కూడ లొంగిపోయి గైరు హాజరయ్యింది. శాశ్వత సభ్య రాజ్యాలేవీ వీటో చేయకపోవడంతో క్యూబా, ఎమెన్లు వ్యతిరేకించినా లాభం లేకపోయింది. అటు సద్దాం కూడా సుతారము దిగిరాలేదు. ఏవిధ దేశాల ప్రవచనములు, అఖరుకు ఐ.రా.స. ప్రధాన కార్యదర్శి పెరేజ్ డీకులార్ ఎంత నచ్చచెప్పినా విన లేదు. డీకులార్ గడువు రేఖ పాడి గించే ప్రయత్నమైనా చేయకుండా యుద్ధం తప్పదేమో నన్నట్లు మాట్లాడాడు. ఆయన వైఖరి నిష్పాక్షికంగా వుందని చెప్పడానికి వీలేదు. వీటన్నింటి వల్ల "తప్పదు యుద్ధము, బంధు నాశమున్" అన్నట్లయి పోయింది.

అన్ని యుద్ధాలకూ తల్లి యుద్ధం!?

ఐ.రా.స. పెట్టిన గడువు ముగిసినా ఇరాక్ లొంగిరాక పోవడంతో 1991, జనవరి 16వ తేదీ రాత్రి నుండి అమెరికా నాయకత్వంలోని బహుజాతి సేనల వైమానిక దళాలు ఇరాక్పై అతి భీకర మైన బాంబుదాడులు ప్రారంభించాయి. ప్రత్యేకించి బాగ్దాద్, బస్రా నగరాలను, వివిధ విమానాశ్రయాలు, సైనిక స్థావరాలను భయంకర విధ్వంసకాండకు

మధక్ ఫైలాంగ్ - హందూస్త్ టైమ్

స్వేచ్ఛ, శాంతి నేరున దారుణకాండ
సృష్టించిన జ్వాలి బుష్

గురి చేశారు. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంలో అనంతర కాలంలో ఎన్నడూ, ఎక్కడా యింత పెద్ద ఎత్తున విమాన దాడులు జరగలేదని నిపుణులు చెబుతున్నారు. ప్రధానంగా సైనిక లక్ష్యాలనే దెబ్బ తీస్తున్నామని చెబుతున్నా సైనికే తర స్థలాలకు, నివాస ప్రదేశాలకు కూడ పెద్ద నష్టమే జరిగింది. అపారంగా జననష్టం, అస్త్రీ నష్టం సంభవించాయి.

ముఖ్యంగా బాగ్దాద్ నగరంలో పౌరులు తలదాచుకునే ఒక ఎయిర్ కెయిడ్ షెల్టరుపై క్షిపణి దాడుల వల్ల వెయ్యి మంది దాకా పౌరులు, ముఖ్యంగా స్త్రీలు, పిల్లలు మాడి బొగ్గయిన దారుణ సంఘటన ప్రపంచ ప్రజలందరినీ ఎంతో కలిచి వేసింది. మొదటి 26 రోజుల వైమానిక దాడుల్లో ఎంత లేదన్నా 20,000 మంది ఇరాకీ సైనికులు, పౌరులు మరణించారని, 60,000 మందికి పైగా గాయపడ్డారని ఇరాక్ విదేశాంగ మంత్రి తారిక్ ఆజిజ్ అధికారికంగా ప్రకటించాడు. నేల యుద్ధమూ ప్రారంభమూ అదీ ముగిసి నేడు యుద్ధ చర్యలు నిలుపు దల అయి వున్న తరుణంలో ఈ యుద్ధంలో ఎంత లేదన్నా ఒక లక్షమంది ఇరాకీ సైనికులు, పౌరులు ప్రాణాలు కోల్పోయి వుంటారని, దాదాపు అంతే సంఖ్యలో క్షతగాత్రులయి వుంటారని అంచనా వేస్తున్నారు.

భీకరమైన విమాన దాడులు ప్రారంభమైన పిదప ఇరాక్ అధ్యక్షుడు చేసిన మొట్ట మొదటి వ్యాఖ్య "ఇక అన్ని యుద్ధాలకు తల్లి యుద్ధం" ప్రారంభమైందని. ఇరాక్ ఎలాంటి సంకోచాలు లేకుండా జవాబు చర్యలు తీసుకుంటుందని అంతిమ విజయం తమదేనని, ఇజ్రాయిల్పై కూడ విరుచుకు పడతామని కూడ ప్రకటించాడు. అన్నట్లే ఇజ్రాయిల్, సౌదీ అరేబియాలపై అనేకసార్లు న్కడ క్షిపణులు ఇరాక్ ప్రయోగించింది.

ఇరాన్ ను దువ్వ, తన పక్షాన యుద్ధానికి దిగేట్లు చేద్దామని సద్దాం చేసిన జిత్తులేవీ పారలేదు. ఎనిమిది సంవత్సరాల సుదీర్ఘ యుద్ధంలో ఇరాక్ వల్ల పొందిన అపార జననష్టం, పరాభవాలను ఇరాన్ అంత త్వరలో మరిచి పోగలదా? పోతే జోర్డాన్ కూడా మొదటి నుండి ఇరాక్ వల్ల పక్షపాతం వహించినా, పాలస్తీనా సమస్యను వెలుగులోకి తెచ్చినందుకు సద్దాంను ప్రశంసించినా అంతకు మించి మరేమీ చేయక తటస్థంగానే వుండిపోయింది. సద్దాం హుస్సేన్ ను బహిరంగంగా కొగిలించుకుని వెన్నుతట్టి ప్రశంసించిన పి.ఎల్.ఓ. అధ్యక్షుడు అరాఫత్ కూడ

మాటలతో కోటలు దాటడం తప్ప మరేమీ చేయలేదు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అక్కడక్కడా ఇరాక్ కు మద్దతుగా, అమెరికా దాని మిత్ర దేశాలకు వ్యతిరేకంగా టెర్రరిస్టు చర్యలు జరిగినా వాటి ప్రభావం అత్యల్పమే అయింది. అన్నీ వెరసి సద్దాం పూర్తిగా ఏకాకి అయిపోయాడు.

తుది నిజయం తమదేనని, అమెరికా, దాని మిత్ర రాజ్యాలను చావు దెబ్బతీస్తామని ఎన్ని వీరాలు పోయినా సద్దాం హుస్సేన్ కూడా రోజులు గడిచిన కొద్దీ తన బలహీన స్థితిని గ్రహించ సాగాడు. సంకీర్ణ సేనల పాటవాన్ని పరీక్షించడానికని అల్ కాఫీ పై చేసిన దాడి చివరికి విఫలమై ఆ పట్టణాన్ని ఖాళీచేసి తిరిగి రాక తప్పలేదు. అపై నుండి సోవియట్, ఇరాన్ లు పూనికతో చేస్తున్న దౌత్య ప్రయత్నాలకు ఇరాక్ కూడ మెల్ల మెల్లగా ప్రతిస్పందించ సాగింది. ముఖ్యంగా విమానదాడుల్లో ఇరాక్ సర్వ నాశనం అయ్యే కొద్దీ ఈ దౌత్య చర్యల జోరు హెచ్చసాగింది. చివరకు ఇక 24 గంటలలో నేల యుద్ధం ప్రారంభమవుతుందనగా సోవియట్ శాంతి ప్రతిపాదనకు సద్దాం అంగీకరించారు. కువైట్ నుండి సేనల ఉపసంహరణకు కొన్ని షరతులతో అంగీకరించాడు. కాని విజయవాకాలు స్పష్టంగా అగువడుతూ మంచి ఊపుతో తమ సైనిక చర్యలు వున్న తరుణంలో అమెరికా సోవియట్ యూనియన్ ను కూడా ఖాతరు చేయలేదు. యుద్ధ విరమణ అనేదే లేదని, ఇరాక్ సేనలు వెంటనే ఉపసంహరణ ప్రారంభించి, వారం రోజుల్లోగా కువైట్ నుండి పూర్తిగా నిష్క్రమించాలని, ఐ.రా.స. భద్రతా మండలి చేసిన 12 తీర్మానాలను బేషరతుగా సమ్మతించాలని అమెరికా అధ్యక్షుడు బుష్ అల్లిమేటం యిచ్చి, 24 గంటల గడువు యిచ్చాడు. సద్దాం హుస్సేన్ అప్పటికి తాను మరి బలహీన స్థితిలో వున్నానని గమనించుకోలేదు. స్వాభిమానులెవరూ ఒప్పుకొన జాలని ఈ అల్లిమేటంను అతడు సహజంగానే తిరస్కరించాడు.

పందగంటల నేల యుద్ధం
అమెరికా అధ్యక్షుని అల్లి

మేటంను సద్దాం హుస్సేన్ ఖాతరు చేయకపోవడంతో, ఫిబ్రవరి 23వ తేదీ నాడు భారత కాలమానం ప్రకారం ఉదయం 6-30 గంటలకు అమెరికా నాయకత్వం లోని బహుజాతి సైన్యాలు ఇరాక్ ఆక్రమణలోని కువైట్ పై, దక్షిణ ఇరాక్ పై భీషణమైన నేల యుద్ధం ప్రారంభించాయి. అమెరికన్ జనరల్ పార్ట్ కాఫ్ సర్వ సైన్యాధ్యక్షతన బహుళ జాతి సైన్యాలు గట్టి వైమానిక దళ రక్షణతో, శత్రు సైన్య స్థావరాలపై అతి భీకరమైన విమాన దాడులతో శరవేగంగా కువైట్ లోకి, దక్షిణ ఇరాక్ లోకి చొచ్చుకు పోసాగాయి. విచిత్రంగా బహుజాతి సైన్యాలకు ఊహించినంత ప్రతిఘటన ఎదురు కానేలేదు. వెంటనే భద్రతా మండలిని సమావేశ పరిచి యుద్ధ విరమణ సాధించాలనే సోవియట్ ప్రయత్నాలను అమెరికా, బ్రిటన్ లు తోసి వుచ్చాయి. మిత్ర రాజ్యాల సేనలు అప్రతిహతంగా ముందుకు సాగిపోయాయి. దక్షిణ ఇరాక్ లో నూట ఇరవై కిలోమీటర్ల దాకా చొచ్చుకుపోయిన బలగాలు, కువైట్ నగరాన్ని బైపాస్ చేసి బ్రసావేపుగా పయనించే బలగాలు కలిసి దక్షిణ ఇరాక్, కువైట్ లలో వున్న 42 డివిజన్ల ఇరాక్ సేనలను చక్రబంధంలో ఇరికించ సాగాయి. మరోవైపున నైతిక స్థైర్యం సదలి, ఆకలికి అలమటించే ఇరాక్ సైనికులు వేలాదిగా లొంగిపోవడం మొదలైంది. -ఈ పరిస్థితుల్లో సర్వనాశనం తప్పదని సద్దాం గ్రహించాడు. "సాహసంలో వివేచన పాలు మెరుగు" అని గుర్తు చేసుకున్నాడు.

కువైట్ నుండి సైన్యాలను వెంటనే ఉపసంహరించి, ఆగష్టు 1వ తేదీన ఉన్న ఇరాక్ సరిహద్దుల వద్దకు వెనుక్కి వెళ్ళవలసిందిగా బాగ్దాద్ రేడియో ద్వారా సద్దాం హుస్సేన్ తన సైనిక కమాండర్లందరికీ ఫిబ్రవరి 25వ తేదీ సాయంత్రం ఆదేశాలు జారీ చేశాడు. తనకు వెంటనే యుద్ధ విరమణ కుదిర్చిపెట్టమని సోవియట్ యూనియన్ కు అత్యవసరం విజ్ఞప్తి (ఎన్. ఒ.ఎన్.) పంపుకున్నాడు. అయితే ఇరాక్ సేనలది ఉపసంహరణ కాదు, వలాయనమని వాళ్ళు బేషరతుగా లొంగిపోతే తప్ప పారిపోయే సైనిక

దళాలపై కూడా నిస్సందేహంగా దాడులు చేస్తామని అమెరికా దురహంకారంతో ప్రకటించింది. 26వ తేదీ ఉదయం సద్దాం న్యాయంగా బాగ్దాద్ రేడియో ద్వారా ప్రసంగిస్తూ కువైట్ నుండి ఉపసంహరించుకుంటున్నామని, ఈ విషయమై ఐ.రా.స. భద్రతా మండలి చేసిన 660వ తీర్మానాన్ని పాటిస్తామని (ఈ సమస్యపై ఇది మొదటి తీర్మానం) ప్రకటించాడు. అయితే బుష్ దానికి కరగలేదు. బేషరతుగా భద్రతా మండలి చేసిన 12 తీర్మానాలను ఒప్పుకుంటే తప్ప నేల దాడులు కొనసాగుతాయని ప్రకటించాడు. దక్షిణ ఇరాక్ లోని నసీరియా పట్టణ విమానాశ్రయంలోకి అమెరికా, దాని మిత్ర సైన్యం పారాట్రూపర్లు దిగి కైవసం చేసుకున్నారు. బస్తాకు 16.90 కిలోమీటర్లు వరకు మిత్ర రాజ్యాల సైన్యాలు పురోగమించాయి. అక్కడ ఇరాక్, అమెరికన్ టాంకుల దళాల మధ్య చరిత్రలోనే అత్యంత పెద్ద, భీకర మైన టాంకు యుద్ధం జరగసాగింది.

పెద్ద సంఖ్యలో ఇరాక్ సైనికులు కువైట్ లో లొంగిపోవడమో, పట్టుబడడమో జరిగింది. సోవియట్ యూనియన్ చేసే సర్వ శాంతి ప్రయత్నాలను నిర్లక్ష్యంగా కొట్టివేసిన బుష్ ఆ ఖ్యాతి కూడా తనకే దక్కాలని కాబోలు-27వ తేదీ ఉదయం 10-30 గంటలకు యుద్ధ చర్యలు నిలుపుదల చేస్తున్నట్లు ప్రకటించాడు. కువైట్ విముక్తికే కాక దక్షిణ ఇరాక్ లో గణనీయ ప్రాంతాన్ని స్వాధీనం చేసుకొన్న తర్వాత ఈ ప్రకటన వెలువడింది. దక్షిణ ఇరాక్, కువైట్ లలో ఇరాక్ నియమించిన 42 డివిజన్ల సైన్యంలో 40 డివిజన్లను మిత్ర రాజ్యాల సేనలు పూర్తిగా నిర్మూలించడమో లేక యుద్ధానికి పనికి రాకుండా చేయడమో చేశాయి. ఒక లక్ష డెబ్బై అయిదు వేల మంది ఇరాక్ సైనికులు యుద్ధ ఖైదీలుగా పట్టుబడ్డారు. దీనితో పోలిస్తే మిత్ర రాజ్యాలకు అత్యల్పమైన నష్టాలే సంభవించాయి.

సోవియట్ వైఖరి
ఈ సంక్షోభమంతటిలోను, ఈ

యుద్ధ కాలమంతటా ఇరాకీల (సద్దా హుస్సేన్) ఆరంభ శూరత్వంతో బాటు సోవియట్ యూనియన్ అసమర్థత, నిస్సిగ్గురి తనం కూడా బాగా ప్రస్ఫుటం అయినాయి. 30 దేశాల సంఘటనను ఏకాకిగా ఏదుర్కొనే అతి దుస్సాధ్య ప్రయత్నంలో సద్దా హుస్సేన్ ఖంగుతిని వెనక్కు తగ్గుతుండటాన్ని ఒక విధంగా అర్థం చేసుకోవచ్చు. కాని చేజేతులా తన భౌగోళిక ప్రయోజనాలను, అగ్ర రాజ్య తాహతును విస్మరించి, కోల్పోయి, రెండవ స్థాయి రాజ్యం కంటే కనా కష్టమైన స్థాయికి సోవియట్ యూనియన్ దిగజారడమే ఎంతో విస్మయం, వ్యాకులతలు కలుగ జేస్తున్నది. బ్రెజ్నెవ్ హయాంలో వీలుకాని, కృశ్యేవ్ వుండినా సంభవించని, ఇక స్టాలిన్ వుంటే ఉహా సాధ్యమే కాని లింగుబాటు ధేరణిని గోర్బచేవ్ ప్రదర్శించాడు. మొదట్లోనే 678వ తీర్మానాన్ని వీటో చేసి వుంటే బహుశా ఈ యుద్ధమే చెలరేగేది కాదేమో. లేకుంటే ఎంతైతే మాత్రం, తిప్పి కొడితే ఇరవై లక్షల జనసంఖ్య కూడా లేని కువైట్ 'ఎముక్తి' కోసం ఇంతగా (లక్ష మంది దాకా) జననష్టం, అస్త్రీ నష్టం, ప్రకృతి పరిసరాల వినాశమా?

పోనీ పెద్ద యెత్తున విమాన దాడులు ప్రారంభం అయిన విదపైనా అవి 678వ తీర్మానపు అంతర్భావనకు వ్యతిరేకమంటూ గట్టిగా ఒక్కమాట యినా అనలేక పోయారే. ఐ.రా.స. తరపున భద్రతా దళాలు ఏర్పడినదే తానుగా సైనిక చర్యలకు తలపడే అధికారం అమెరికాకు ఎక్కడిది అని ప్రశ్నించలేక పోయారే. బాగ్దాద్ నగరంలో ఒకే ఎయిర్ రైడ్ షెల్లులో వెయ్యిమంది దాకా పౌరులు మరణించినా అది ఈ సోవియట్ సోషలిస్టుల హృదయాల్ని కదలించలేక పోయిందే! మానవత, మమతానురాగం సెంటిమెంట్లను పక్కకు పెడదాం. వాస్తవ రాజకీయాల్లోనైనా అమెరికా నిజంగా మానవ ప్రేమతో, ప్రజాస్వామ్యం, ప్రపంచ శాంతిలపై మోజుతో వ్యవహరిస్తున్నదని నీవు ఎన్నడైనా విశ్వసించావా? అదీ లేదే. అత్యంత దారుణ నియంతృత్వాలను నృష్టించి, పెంచి,

పోషించే ప్రజాస్వామ్యం, ఉదారవాదం అమెరికన్లదని నీకు తెలియకనా? ఒక అగ్రరాజ్యంగా భౌగోళిక రాజకీయాల్లో నీ సత్తా నిరూపించుకోలేక పోతే నీవెందుకు వనికి వస్తావు. 1967 అరబ్-ఇజ్రాయిలీ యుద్ధంలో, 1973 యామ్ కిప్పుర్ యుద్ధంలో అరబ్బు సైన్యాలు యింత కంటే దారుణంగా, అవమానకరంగా ఓడిపోయిన వరిస్థితుల్లో కూడ గంటలలో యుద్ధ విరమణ సాధించగల్గిన నీ సత్తా నీకదరు నేడెక్కడ బూడిదై పోయాయో ఆలోచించావా?

పోనీ ఇరాక్ అధ్యక్షుడు సద్దా హుస్సేన్ తోకముడిచి సైన్యాలను బేషరతుగా, వెంటనే ఉపసంహరించు కుంటామని ప్రకటించిన విదపైనా సోవియట్ యూనియన్ గౌరవప్రదమైన కాల్పుల విరమణ సాధించగలిగిందా? అనక కువైట్ నుండి ఇరాక్ సైన్యాలను పూర్తిగా ఉపసంహరించు కున్న దరిమిలా దక్షిణ ఇరాక్ లో భీకర యుద్ధం చెలరేగేటప్పుడైనా తన మిత్ర దేశం సరిహద్దుల్లోకి చొచ్చుకు వచ్చి అక్రమణ జరిపే వారికి వ్యతిరేకంగా సోవియట్ యూనియన్ వేలెత్తగల్గిందా? ఇక్కడ మనం సోవియట్ - ఇరాక్ ల నడుమ మైత్రి సహకర ఒప్పందం ఇంకా కొనసాగుతున్నదనే విషయం గుర్తుంచుకోవాలి. చివరికి శనివారం (మార్చి 2) రాత్రి భద్రతా మండలి పాసు చేసిన 686వ తీర్మానమైనా అమెరికా ప్రతిపాదించినదే గదా. కాల్పుల విరమణ అని కూడ పేర్కొనని, ఇరాక్ పై అర్థిక ఆంక్షలు కూడ తొలగించని, పైగా ఇరాక్ 'జోహుకుం' అనకపోతే మళ్ళీ దాడులు చేస్తామని బెదిరించే ఈ పగ చర్యల నిలుపుదల తీర్మానం అవమానకరమైంది.

అగ్ర రాజ్యాల మధ్య ప్రచ్ఛన్న యుద్ధ వాతావరణం కంటే నేటి సయోధ్య అత్యంత దారుణ యుద్ధానికి, అతి భీకర మారణ హోమానికి దారి తీసిందని ఈ గల్ఫ్ యుద్ధం రుజువు చేస్తున్నది. అరబ్బుల ఆరంభ శూరత్వానికి, అంతా కలహాలకు, అసమర్థతకు యిది మరో సారి అద్దం పడుతున్నది. అమెరికా, బ్రిటన్, యితర పెట్టుబడి దారీ సంపన్న దేశాల శాంతి, ప్రజాస్వామ్యం కబుర్ల

అసలు సంగతిని, ఐక్యరాజ్య సమితి వహించిన తోలుబొమ్మ పాత్రను యిది బహిర్గతం చేస్తున్నది. సోవియట్ యూనియన్ భావిస్తున్నట్లు, ప్రకటిస్తున్నట్లు ఇది ఐక్యరాజ్య సమితి మరింత పటిష్టం అయిన దానికి, ప్రపంచ శాంతికి మరింత సమర్థవంతమైన సాధనం అయిందనడానికి నిదర్శనం కాదు. కాగా నానాజాతి సమితికి పట్టిన గతే దీనికి పట్టుకుందేమోననే శంకకే ఈ పరిణామాలు దారి తీస్తున్నాయి.

- ఇంగువ మల్లికార్జున శర్మ

రచనలు పంపండి

'జీవగాధ' శీర్షికన ప్రచురించేందుకు మీ ప్రౌఠంలో లేక మీకు పరిచయం ఉన్న ప్రౌఠంలోని ప్రజా పోరాటం గురించి, ముఖ్యంగా నిత్యావసరాలైన తిండి, బట్ట, వసతి కోసం అణచివేత, దోపిడీ, దౌర్జన్యాలకు వ్యతిరేకంగా సామాన్య జనం జరిపే నిరంతర పోరాటానికి అక్షరరూపం ఇవ్వండి. 'నలుపు'లో ప్రచురించి ఆ పోరాటానికి రాష్ట్రవ్యాప్త మద్దతు సమీకరించి ప్రజా పోరాటాలను విజయవంతం చేయండి.

- సంపాదకుడు

విజయవంతమైన అంబేద్కర్ శతజయంతి సైకిల్ యాత్ర

దేశానికి న్యాయత్రయం వచ్చి నాలుగు పదులు దాటినా ఇంకా దళిత ప్రజలు సాంఘిక, ఆర్థిక, రాజకీయ అణచివేతకు గురి అవుతూనే ఉన్నారు. ఇప్పటికీ వీరు అరువేల సంవత్సరాల నాటి నికృష్ట బానిస జీవితంలో మగ్గుతున్నారు. చెప్పులు వేసుకొని నడవనివ్వరు. మంచి బట్టలు తొడుక్కో నివ్వరు. గొడుగు పట్టుకోనివ్వరు. అగ్రవర్ణాలతో పడవ ఎక్కనివ్వరు. గుడిలోకి, బడిలోకి రానివ్వరు. బావి, చెరువు ముట్టుకోనివ్వరు. హోటళ్ళలో వీరికోసం వేరే గ్లాసులు పెడతారు. పనికి తగిన కూలి ఇవ్వరు. బంజరు దున్నుకో నివ్వరు. ఇలాంటి అత్యాచారాలు ఎన్నెన్నో. ఈ దళిత వర్గాలపై ప్రతిరోజూ, ప్రతి క్షణం దేశంలో అనేక ప్రాంతాల్లో అణచివేత, దౌర్జన్యాలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. ఈ సాంఘిక, ఆర్థిక, రాజకీయ దోపిడీలకు వ్యతిరేకంగా జీవిత పర్యంతం పోరాటం చేసి, వారికోసం ప్రత్యేక హక్కులూ, రక్షణలూ కల్పించిన నాయకుడు, దళిత వర్గాల ఆశాజ్యోతి బాబా సాహెబ్ డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్. ఆ మహనీయుని శత జయంతి సంవత్సరమిది. ఈ సందర్భంగా ఆయన ప్రబోధాలను, ఆయన చూపిన పోరాట మార్గాన్ని, ప్రజలకు తెలియజెప్పి, చైతన్యపంతులను చేయడానికి, సంఘటిత పరిచి భూస్వామ్య దోపిడీ వర్గాలను, హెచ్చరించడానికి రూపొందించిన కార్యక్రమమే "అంబేద్కర్ శత జయంతి దళిత సైకిల్ యాత్ర".

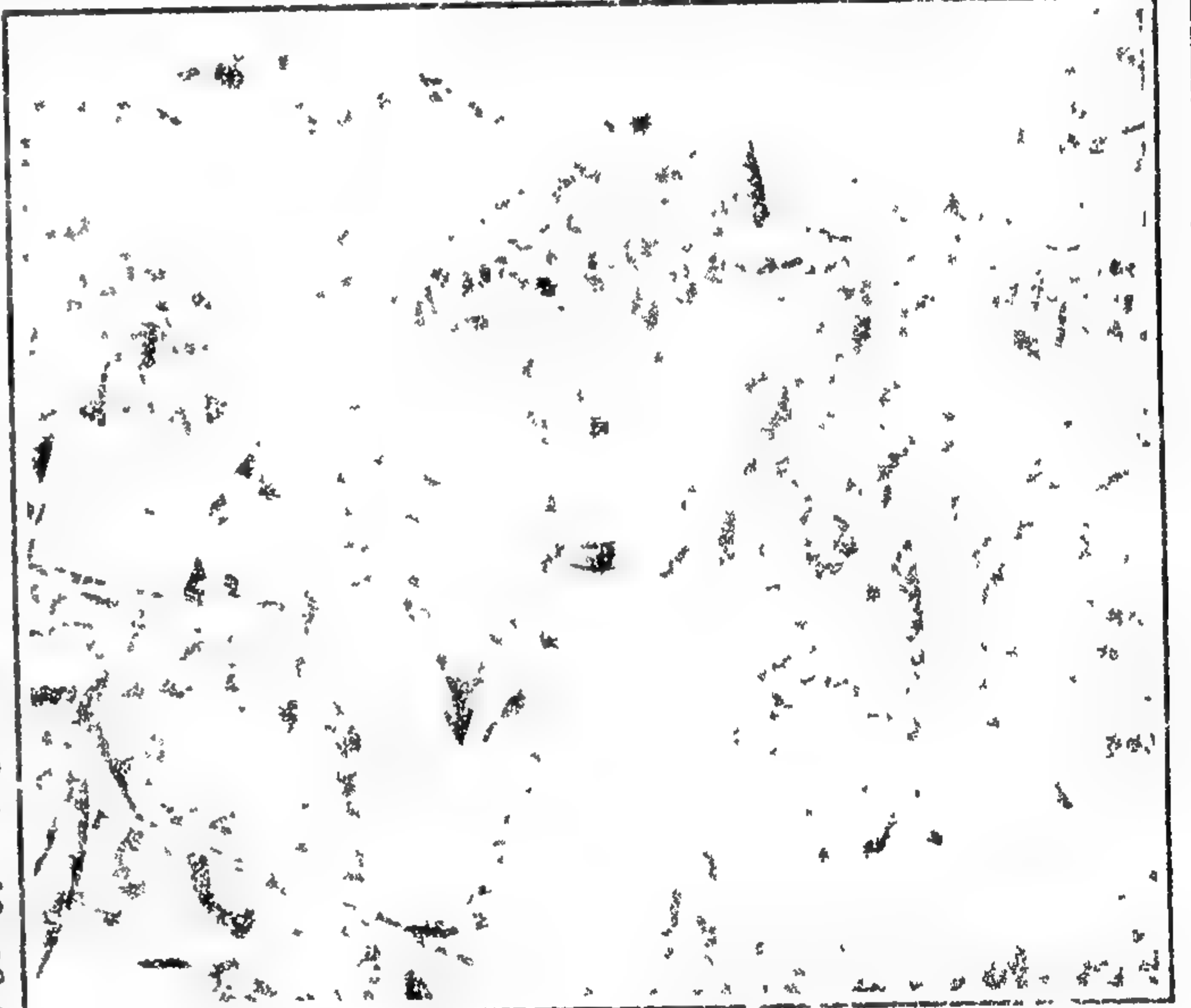
బాబాసాహెబ్ ఆలోచనా విధానాల్ని ప్రజలకు తెలియజెప్పడమే గాక ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి.లకు జరుగుతున్న అన్యాయాలను, అంటరానితనాన్ని వ్యతిరేకించి, తగిన చర్య తీసుకోవడం; దళితులు ఎదుర్కొంటున్న భూ సమస్యల్ని గుర్తించి వాటి పరిష్కార మార్గాలు చెప్పూ దళితుల్ని

చైతన్యపంతుల చెయ్యటం; అంబేద్కర్ సాహిత్యాన్ని ప్రజలకు అందిస్తూ సాంస్కృతిక కళారూపాల ద్వారా ప్రస్తుత సమాజాన్ని విశ్లేషిస్తూ భవిష్యత్ కార్యక్రమాల్ని తయారు చెయ్యడం; కనీస వేతనాల చట్టం గురించి ప్రచారం చేస్తూ ఈ చట్టం ప్రకారం కూలి పొందేందుకు దళితుల్ని సమాయత్తం చేయడం; వెట్టి చాకిరీ విధాన నిర్మూలన చట్టం అమలుకై ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తేవటం; ఎస్.సి., ఎస్.టి.ల అత్యాచారాల నిరోధక చట్టం, వ్యవసాయ కూలిలకు పని హక్కును చట్టబద్ధం చేసి అమలు చేయవలసిందని ప్రభుత్వాన్ని కోరటం; ప్రతి ఒక్కరికీ ఒక ఇల్లు ఉండే హక్కు కోసం ప్రభుత్వాన్ని కోరటం - మొదలైన లక్ష్యాలతో ఈ కార్యక్రమం రూపొందించబడింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయ కూలి సమాఖ్య, ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయ కార్మిక సంఘం ఆంధ్రప్రదేశ్ దళిత మహాసభ, నెహ్రూ యువక కేంద్రం మొదలైన సంఘాలు కలిసి "అంబేద్కర్ శత జయంతి సైకిల్ యాత్ర కమిటీ"గా ఏర్పడి రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా దళిత సైకిల్ యాత్రను నిర్వహించాయి. ఈ కమిటీకి పాల్ దివాకర్ కన్నీశ్వర్, వేదిక సరఫూర్ ప్రతినిధులు ఇందులో సభ్యులు.

రాష్ట్ర వ్యాప్త దళిత సైకిల్ యాత్ర కార్యక్రమం 1991 జనవరి 27న ప్రారంభమైంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ దళిత మహాసభ అధ్యక్షుడు బొజ్జా తారకం దీన్ని ప్రారంభించారు. ఇది శ్రీకాకుళం జిల్లా "పాలకొండ"లో ప్రారంభమైంది.

రాష్ట్రం మొత్తం చుట్టి వచ్చిన ఈ సైకిల్ యాత్ర ఆరు మార్గాలలో నడిచింది. మొదటి మార్గం శ్రీకాకుళం జిల్లా 'పాలకొండ'లో ప్రారంభమైతే, రెండోమార్గం జనవరి 30న నెల్లూరు జిల్లా 'రాపూర్' నుంచి, మూడోమార్గం జనవరి 28న చిత్తూరు జిల్లా

ప్రతి గ్రామంలో వందలాది మంది స్వాగతం చూచుకగా విజయవంతంగా సాగిన సైకిల్ యాత్ర

'సత్యవీధు' నుంచి, నాల్గో మార్గం ఫిబ్రవరి 11న అనంతపురం నుంచి, అయిదో మార్గం నిజామాబాద్ నుంచి, ఆరోమార్గం కరీంనగర్ నుంచి మొదలయ్యాయి. సైకిల్ యాత్రీకులు దాదాపు 600 మంశలాల్లో వందలాది గ్రామాల్లో పర్యటించారు.

ఈ కార్యక్రమంలో దాదాపు 7 స్వచ్ఛంద సంస్థలు, 20 వ్యవసాయ కూలి సంఘాలు, 12 నెహ్రూ యువక కేంద్రాలు, 2 దళిత మహాసభ

సంఘాలు, స్థానిక అంబేద్కర్ యువజన సంఘాలు, అనేకం పాల్గొన్నాయి. రమారమి నాలుగైదు వందల గ్రామ సంఘాలు కూడా ఈ యాత్రలో భాగం పంచుకున్నాయి. రాష్ట్రం మొత్తం మీద దాదాపు 3,500 కిలో మీటర్లు పర్యటించారు. సుమారుగా అయిదు వేల మంది సైకిలిస్టులు ఈ కార్యక్రమంలో భాగస్వాములయ్యారు.

సైకిలిస్టులు ఆయా గ్రామాలకు వెళ్ళడం - అక్కడి ప్రజలను కలిసి, వారితో ముచ్చటించి, చర్చించి గ్రామ సమస్యలు తెలుసుకోవడం, వాటికి పరిష్కార మార్గాలను తెలియపరచడం, డా|| అంబేద్కర్ ఆశయాలను లక్ష్యాలను తెలియజెప్పి సాంఘిక, చైతన్యాన్ని వారిలో పురికొల్పడం, ముఖ్య కార్యక్రమంగా పెట్టుకున్నాయి. అనేక చోట్ల దళిత ప్రజల సమస్యలను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు వెళ్ళడం, స్థానికంగా చేస్తున్న అందోళన కార్యక్రమాలకు మద్దతు నివ్వడం కూడా జరిగింది.

'కడవ'కు సమీపంలో దువ్వూరు గ్రామంలో 136 ఎకరాలు, షెడ్యూలు కులాల వారికి చెందిన భూమిని ఎస్.టి.ల బినామీ పేర్లతో 15, 20ల సంవత్సరాలుగా రెడ్డి కులస్థులు అక్రమంగా సాగు చేసుకుంటూ ఉంటే, సైకిల్ యాత్రికులు స్థానికులతో కలిసి అందోళన చేసి కలెక్టరుకు ఫిర్యాదు చేశారు. కలెక్టర్, ఆర్.డి.వే.ను పిలిచి మందలించారు. ఆ భూమి దళిత వర్గాలకు తిరిగి అప్పగించడానికి హామీ ఇచ్చారు. మరోచోట సైకిల్ యాత్రికులు మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో హాటళ్ళలో దళితులకు వేరే గ్లాసులు పెట్టి వుంచితే వాటిని తొలగింప జేసి, హోటల్ యజమానులను హెచ్చరించి అధికారులకు ఫిర్యాదు చేశారు. హాస్టళ్ళను సందర్శించి అక్కడి భోజన, వసతి పరిస్థితులను పరిశీలించారు, సంబంధిత అధికారులకు ఫిర్యాదులు చేశారు.

ఈ యాత్రామార్గంలో అనేక చోట్ల బహిరంగ సభలు నిర్వహించారు. కార్యకర్తలకు భోజన, ఫలహార సదుపాయాలను ఆయా గ్రామాల ప్రజలే

స్వచ్ఛందంగా ఏర్పాటు చేశారు. అత్యుత్సాహంతో స్వాగత సత్కారాలు చేశారు.

ఈరేగింపులో పాల్గొన్న సైకిలిస్టులు 'డా|| అంబేద్కర్ ఆలోచనా విధానం వర్ధిల్లాలి', నిన్నటి దళితులం, ఈనాటి వీరులం, రేపటి వెలుగులుం; దళితుల ఐక్యత వర్ధిల్లాలి; కులం వద్దు, మతం వద్దు, అంటరానితనం అసలే వద్దు; దళితులపై భూస్వాముల దౌర్జన్యం నశించాలి' మొదలైన నినాదాలతో - "కనీస వేతనాల చట్టం అమలు చేయాలి; మతం మరిచిపో మనిషి విలువ పెంచుకో; పని గ్యారంటీ చట్టం కావాలి; కులం కాదురా ముఖ్యం - కూడు, గుడ్డ, గూడురా; చరిత్ర విలువ తెలుసుకో - నీ బ్రతుకు మార్పుకో; బోధించు, సమీకరించు, చొరారు; దళితులంటే ఎవరురా? ఆదా భార తీయులే; అంబేద్కర్ ఎవరురా దళితులకు తండ్రిరా; మిగులు భూములు దళితులకు పంచిపెట్టాలి; అంటరానితనం అమానుషం మొదలైన నినాదాలు రాసిన ప్లేకార్డుతో దళిత సైకిల్ యాత్ర కొనసాగింది.

సైకిల్ యాత్ర ముందు సాంస్కృతిక దళం కార్యకర్తలు అంబేద్కర్, దళిత, చైతన్య గీతాలను ఆలపించారు. సైకిళ్ళపై నీలిరంగు జెండాలను ఉంచారు. అంబేద్కర్, దళిత, అభ్యుదయ సాహిత్యాన్ని ప్రజలకు అందుబాటులో ఉంచారు.

అనేక గ్రామాల్లో ఇప్పటికీ వెళ్ళుచుకొని వున్న అంటరానితనం, అవిద్య, అజ్ఞానం, వెట్టివాకిరి, ఆర్థిక దోపిడీ, ఎవరాలను, గణాంకాలను కార్యకర్తలు సేకరించారు. ఆయా గ్రామాల్లో భూస్వాముల ఆధీనంలో వున్న భూమి, ప్రభుత్వ బంజరు భూమి, బావులకాడ, బోరింగ్, చెరువుల వద్ద దళితుల్ని అస్పృశ్యులుగా చూస్తున్నారా? వారి ఇళ్ళ సమస్య, నిరుద్యోగం, అనారోగ్య కారణాలు; గ్రామ అక్షరాస్యతా నిరక్షరాస్యతా గణాంకాలు, వ్యవసాయ కూలీలకు ఇస్తున్న వేతనాల వివరాలు సేకరించడం, గ్రామ ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయ పరిస్థితుల్ని పరిశీలించడం ఈ యాత్రలోని ప్రత్యేకత.

వివిధ మార్గాల నుంచి బయలుదేరిన సైకిల్ యాత్రికులు ఫిబ్రవరి 20 నాటికి హైదరాబాద్ కు చేరుకున్నారు. ఆర్జా మధ్యాహ్నం సచివాలయం సమీపంలో బుద్ధ పూర్ణిమా కాంప్లెక్స్

చేరువలో ఉన్న "జలదర్శిని" గ్రౌండ్స్ నుంచి దళిత సైకిల్ యాత్రికులు ఈరేగింపుగా బయలుదేరి, నగరంలోని ప్రధాన వీధుల్లో తిరిగి "జలదర్శిని" గ్రౌండ్స్ కు తిరిగి చేరుకున్నారు. అక్కడ సాయంత్రం 6 గం||కు బహిరంగ సభ జరిగింది. 5వేల మంది సభకు హాజరయ్యారు. ముందుగా వివిధ జిల్లాల నుంచి వేరు వేరు మార్గాలనుంచి బయలుదేరిన సైకిల్ యాత్రికుల ప్రతినిధులు తమకు ఎదురైన సాధక బాధకాలను, అనుభవాలను వివరించారు. మాట, పాట రూపాల్లో తమ తమ మార్గం యాత్రా విశేషాలను విశదీకరించారు. సాంస్కృతిక కార్యక్రమములు ప్రదర్శించారు.

అనంతరం బొజ్జా తారకం, కె. అయిలయ్య, జె.బి. రాజా మొదలైన వారు ప్రసంగించారు. పాల్ దివాకర్ సభను నిర్వహించారు. హేమలలిత వందన సమర్పణతో సభ ముగిసింది.

ఈ రాష్ట్ర వ్యాప్త దళిత సైకిల్ యాత్ర రాష్ట్రంలోని దళితులకు సరికొత్త అనుభవం కావడం వల్ల అక్కడ కూడ అప్పుడప్పుడూ కొన్ని ఇబ్బందులు ఎదురైనప్పటికీ సైకిల్ యాత్రికులు ఓపికతో వాటిని సహిస్తూ అత్యుత్సాహంతో కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో వారిలో అంబేద్కర్, దళిత, అభ్యుదయ ఉద్యమాల పట్ల ఆసక్తి పెరిగింది. అంకితభావంతో పని చెయ్యాలనే సంకల్పం; ఉద్యమాల నిర్వహణలో ఎదురయ్యే కష్టనష్టాలు అనుభవంలోకి వచ్చాయి. గ్రామీణ ప్రజల స్థితి గతుల్ని స్వయంగా చూడగలిగారు. సమిష్టి ఉద్యమాల పట్ల అవగాహన పెరిగింది. కార్యకర్తలు అనేక కొత్త విషయాలు నేర్చుకున్నారు. తాము నిర్వహించే సంఘాలను, ఉద్యమాలను సమర్థవంతంగా ఎట్లా నిర్వహించుకోవాలో, అందుకు కావలసిన పరిజ్ఞానం, అనుభవాలను గడించుకున్నారు. రాష్ట్ర అంబేద్కర్, దళిత ఉద్యమాల చరిత్రలో ఇటువంటి కార్యక్రమాన్ని చేపట్టటం తొలిసారి. ఇందులో పాల్గొన్న వారిలో తొంభై శాతం కార్యకర్తలు గ్రామీణ ప్రాంతంవారు, నిరక్షరాస్యులు కావడం విశేషం.

- గనుమల జ్ఞానేశ్వర్

కానికులం వాడిని ప్రేమించి కాష్టం చేరిన యువతి

అగ్ర కులానికి చెందిన అబ్బాయి నిమ్మ కులానికి చెందిన అమ్మాయిని ప్రేమించినా, అగ్ర కులానికి చెందిన అబ్బాయి నిమ్మ కులానికి చెందిన అబ్బాయిని ప్రేమించినా నిమ్మకులానికి చెందిన వారే అగ్రకుల దురహంకారానికి బలికావడం సాధరణమైంది. ఆ యిరువురూ వాళ్ళ తల్లిదండ్రుల కుల దురహంకారానికి భయపడి దూరంగా ఓ రాత్రిపూట లేచిపోవటమో, బెదిరింపులకు, దెబ్బలకు తట్టుకోలేక 'ఆత్మ హత్య' చేసుకోవడమో జరుగుతుంది. కాని అగ్రకుల దురహంకారులు తమ కూతురు నిమ్మకుల యువకుడిని ప్రేమించిందనే కోపంతో తమ కుల గౌరవాన్ని కాపాడు కోవాలనే హీనమైన తలంపుతో కన్న కూతురునే కర్కశంగా చంపివేశారు. ఖమ్మం జిల్లా సత్తుపల్లి మండలం సదాశివునిపేట గ్రామానికి చెందిన బండి మాధవీలత ఉదంతం ఇది. అగ్ర కులానికి చెందిన కుల దురహంకారులు, భూస్వాములు తమ 'కుళ్ళు సంస్కృతి'కి ఆ అమాయకురాలిని బలి తీసుకున్నారు. తమ కుటుంబానికి చెందిన అమ్మాయినే నిర్దాక్షిణ్యంగా చంపి, కుటుంబ గౌరవం నిలిచిందని సంతోషపడుతున్నారు.

అగ్ర కులానికి చెందిన మాధవీలత (16) స్థానిక పాఠశాలలో పదవ తరగతి చదువుతుంది. ఆమె అదే స్కూల్లో చదువుతున్న ఓ నిమ్మ కుల స్తుడైన వెంకటేశ్వర్లును ప్రేమించింది. ఈ విషయం తెలిసిన కుమారిలత తల్లిదండ్రులు ఆమెను చదువు మాన్పించారు. వెంకటేశ్వర్లును కూడా ఈ సందర్భంలో మందలించారు, కొట్టారు. అయినా వీరిరువురి ప్రేమ వ్యవహారంలో ఎటువంటి మార్పు లేకపోవడంతో మాధవీలత తల్లిదండ్రులు ఆమెకు గత జనవరి నెలలో తమ కులానికి చెందిన అబ్బాయితో వివాహం నిశ్చయించారు. ఈ వివాహం అమ్మాయి యిష్ట ప్రకారం

జరగటం లేదనే విషయం మగ పెళ్ళివారికి తెలిసింది. ఈ అమ్మాయిని మేము చేసుకోమని అడసర్లపాడు గ్రామానికి చెందిన మగ పెండ్లి వారి మధ్యవర్తి ద్వారా జనవరి 30 తారీఖున అమ్మాయి తల్లిదండ్రులకు తెలియ చేసారు. ప్రేమించిన వాడిని మరచిపోయి తాము చూసిన వ్యక్తిని పెళ్ళి చేసుకోవాలని అమ్మాయిపై ఒత్తిడి తెచ్చారు, బెదిరించారు, కొట్టారు. అయినా అమ్మాయి నసేమిరా అంగీకరించలేదు. దీంతో అగ్రకుల దురహంకారం రెచ్చిపోయింది. తక్కువ కులం వాడిని పెళ్ళి చేసుకుంటే తమ కుల గౌరవం మంట గలుస్తుందని భయపడ్డారు. తమ మాటను కాదని కులం తక్కువ వాడిని పెళ్ళి చేసుకుంటానని పట్టుబట్టడం వారిని మరింత రెచ్చగొట్టింది. కుల దురహంకారం వల్ల వారి కళ్ళకు పొరలు కమ్మాయి. తమ మాట కాదన్నందుకు, తమ కుటుంబానికి చెందిన మాధవీలతను చంపడానికి ప్రయత్నాలు, ఆలోచనలు మొదలైనాయి. అదే రాత్రి అమ్మాయి తల్లి కన్నకూతురును రక్షించుకోవాలని ప్రయత్నించి అమ్మాయిని ప్రేమించిన యువకుని దగ్గరకు పంపింది. కానీ అటువైపువారు స్థానికంగా భూస్వాములైన వారితో వియ్యమందుకోవడానికి భయపడ్డారు. తిరిగి అమ్మాయిని పెత్తందార్లకే అప్పగించారు.

కుల దురహంకారం తమ కుటీల ప్రయత్నాలను ఆచరణలో పెట్టింది. ఆ తరువాత మాధవీలత శవమై పోయింది. ఎలా జరిగిందో ఎవరికీ తెలియదు, ఎవరికీ చెప్పలేదు. తెల్లారి ఉదయాన్నే అదరాబాదరాగా అమ్మాయి శవాన్ని దహనం చేసారు. ఆ తరువాత 3,4 రోజులకు ఈ విషయం బయటకు తెలిసింది. మాధవీలత ఆత్మహత్య చేసుకుందని కుటుంబ సభ్యులే ప్రచారం మొదలు పెట్టారు. గ్రామాధికారులు, భూస్వాములు కుమ్మక్కై ఈ విషయాన్ని తప్పుదారి

పట్టించారు. ఈ ప్రచారాన్ని స్థానికులు నమ్మడం లేదు.

వివాహం కాని యువతి శవాన్ని దహనం చేయటమేమిటి? ఇది హిందూ సాంప్రదాయం కాదే? ఊళ్ళ నుండి కాకుండా వూరు ప్రక్కనుండి శవాన్ని తీసుకు వెళ్ళటమేమిటి? బంధువులు అందరూ రాకుండా - కాటికాపరి చితి పేర్చకుండా దహనం చేయటమేమిటనే విషయాలపై తీవ్ర అనుమానాలు ప్రజలలో కలిగాయి. మాధవీలత హత్య విషయంలో న్యాయ విచారణ జరిపి దోషులను శిక్షించాలనే డిమాండుతో స్థానిక ప్రగతిశీల ప్రజాస్వామ్య విద్యార్థి సంఘం (పి.డి.ఎన్.యు) వాల్పోస్టర్లు వేసింది. యితర విద్యార్థి సంఘాలు, పి.డి.ఎన్.యు. కళాశాల, హైస్కూలు విద్యార్థులతో తరగతుల బహిష్కరణ ప్రదర్శనలు నిర్వహించింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ పౌరహక్కుల సంఘం (ఎ.పి.సి.ఎల్.సి), ప్రగతిశీల ప్రజాస్వామ్య విద్యార్థి సంఘం, స్థానికంగా వున్న బత్తుల వెంకటేశ్వరరావు మెమోరియల్ బ్రస్టు, స్థానిక న్యాయ వాదులు ఎ.పి.సి.ఎల్.సి. నాయకత్వంలో 'నిజ నిర్ధారణ కమిటీ' ఏర్పడి సదాశివుని కేసు గ్రామానికి శీలన కొరకు వెళ్ళా.

మాధవీలత శవం గురయిన విషయం పై సంఘాల పరిశీలనలో తెలిసింది. మాధవీలత ఆత్మహత్య చేసుకుందని కుటుంబ సభ్యులు, బంధువులు చేస్తున్న వాదనలో నిజం లేదని వారు చెప్పారు. అమ్మాయి శవాన్ని దహనం చేయటం మొదలుకొని వారు నిర్వహించిన కార్యక్రమాలన్నీ వరిశిలిస్తే ఇది అగ్రకులం చాటున, చేసిన హత్య తప్ప ఆత్మహత్య కాదని కమిటీ నిర్ధారణ చేసింది.

ఈ కేసు విషయంలో గ్రామాధికారులు, పోలీసులు, అధికారులు, కొందరు రాజకీయ వేత్తలు కేసును

ప్రక్కదేవ పట్టించారు, పట్టిస్తున్నారు. 201, 202 సెక్షన్లతో దోమలను హత్యా నేరంనుండి తప్పిస్తున్నారు.

కులం కట్టుబాట్లతో ఓ నిండు ప్రాణాన్ని తీయడం సభ్య సమాజానికి సిగ్గుచేటు. ఈ విషయంలో నిష్పక్ష పాతంగా న్యాయ విచారణ జరిపించి

దోమలను తప్పించకుండా చాడాల్సి వుంది. ఇందుకు ప్రజలు, ప్రజా స్వామిక వాదులు, ఆందోళన చేయాలి. సమాజాన్ని చుట్టుముట్టిన ఈ దురం కారులను వ్యతిరేకించాల్సిన బాధ్యత మనందరి మీద వుంది.

- సుమిత్ర

రూపాయల చొప్పున బాకీని రద్దు చేసేందుకు పావుకార్లు ఒప్పుకున్నారు.

తూకం :- ఇంతకు మునుపు బండరాళ్ళతో చేపలను తూకం వేసే వారు. ఇవి మార్కెట్లో వున్న ప్రామాణిక తూకం రాళ్ళకంటే ఎక్కువ బరువు కలవి. ఇకమీదట ప్రామాణిక కాంటాతో మాత్రమే తూకం వేయాలనే డిమాండు ను పావుకార్ల చేత మత్స్యకారులు ఒప్పించారు.

క్షమాపణ :- తూకంలో డబ్బు లెక్కలలో జరిగే మోసంను ప్రశ్నించే మత్స్యకారుల మీద, పావుకార్లు, వారి గుమస్తాలు, జీపు డ్రైవర్లు దౌర్జన్యం చేసేవారు. ఇప్పటి వరకు మత్స్య కారులపై దౌర్జన్యం చేసినందుకు పావు

సమ్మోదేసి సమస్యలు పరిష్కరించుకున్న మత్స్యకారులు

గుంటూరు జిల్లా మాచర్ల, వెల్దుర్తి మండలాల పరిధిలో నాగార్జున సాగర్ రిజర్వాయర్ ఎగువ, దిగువన గల సాగర్, రైట్ బ్యాంక్, జెండాపెంట పరిసర ప్రాంతాలలో కృష్ణానది ఒడ్డున 300 కుటుంబాలకు పైగా చేపలు వట్టే వృత్తిని చేసుకుంటు జీవనం గడుపు తున్నాయి.

విశాఖవట్నం, కాకినాడ, ప్రాంతాల నుంచి పొట్ట చేత పట్టుకొని ఇక్కడకు వచ్చిన వీరు గత 10 సంవత్సరాలుగా చేపల పావుకార్ల దోపిడీకి, దౌర్జన్యాలకు బలౌతున్నారు. ఈ పావుకార్ల దోపిడీ దౌర్జన్యాలకు ఎసిగిపోయిపోయిన మత్స్యకారులు రాడికల్స్ నాయకత్వంలో 10 రోజుల పాటు చేపల షికార్ బండ్ పెట్టి, తమ డిమాండ్స్ సాధించుకున్నారు.

రేటు పెరుగుదల : ఇప్పటి వరకు పావుకార్లు 1 కిలో లోపు వున్న చిన్న చేపలకు కిలో 3 రూ॥లు, ఒక కిలో నుండి 5 కిలోల లోపు వున్న చిత్ర రకం చేపకు కిలో 8 రూ॥లు, 5 కిలోలకు మించి వున్న కట్ల అనే చేపకు కిలోకు 15 రూ॥లు, జెల్ల అనే చేప రకానికి కిలోకు 7 రూ॥లు ఇచ్చేవారు.

గత అయిదు సంవత్సరాలుగా ఆకాశాన్నంటుతున్న నిత్యావసర వస్తువుల ధరలకు అనుగుణంగా చేపల రేట్లు పెరగనందున మత్స్యకారులకు ఈ రేట్లు గిట్టుబాటు కానందున మత్స్యకారులంతా ఐక్యంగా పావుకార్లకు వ్యతిరేకంగా పోరాడి 1 కిలోలోపు వున్న చిన్న చేపలకు ఒక కిలో 4 రూ॥లు, 1/2 కిలో నుండి 2 కిలోల వరకు వున్న చిత్ర, జెల్ల అనే రకం చేపలకు కిలోకు 7 రూ॥లు, రెండున్నర

నుండి నాలుగున్నర కిలోలు వున్న చిత్ర రకం చేపకు 10 రూ॥లు, 5 కిలోల నుండి ఆ పైన వున్న "రవ్వ" అనే చేప కిలోకు 12 రూ॥లు, 5 కిలోల పైన వున్న 'కట్ల' అనే చేప 17 రూ॥లకు చేపల రేట్లు

సాధించుకున్న డిమాండ్లతో మళ్ళి చేపల అమ్మకం ప్రారంభించిన మత్స్య కార్మికులు

పెంచుకోవటం జరిగింది.

బాకీ రద్దు :- చేపల వల, పుట్టె కొనడం కోసం ప్రతి మత్స్యకారుడు పావుకారు వద్ద తీసుకోనే ఏడెనిమిది వేల రూపాయల అప్పు ఎప్పటికీ తీరక, మత్స్యకారులు బానిస బ్రతుకులు బ్రతుకుతున్నారు. ఆ అప్పు తీరనం దున, ఎంత తక్కువ ధరకైనా, మత్స్య కారులు తాము పట్టిన చేపలను, తాము అప్పు తీసుకున్న పావుకార్లకే అమ్మవలసి వస్తోంది. కాబట్టి ప్రతి సంవత్సరం తమ బాకీలో కొంత ఉచితంగా రద్దు చేయాలని డిమాండ్ చేసిన మీదట సంవత్సరానికి 1,000/-

కార్లు, మత్స్యకార్లకు బేషరతుగా క్షమా పణ చెప్పారు. ఇక మీదట ఎటువంటి దౌర్జన్యం జరగదని పావుకార్ల చేత హామీ తీసుకున్నారు. అలాగే మత్స్య కార్మికులు పావుకార్లనే నమ్ముకొని బ్రతుకు తున్నారు కనుక అవసరమై నప్పుడు అడ్వాన్సు గానీ, అప్పుగానీ ఇవ్వాలన్న డిమాండును పావుకార్లు ఒప్పుకున్నారు. మత్స్యకార్మికులను ప్రత్యక్షంగా గానీ, పరోక్షంగా గానీ వేధించమని ఈ పావుకార్లు హామీ ఇచ్చారు. మత్స్యకార్మికులు ఐక్యంగా పోరాడి భవిష్యత్తులో మరిన్ని డిమాండ్లను సాధించుకుంటారని ఆశిద్దాం.

కె. మురళి

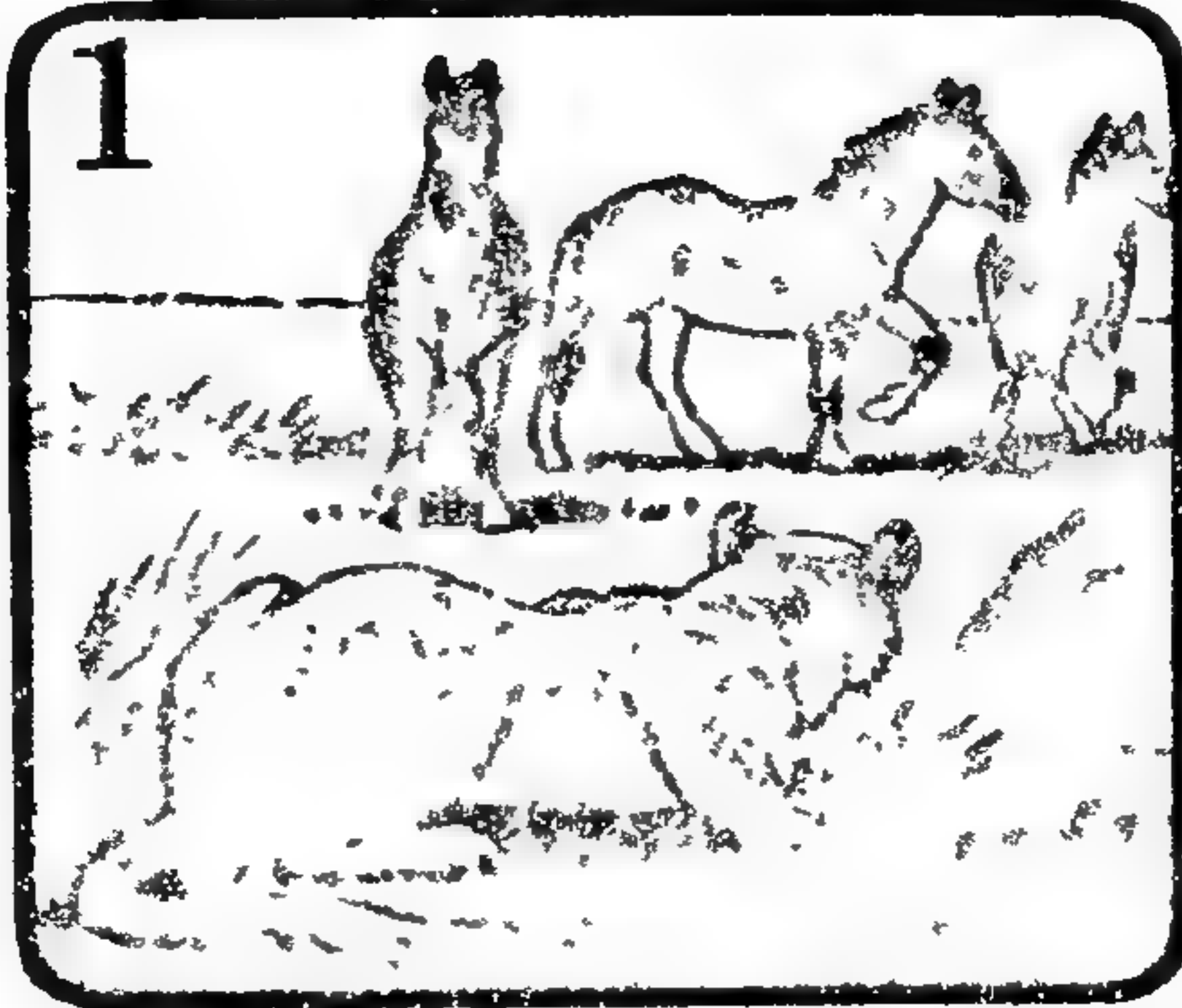
జంతువులు ఎందుకు చనిపోతాయి? ప్రపంచ చరిత్ర

చరిత్ర పూర్వం అరుదుగా జీవించిన జంతువులు తర్వాత కాలంలో అంతరించి పోయాయి. వీటి శిలాజాలు లభ్యమైనందు వల్లే మనం ఈ జంతువుల గురించి తెలుసుకోగలిగాం.

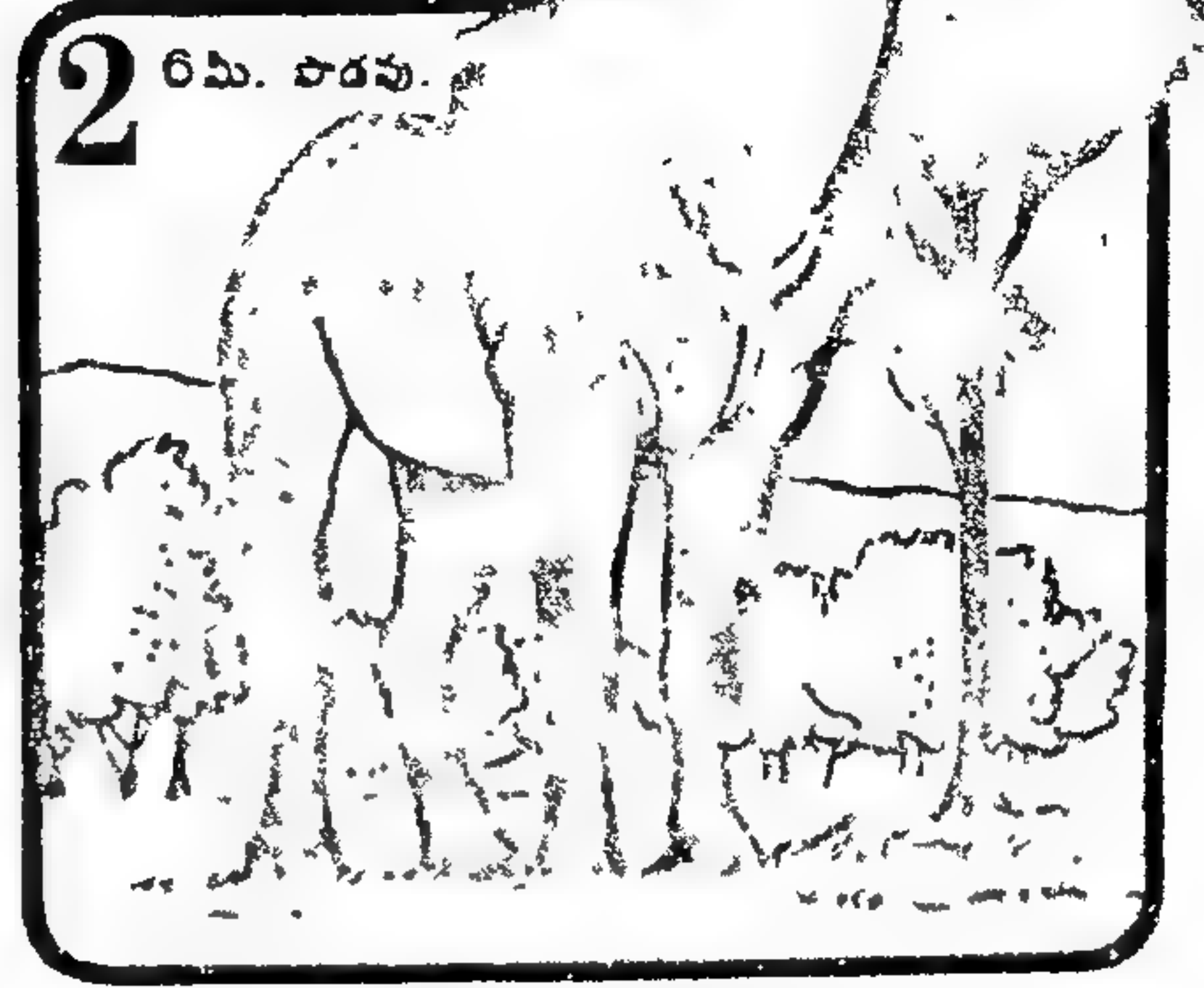
వరినరాలకు అనుకూలంగా ఈ జంతువులు వృద్ధి చెందాయి. కాని, క్రమేణా ఆ వాతావరణం, చెట్టు చేమలు మార్పు చెందాయి. ఈ మార్పు చెందిన వాతావరణంలో జంతువులు బతకలేక పోయాయి. చాలా జంతువులు క్షీణించి పోవటంతో వీటి సంఖ్య క్రమేణా తగ్గిపోయి చివరకు అన్నీ అంతరించాయి.

ప్రమాదంలో జంతువులు.

మానవ చేతల వల్ల ఈయుగంలో జంతువులు అంతరించి పోయే ప్రమాదం ఏర్పడింది.

1 'అక్వియానా' అనే జంతువు ఆకులు తినే జంతువుల్ని చాలా నెమ్మదిగా వేటాడేది. కాని ఈ జంతువులు వేగంగా వరుగెత్తటం, ఆకారులో పెద్దవి కావటం వల్ల 'అక్వియానా' కూడా అంతరించింది.

2 రిమ్. చిరపు. చెట్టు చివరి కొమ్మల ఆకులు తినే అద్భుత జంతువు 'బిలూచిథేరియం'. అడవులు క్రమేణా అంతరించడంతో ఈ పెద్ద జంతువు జీవించడానికి అనువైన ప్రాంతం లేక అంతరించి పోయాయి.

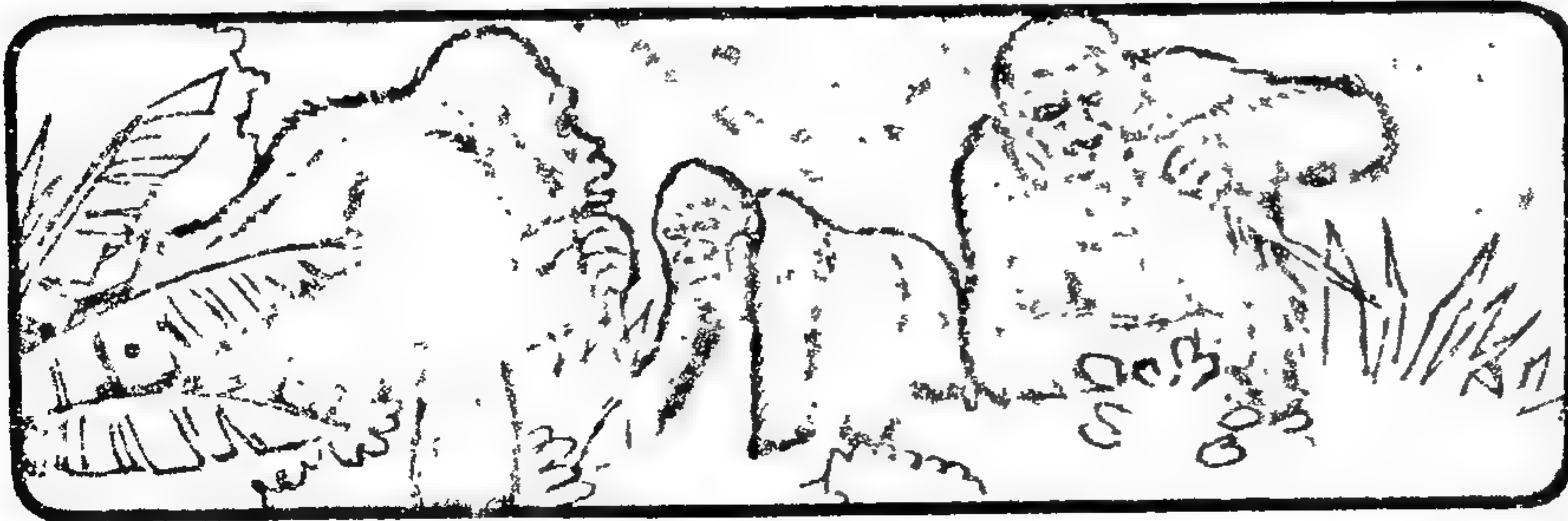
వన్య ప్రాణుల సంరక్షణ.

జంతువుల్ని పరిరక్షించాలంటే వాటి గురించి శాస్త్రజ్ఞులు చదవాలి. జంతువులు ఎలా జీవిస్తాయి; వరినరాల్లో మార్పు వస్తే అవి ఎలా ప్రవర్తిస్తాయి అనే విషయాలు శాస్త్రజ్ఞులు పరిశీలించాలి.

చిరుతపులి తదితర ఇతర క్రూర మృగాలని వాటి చర్మాల కోసం చాలా కాలంగా వేటాడి చంపుతున్నారు. అడవి మృగాల పరిరక్షణకై చట్టాలు చేసిన తర్వాత నేడు చాలా చిన్న సంఖ్యలో మనకు మృగాలు కనిపిస్తున్నాయి.

మనిషి చంపే అనేక జంతువులు ఆ మనిషికి అంతగా ఉపయోగ పడనివే. దంతాలు, మాంసం కోసం జంతువుల్ని మనిషి వేటాడి చంపుతున్నాడు.

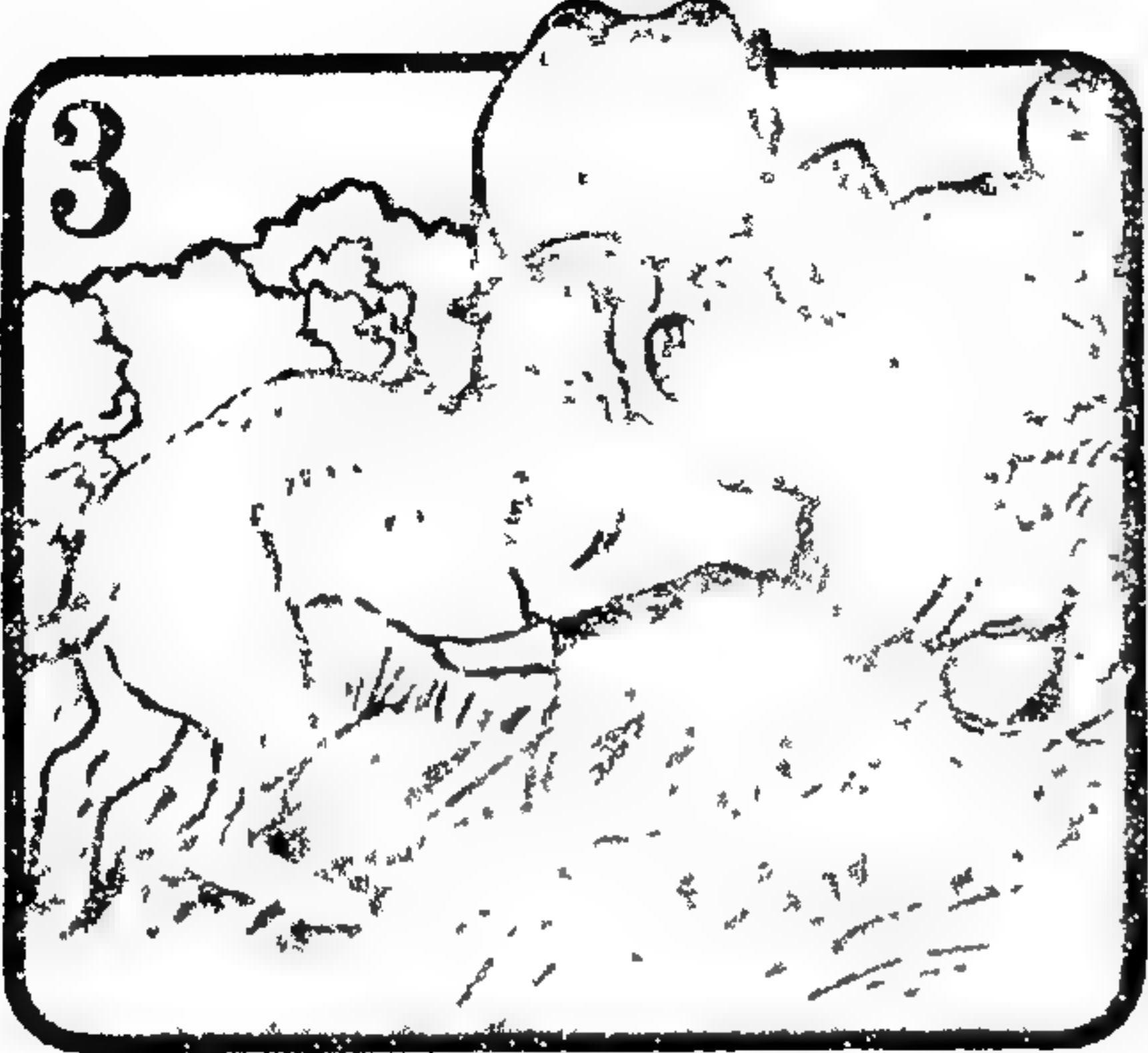

అడవులు నరకడం వల్ల గొరిల్లాలు తదితర జంతువులు అక్కడ నివసించటం కష్టమైంది. రోడ్డు వేయటానికి, పట్టణాలు నిర్మాణానికి అటవీ భూమిని, సంవదని, ఎక్కువగా వారుతున్నారు.

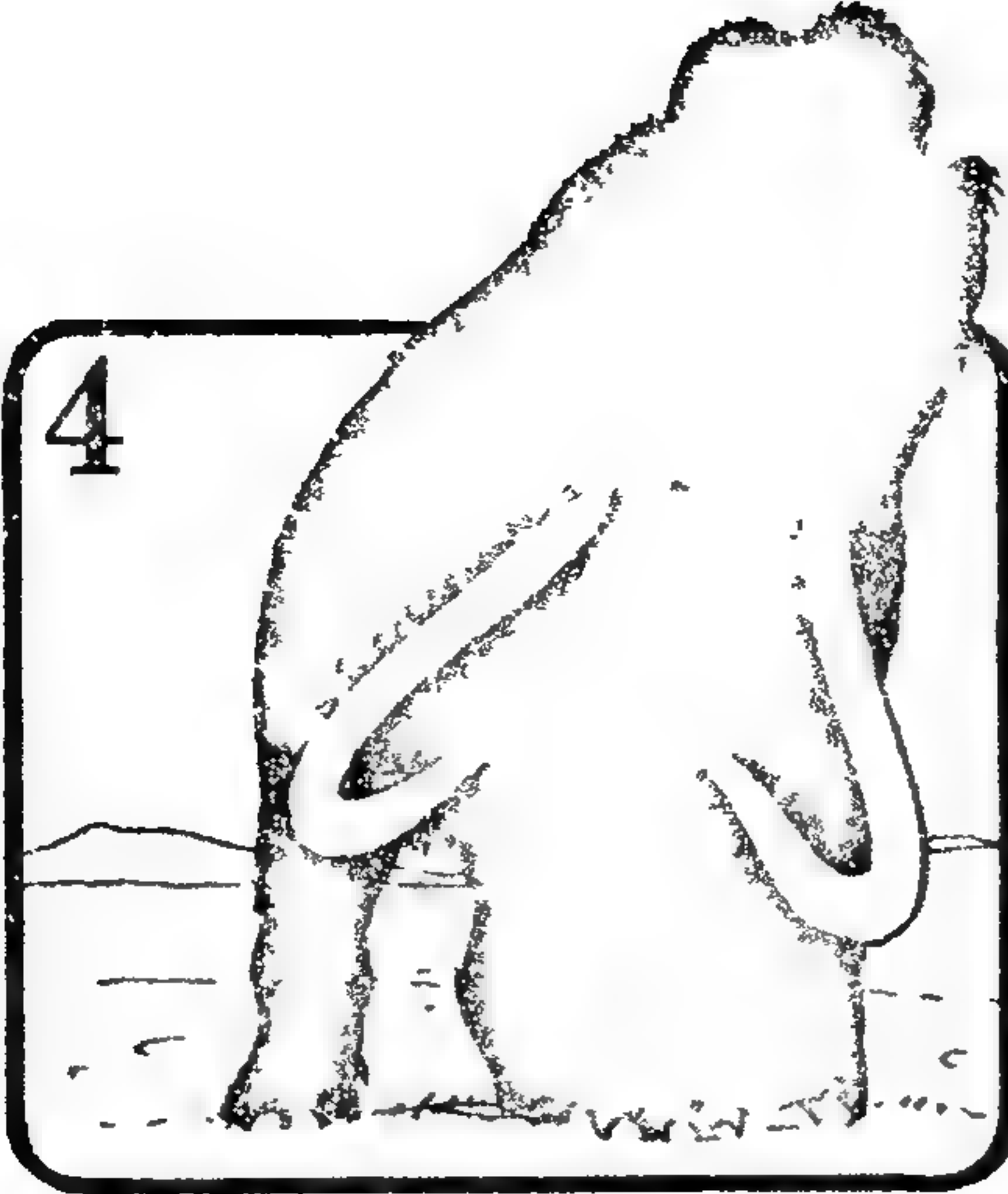
పెరుగుతున్న ఆవాసాకు పరివర ఆహార ధాన్యాల్ని వండించేందుకు కూడా అటవీ భూమిని వారుతున్నారు. దట్టమైన అడవుల్ని నరికియటంతో జంతువులు నివసించటం సాధ్యం కావటం లేదు.

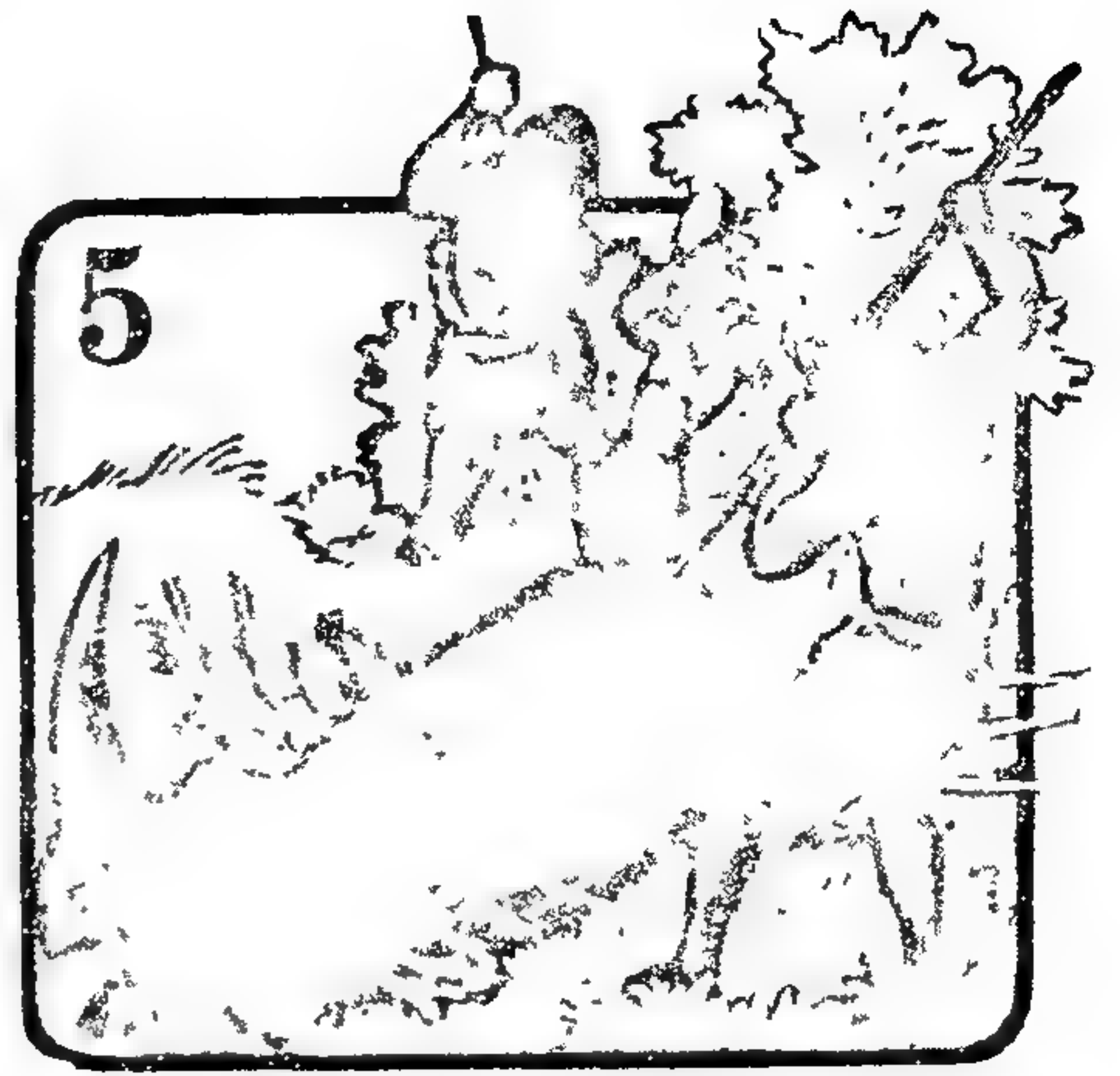
ఈ ఎలుగుబంటికి మత్తుమందు ఇచ్చారు. ఇప్పుడు దీని గురించి శాస్త్రజ్ఞులు పరిశోధన చెయ్యొచ్చు.

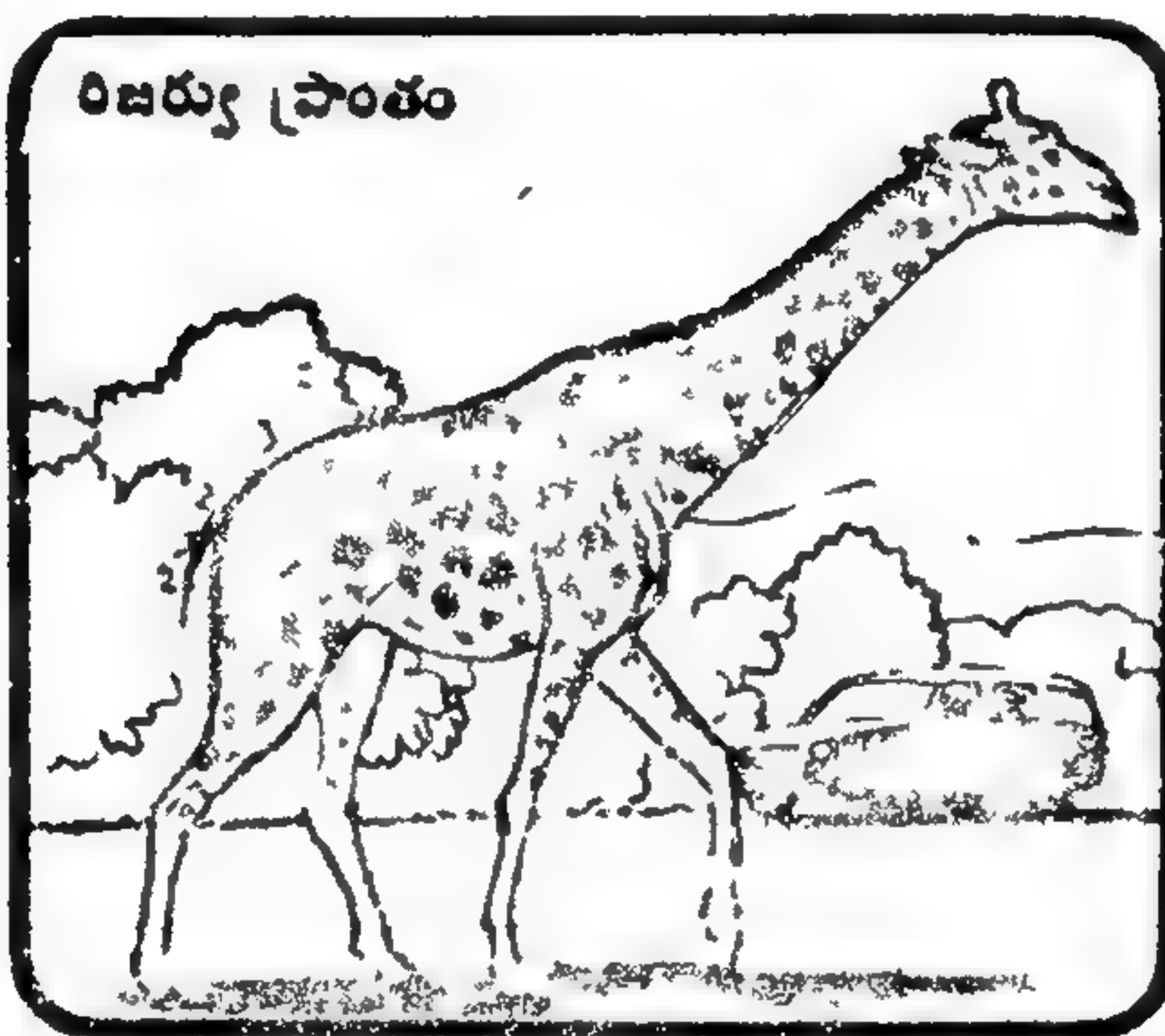
'సెల్ఫీడన్' శదితర పైకొరగల పిల్లలు పెద్ద ఎనుగుల్ని వేటాడి తినగలిగేలా రూపొందాయి. ఎనుగులు అంతరించి పోవటంతో ఈ జంతువులు కూడా నశించి పోయాయి.

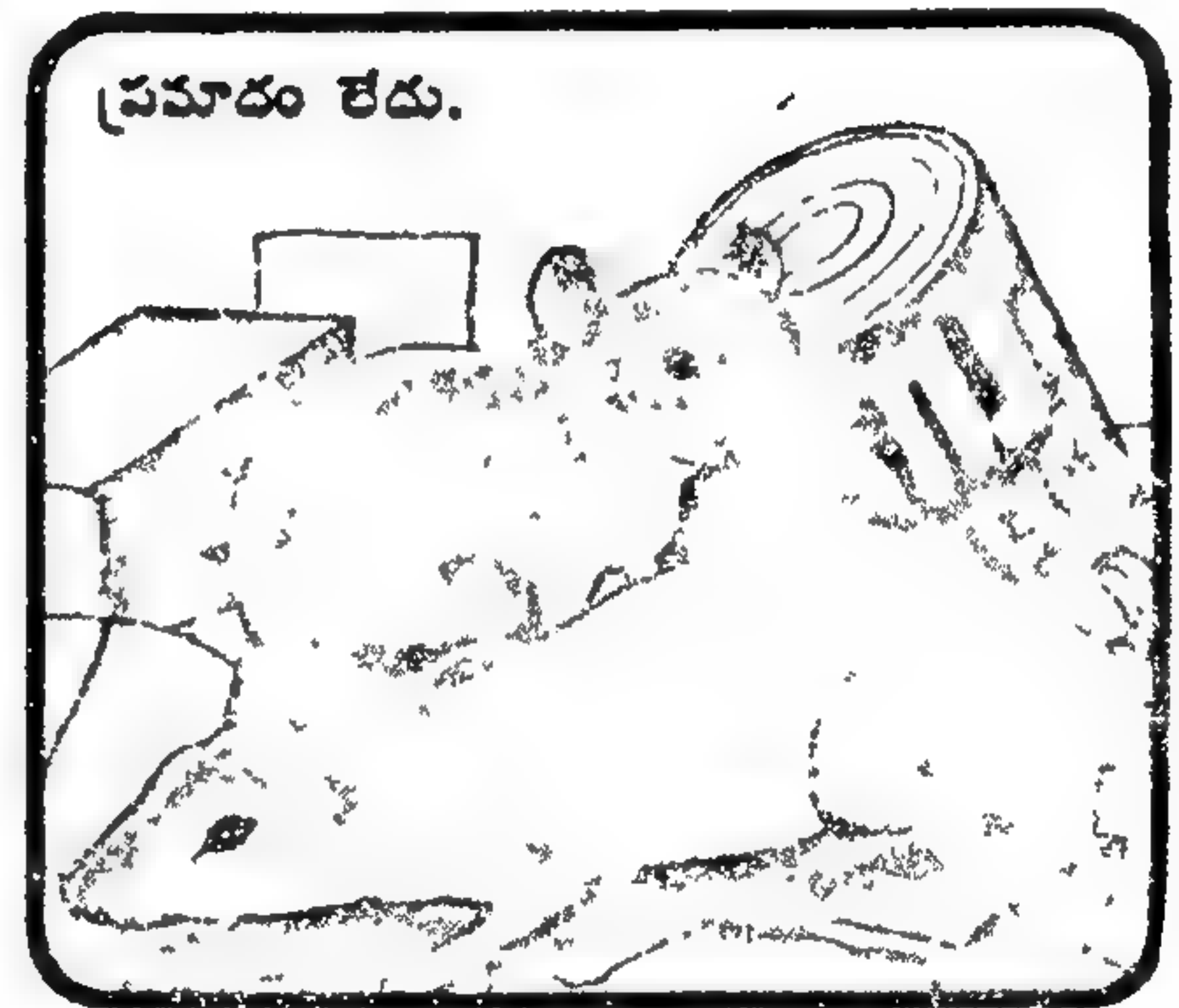
ఈన్ని ఎనుగులు మంచుయుగంలో కూడా జీవించడానికి అనువుగా పరిణామం చెందాయి. ఐతే వాతావరణం తిరిగి వేడిగా మారటంతో ఈ ఎనుగులు అంతరించాయి.

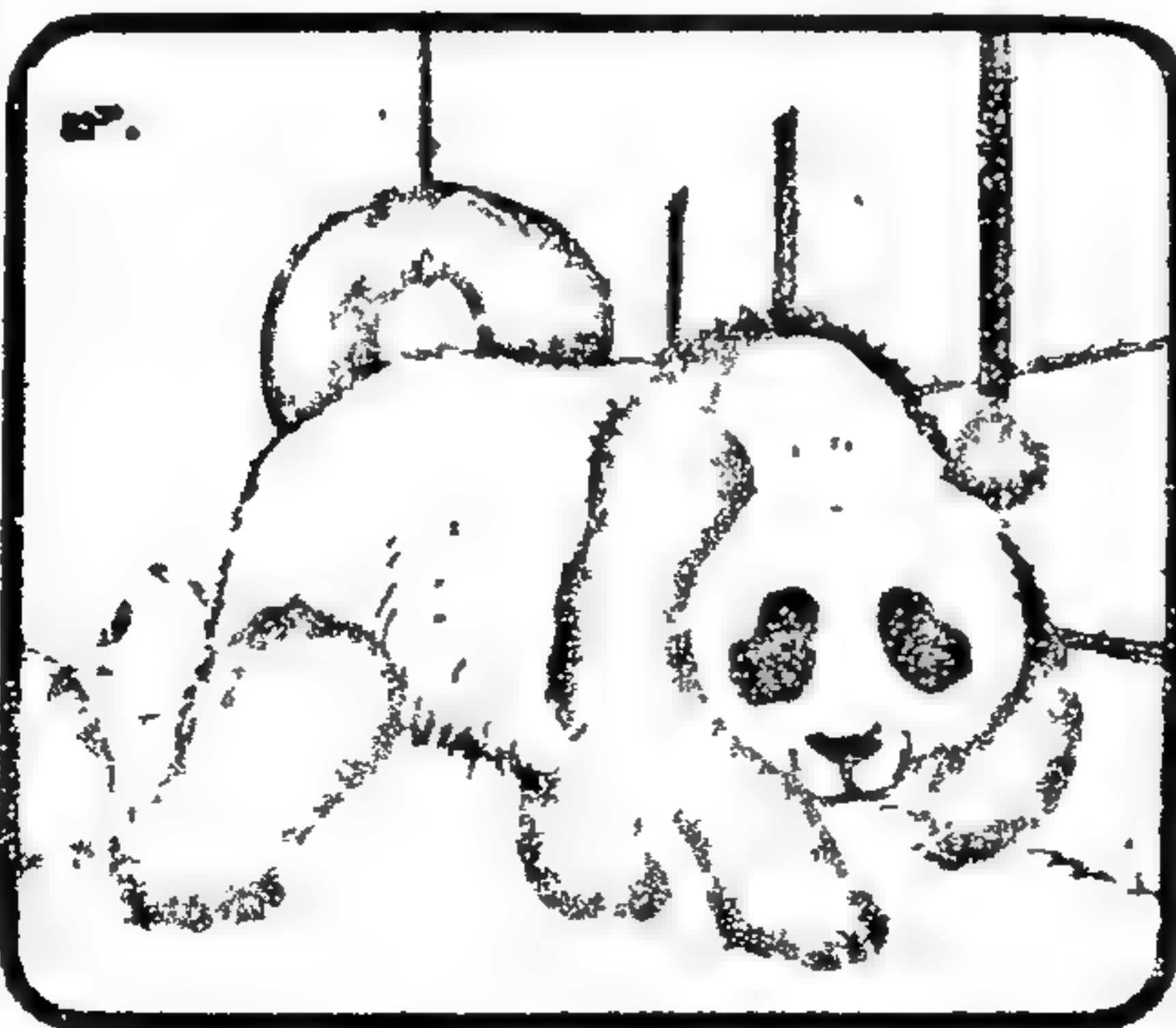
వాతావరణమే కాక మానవులు కూడా వేటాడి జంతువుల్ని అంతరింప జేసారు. మాంసం, చర్మం కోసం అదిమ మానవులు, ఎనుగుల్ని, ఇద్ద మృగాల్ని వేటాడి చంపారు.

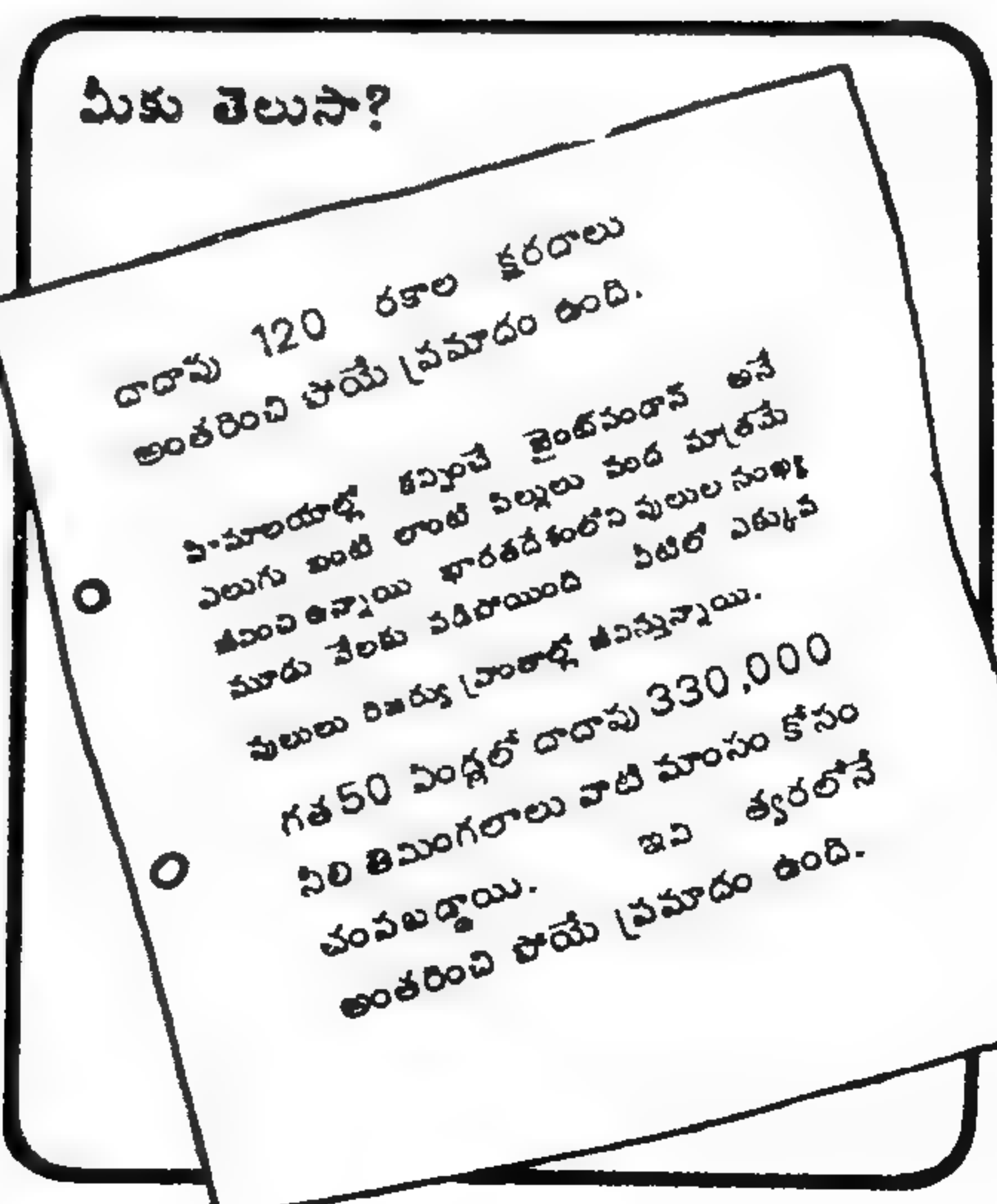
పన్యప్రాణుల్ని సంరక్షించేందుకు కొంత వికాల ప్రాంతాన్ని రిజర్వు ప్రాంతంగా ప్రకటిస్తారు. ఈ ప్రాంతంలో వేట, నిర్మాణాలు నిషేధం కాబట్టి జంతువులు స్వేచ్ఛగా జీవిస్తాయి.

దాదాపు 5 కోట్ల ఏండ్లుగా భూమ్మీద ఎలుకలు, మంచులు జీవిస్తున్నాయి. ఇవి చెత్త, చెదరాల్లో నివసిస్తాయి కనుక అంతమయ్యే ప్రమాదం లేదు.

అసం చూసేందుకు వీలుగా పన్య ప్రాణుల్ని జంతు ప్రదర్శన కాలర్లో ఉంచుతారు. ఐతే వీటిని పెంచటం చాలా శ్రమతో కూడిన పని, కావటంతో తరచుగా ఇవి చనిపోతుంటాయి.

మనభూమి

సముద్ర జీవులు

మీరు సముద్రం అడుగుకు ఈదుతున్నట్లు ఉహించండి. మొదట మీరు వేడిగా ఉండి వెలుతురిచ్చే నీటిలో ఈదుతారు. తర్వాత నీలం - అకువచ్చు రంగు గల చల్లని నీటిలోకి ప్రవేశిస్తారు. ఇంకా లోతుకెళ్ళగానే నీరు పూర్తి చీకటిగా మరింత చల్లగా ఉండటం గ్రహిస్తారు.

ఈ లోతులో ఎటువంటి మొక్కలు లేవు. ఎందుకంటే మొక్కలు పెరగటానికి సూర్యరశ్మి అవసరం కదా! ఇంత లోతున ఉండే జీవాలు ఒకదాన్నొకటి తింటాయి. అంతేకాక పైనుంచి వడే కీటకాల్ని కూడా తింటాయి. సముద్రం అడుగుకెళ్లే మీ ప్రయాణంలో మీకు కనిపించే కొన్ని జీవాల్ని ఈ బొమ్మల్లో చూడండి.

చేపల్ని తినే సముద్ర పిట్ట.

ఫ్లాంట్ ఫ్లాంక్టన్

4. సముద్ర మొక్క (తీరంలో మాత్రమే ఉంటుంది)

నక్షత్ర చేప

పగడం

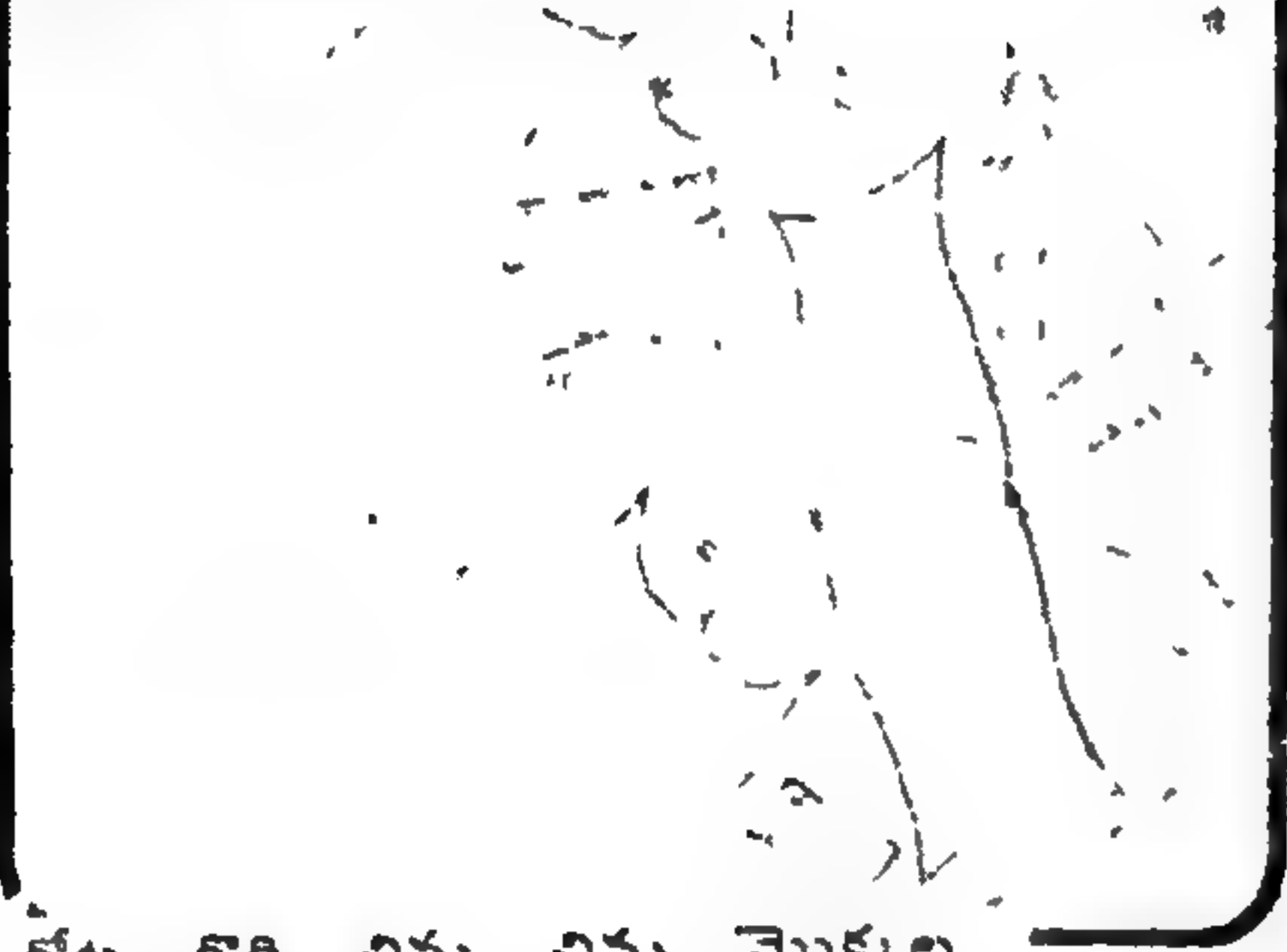
సముద్ర గుర్రం

ఆక్టోపస్

స్లైమ్ (సముద్ర అడుగున ఉండే హాకీ జీవుల్ని తింటుంది)

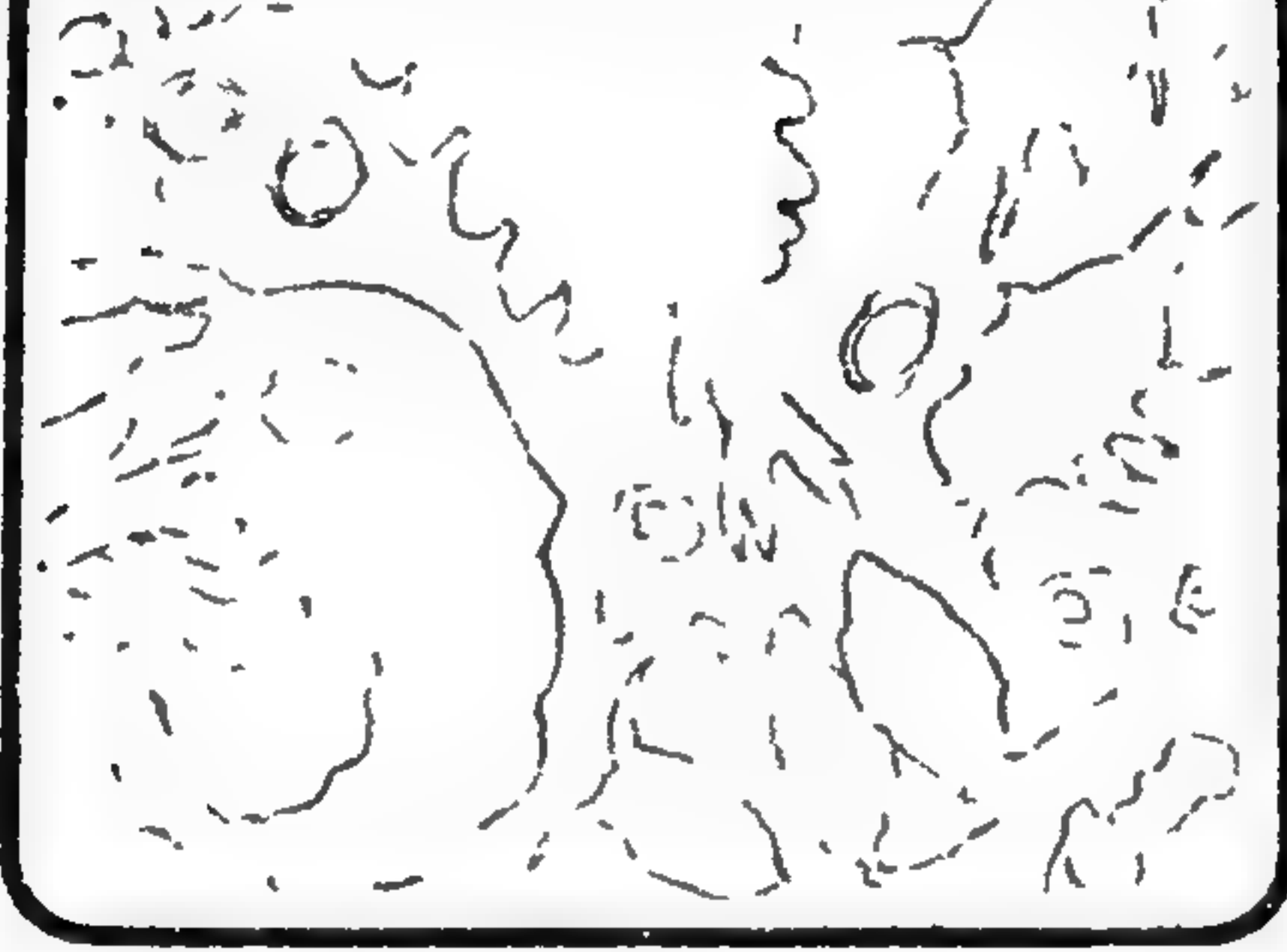
నీ అనేమున్

ఫ్లాంట్ ఫ్లాంక్టన్

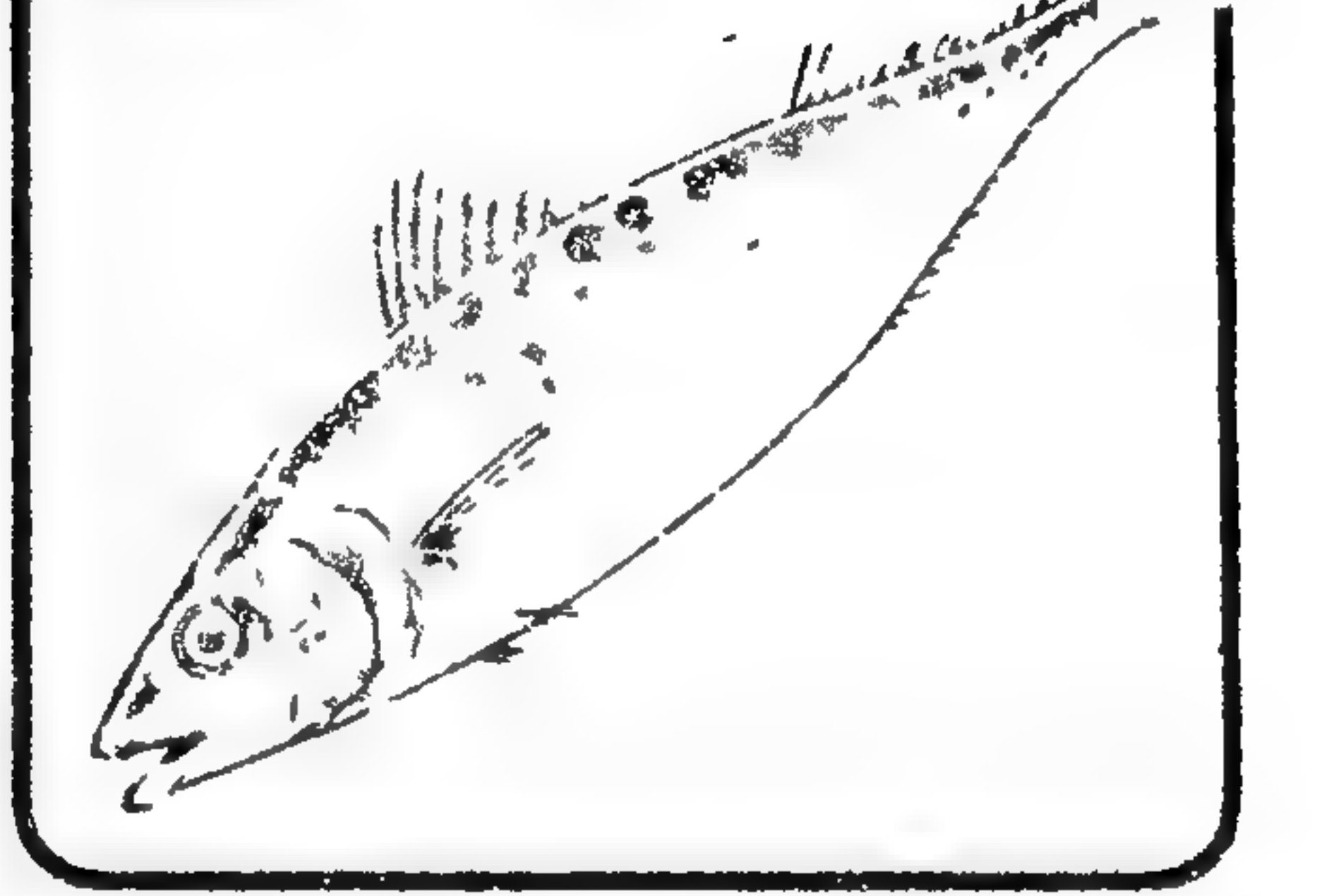
కోట్ల కొద్ది చిన్న చిన్న మొక్కల నవనూహాన్ని 'ఫ్లాంట్ ఫ్లాంక్టన్' అంటారు. ఇవి తీరానికి దగ్గర్లో ఉంటాయి. మైక్రోస్కాప్ లో చూస్తేనే ఇలా కనిపిస్తాయి. వాక్యాంతంలో పెట్టే చిన్న 'చుక్క' కంటే కూడా ఇవి చిన్నవి.

జూఫ్లాంక్టన్

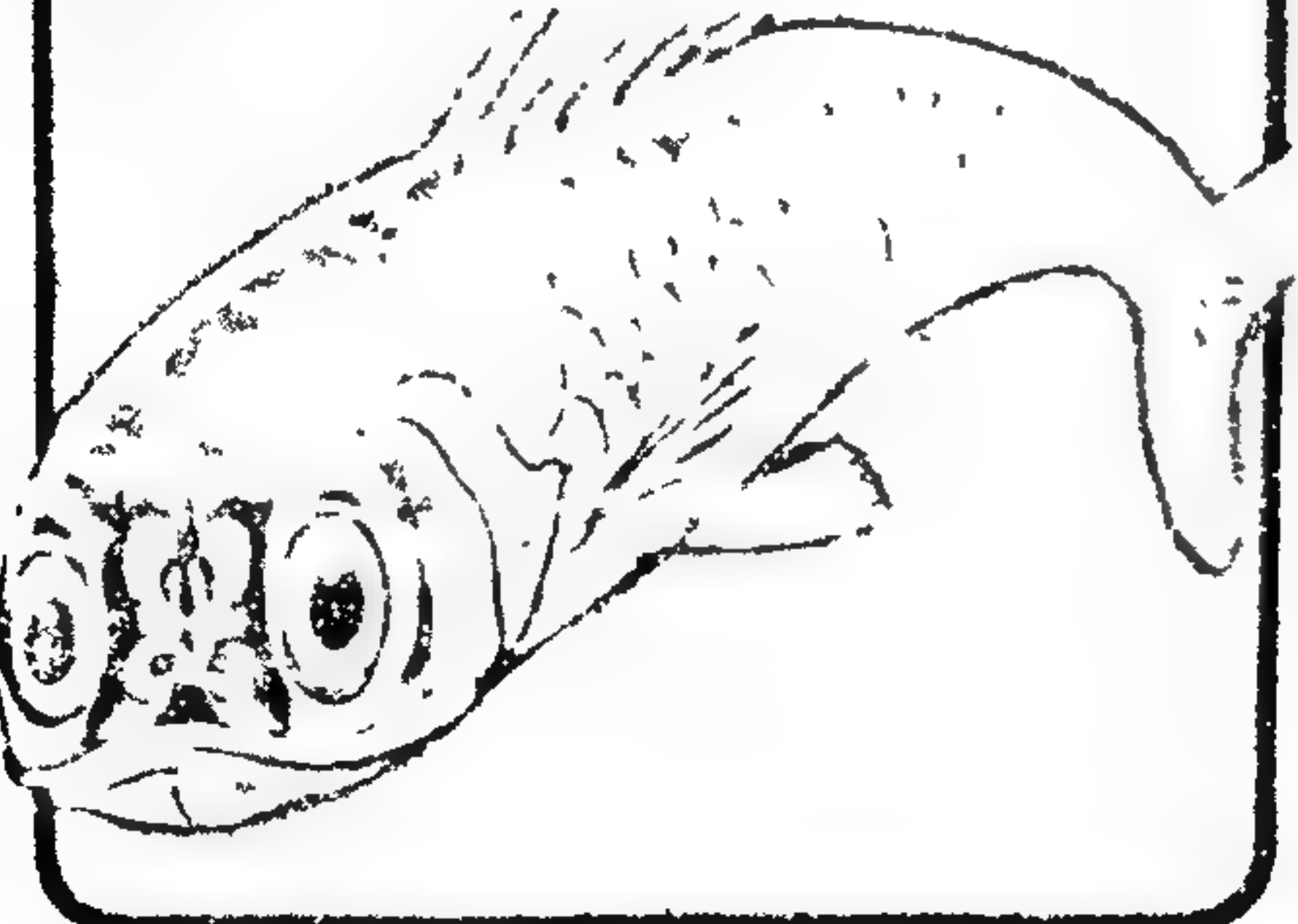
జూఫ్లాంక్టన్లు ఫ్లాంట్ ఫ్లాంక్టన్లపై ఆధారపడి జీవించే చిన్న జీవులు. మరికొన్ని పెద్ద జీవాల పిల్లలు. కొన్ని జూఫ్లాంక్టన్లు ఈ అక్షరాలంత పరిమాణంలో ఉంటాయి.

మూరెర

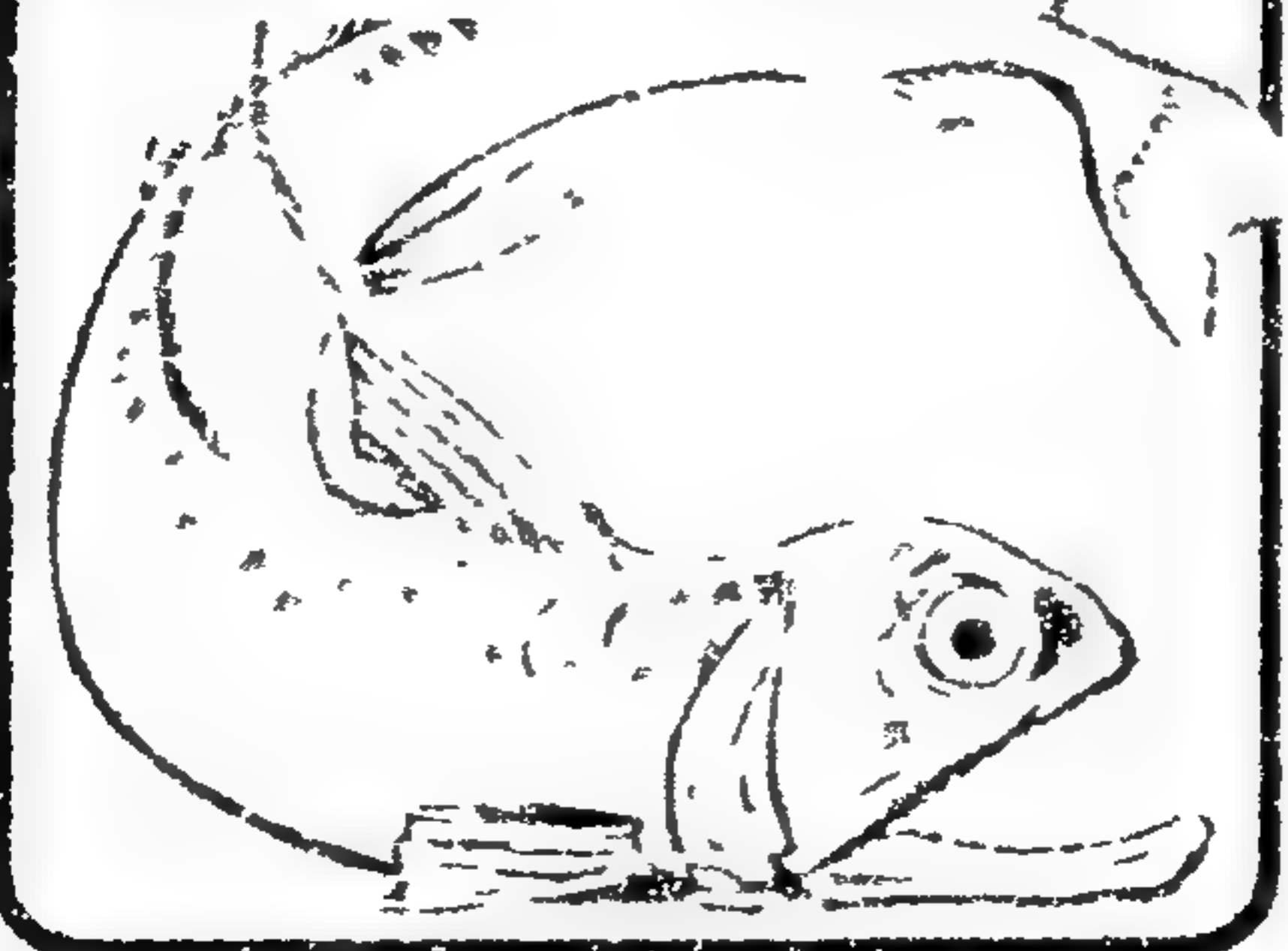
ఇవి జూఫ్లాంక్టన్లను తింటూ తీర ప్రాంతంలో జీవిస్తాయి. వీటి శత్రువులు గుర్తించలేనంత కారు నలుపు పై భాగంలో. పొట్టిభాగం తెల్లగాను ఉంటుంది.

దీప చేప

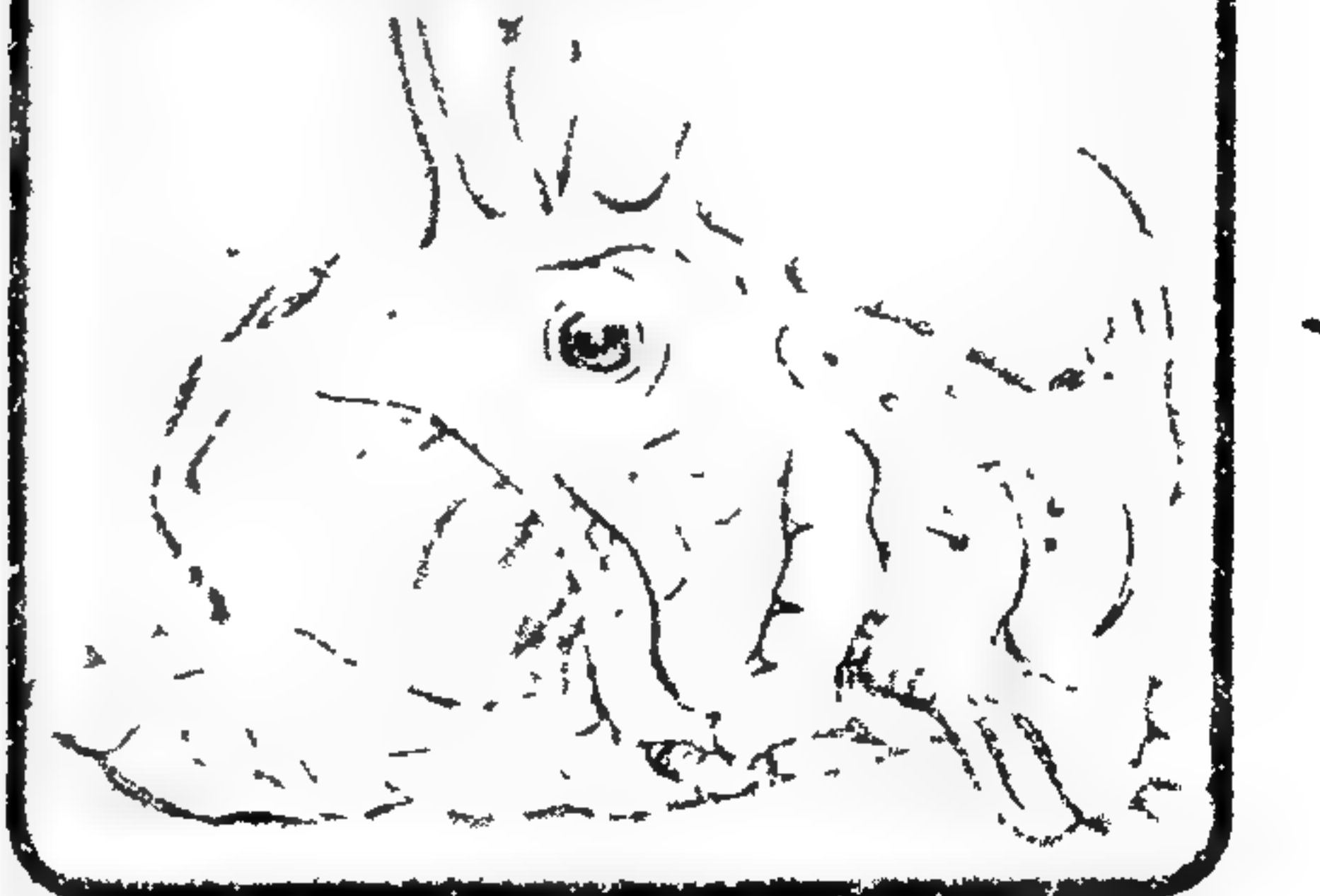
నీలం - అకువచ్చురంగులో ఉండే నీట తిరిగే చేప చూపు చాలా బాగా ఉంటుంది. కొన్నింటితే శరీరంలోని రసాయనాల వల్ల తలమీద చిన్న దీపం కూడా ఉంటుంది. మరుగురు పురుగుకుండే దీపం లాటి దీప దీపంవల్ల వీటి శత్రువులు పారిపోతాయి.

చైవర్ ఫిష్

ఇంత లోతులో అహారం కొరత ఎక్కువ. ఇక్కడి చేపల నేరు, పొట్ట పెద్దవి కావటం వల్ల మార్గంలో వచ్చే ప్రతి జీవిని ఇవి తింటాయి.

డీప్-నీ యాంగర్ ఫిష్.

డీప్-నీ యాంగర్ చేప తన నేటివి వెడల్పుగా తెరిచి ప్రయాణిస్తుంది. తెరిచి ఉన్న అనేట్లోకి చిన్న చేపలు వెళ్ళగానే ముంగిస్తుంది. ఐతే ఇది కొంచెం గుడ్డి చేప కావటంతో అహారాన్ని వెతుక్కోలేదు. its food.

ఫ్లాంక్స్ తినే
సముద్ర పక్షి

తిమింగలం

జా ఫ్లాంక్టన్

నీలి తిమింగలం (30
సెం.మీ. పొడవు)

మాకరిక

జెల్లీ చేప

కాడ్ (దాదాపు 65 సెం.మీ.
పొడవు)

హారింగ్

చైపర్ ఫిష్ (దాదాపు 30 సెం.మీ.
పొడవు)

హార్క్

టున

లాంటర్న్ ఫిష్
(15 సెం.మీ. పొడవు)

స్పెర్డ్ వేల్

కోరల్

జైంట్ స్క్విడ్

స్రాంజి

లోతుల్ తుండే
రొయ్య (10
సెం.మీ. పొ
డవు)

డివ-సి యూరెక ఫిష్ (8-
10 సెం.మీ. పొడవు)

విలుకతోక చేప

సముద్ర నత్త.

సముద్ర నత్త.

సముద్ర లోతు
నుండే వీత.

సముద్ర లోతునుండే సారికు.
వీటిల్లో కొన్ని 50 సెం.మీ.
వెడల్పు కూడా ఉంటాయి.

దాదాపు 4 వేల
మీటర్ల లోతు
సముద్రం.

చనిపోయిన జీవులు, మొక్కల్ని సముద్రం
అడుగు నుండి వెలికి తీస్తారు. ఈ సముద్ర
నత్త మట్ట మింగి అందులోని సారాన్ని
మింగి, పిప్పిని బైటికి వదిలేస్తుంది.

భారతదేశంలో బాలల దుస్థితి-3

పిల్లలకు పోషకాహార పథకాలలో, అతి ప్రధానమైంది మధ్యాహ్న భోజన పథకం. ఈ కార్యక్రమాన్ని దేశ వ్యాప్తంగా వెంటనే అమలు జరుపాలి. మధ్యాహ్న భోజన పథకం వలన లక్షలాది మంది బీద పిల్లలకు ఆకలి తీరుతుంది. ఆరోగ్యం పొందగలుగుతారు. బడికి పోయే అలవాటు, అక్షరాస్యతా పెరుగుతుంది. ముఖ్యంగా గామ్రాళ్లలోని వ్యవసాయ కూలీలు, సన్నకారురైతులు, బడుగు వర్గాల కుటుంబాల తల్లిదండ్రులు ప్రాద్దున లేచి పొట్టకూట్టికై కూలినానికి వెళ్తు, తమ పిల్లలను గూడా, తమతో తీసుకెళ్తారు. చిన్న చిన్నగా పిల్లలను కూలి పనిలో పెడతారు. ఈ మధ్యాహ్న భోజన సదుపాయం నుంటే, పిల్లలను యిండ్ల వద్ద వదలి, బడికి పంపటానికి యిష్టపడతారు. అందుచేత మధ్యాహ్న భోజన పథకం తప్పక అమలు జరుపాలి. అయితే బీద సాదలకు సేవ చేస్తామని, దళితులు గిరిజనులు బడుగు వర్గాల అభివృద్ధికి పాటుపడతామని, ప్రజాస్వామ్య ముసుగులో పదవుల నలంకరించిన, భూస్వాములు, ధనస్వాములు మధ్యాహ్న భోజన పథకాన్ని అమలు జరుపటం లేదు. ఒకప్పుడు అమలు చేసి, ఎఫలమయిందనే సాకుతో తీసి వేశారు. ఇది నిజంగా బీద ప్రజల పై కుట్ర. ఈ కుట్రను భగ్నం చేయటానికి, తాడితులు వీడితులు, పోరాటం చేయాలి.

భారతదేశం బీదదేశం గాదు. కాని భారతీయులు బీదవారు. భారతదేశంలో తిండి గింజలున్నాయి. కాని ప్రజలకు తిండిలేదు. పుష్కలంగా బట్టలు తయారవుతున్నా కాని

ప్రజానీకుజానెదు బట్టకు నేమ కోలేదు. దేశంలో కూడు, గుడ్డ, యిళ్ళు వాకిళ్ళుతో సహా సమస్త సంపదను తమ రెక్కల కష్టంతో సృష్టించేది ఎనభై శాతంగా వున్న, వ్యవసాయ కూలీలు, సన్నకారు రైతులు బడుగు వర్గాలు, దళితులు, గిరిజనులు. అయితే సంపదను అనుభవించేది మాత్రం నూటికి ఇరువై. మందిగా వున్న భూస్వా

బడికెళ్ళినా కడుపు నిండదు

ములు, పెట్టుబడిదారులు, బూర్జువాలు గ్రామపెత్తందార్లు.

ఈ పుణ్య భారతావనిలో, ప్రతి రోజూ కనీసం 29 కోట్ల మంది (వంతుల వారిగా) పస్తులుంటున్నారని ఐక్య రాజ్యసమితి నివేదికలో పేర్కొన్నారు. వేలాది మంది బాల బాలికలు,

అకలితో, అనారోగ్యంతో ప్రతి రోజూ చస్తూ బ్రతుకుతూ, పిన్న వయస్సులోనే నూరేళ్ళకు దగ్గరవుతున్నారు. అకలి తట్టుకోలేక, ఎంగిలి కూటికి గూడా వెనుకాడక పెద్దవాళ్ళ పెండ్లి, ఎలాన ఎందుల నమయాలలో, నక్షత్రాల (స్టార్) హోటళ్ళ సందులలో ఎంగిలి ఎస్తరాకుల కుప్పలమీద, కుక్కలతో వందులతో, పాటివడుతున్నారు మన భావి పౌరులు. ఒక రోజు కలకత్తా మహా నగరంలో మునిసిపాలిటీ మురికి లారీలలో వచ్చిన, ఎంగిలిస్తరాకుల కొరకు ఎగబడిన పిల్లల, ఆ ఎంగిలి అకుల కుప్పల్లో మునిగిపోయి చని పోయిన, భయంకర దృశ్యాన్ని కళ్ళారా చూసి చలించి, కన్నీరు గార్చిన కలకత్తా హైకోర్టు న్యాయమూర్తిని శ్రీమతి జ్యోతిమయనగు, బాధను, వ్యధను, దేశంలో ముప్పుట తినే జనం అర్థం చేసుకోవాలి.

కాబట్టి, బాలబాలికలకు, గర్భిణీ స్త్రీలకు పోషకాహారం పుష్కలంగా అందిచే పథకాలను, బాలారిష్టాల నుండి, బాలబాలికలను కాపాడటానికి, రోగనిరోధక పథకాలను మధ్యాహ్న భోజన సదుపాయం కార్యక్రమాలను చేపట్టాలని ప్రజలు ప్రభుత్వంపై ఉద్యమాల రూపంలో వత్తిడి తేవాలి.

బాల బాలికల ప్రాథమిక విద్య: మన దేశంలో బ్రిటిష్ వారు, విద్యావిధానాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. అనాటి బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య దేశాలలో, గుమాస్తాలుగా తయారుచేసే విద్య అన్నారు. 1860 దశకంలో బ్రిటిష్ ఇండియాలో విద్యా విధాన బిల్లుల్ని బ్రిటిష్ పార్లమెంటులో ప్రవేశపెడుతూ " ఈ విద్యా విధానం, విద్యావంతులను, రంగు రక్తమాం

సాలలో భారతీయులుగాను, ఆలోచనలో ఆంగ్లేయులుగాను తయారు చేస్తుంది. ఇది యీ విల్లు ముఖ్య పుద్దేశం" అని లార్డ్ మెకాలే గారు చెప్పారు. నూటికి నూరుపాళ్ళు బానిసవిద్య. నేటికి గూడా కొద్ది కొద్ది తేడాలతో, మారుపేరులతో అదే విద్యా అదే విధానం. అంటే స్వతంత్ర భారతదేశంలో - అస్వతంత్ర బానిస విద్య.

స్వాతంత్ర్యం వచ్చి అర్థశతాబ్దం కావస్తున్నా అక్షరాస్యత 39 శాతం మాత్రమే, మరి 61 శాతంగా వున్న నిరక్షరాస్యులెవరు? గ్రామీణులు, స్త్రీలు, వ్యవసాయ కార్మికులు సన్న కారులైతేలు బడుగు వర్గాల వారు. భూస్వాములు, ధనస్వాములు ఎలు తున్న రాజ్యంలో బీద బిక్కి వర్గాలు కు జరిగే (అ) న్యాయం అంతకంటే వేరే వుండదు. గ్రామాల దేశమైన మన దేశంలో, కనీస విద్యాసౌకర్యాలు కల్పించాలి. గ్రామంలోని, బీద వర్గాల బాల బాలికలు బడులకు హాజరయ్యే వాతావరణాన్ని కల్పించాలి.

బ్రిటిష్ వారి కాలం నుండి నేటి వరకు సాగుతున్న విద్యావిధానంలో, పెద్ద తేడా లేదు. సామాజ్య బానిస వాసనలు పోలేదు. అయితే, మనవారు స్వతంత్రం వచ్చిన తరువాత దేశంలోని పౌరులను దేశ పునర్నిర్మాణానికి అంకితం చేసే పుద్దేశంతో, విద్యా విధానాన్ని సంస్కరించాలని చాలా సంఘాలను నియమించారు. వాటిలో శ్రీ సర్వేపల్లి రాధాకృష్ణ సంఘం, కోదారి సంఘం ముఖ్యమైనవి. చాలా నిఫారసులు చేశారు. అయితే, ఈ సంఘాల నివేదికలలోని సూచనలు, నిఫారసులు, పబ్లికేషన్లు బ్రిటిష్ వారి విద్యా విధానపు చక్కని పరిధిలోనే, కాస్త అటు, ఇటుగా వున్నవి. అంతేగాని స్వతంత్ర భారత దేశ సాంఘిక, ఆర్థిక సామాజిక పరిస్థితులకు అనుగుణంగా, దేశ పునర్నిర్మాణానికి, పురోగమనానికి ప్రోత్సహించేదిగా లేదు. కేవలం

గుమాస్తాలను తయారుచేసేది మాత్రమే అనే వాదం బలంగా వుంది.

నేటి విద్యా విధానం ప్రాథమిక విద్య, మాధ్యమిక విద్య, కళాశాల, విశ్వవిద్యాలయ స్థాయిలో అంచెలంచెలాగా జరుగుచున్నది. ప్రథమ స్థాయిలో దేశంలో, మమారుగా 5 లక్షల 24వేల ప్రాథమిక పాఠశాలలు, లక్షా ఎనిమిదివేల చిల్డ్రన్ పై స్థాయి పాఠశాలలు, 52వేల రెండు వందల ఎనిమిది మాధ్యమిక పాఠశాలలున్నాయి. అయితే ఈ బడుల (దు) స్థితి అందరికీ తెలిసిన విషయమే.

దేశాభివృద్ధి తరగతి గదులలో తీర్చిదిద్దబడుతుందని అంటారు. సర్వ స్వతంత్ర ప్రజాతంత్ర రాజ్యంలో - దేశ పురోగమనానికి పునాది అయిన ప్రాథమిక విద్యకు అధిక ప్రాధాన్యం యివ్వవలసి వుంది. కాని ప్రాథమిక పాఠశాలల పరిస్థితిని పరిశీలిస్తే చాలా హృదయ విచారకంగా వుంటుంది.

ఈ మధ్య బీహారు రాష్ట్రంలో, 13271 ప్రాథమిక పాఠశాలల మీద ఒక సర్వే (పరిశీలన) జరిపారు. వాటిలో 10214 (77%) పాఠశాలలకు భవనాలు

లేవు. 3113 పాఠశాలలో (23%) ఒకే ఒక ఉపాధ్యాయుడున్నాడు. 10771 బళ్ళలో (81%) నల్లబల్లలు లేవు. కేవలం ఏడింటిలోనే నుద్దముక్కలు, బల్ల తుడుపు చెక్కలు అందుతున్నాయి. కొన్ని గ్రామాలలో చెట్ల క్రింద చదువులు సాగుతున్నాయి. దీని విషయం ఒక నవ్య-పకపకలు (జోకు) చెప్తారు. ఒక తల్లి నాలుగో తరగతి చదువుచున్న తన బిడ్డ కొరకు అచెట్టు దగ్గరకు వచ్చి అక్కడున్న పిల్లలతో తన కొడుకు కనబడకపోయేటప్పటికి, పంతులు గారిని "ఎక్కడ మావాడు?" అని ప్రశ్నించింది. "అమ్మా! క్రింద, ఒకటి రెండు మూడు తరగతుల వారున్నారు. నాలుగు ఐదో తరగతుల వాండ్లు చెట్టుపై వున్నారు" అని చెప్పాడట. ఇది జోకు కావచ్చు - కాని ప్రాథమిక పాఠశాలల హృదయ విచారక పరిస్థితిని కళ్ళకు కట్టినట్లు చెప్పగలగుతుంది.

బత్తుల

PARTICULARS OF OWNER SHIP IN RESPECT OF NALUPU FORM IV

1. Place of Publication	Hyderabad
2. Periodicity of its Publication	Telugu Fortnightly
3. Printer's	
a) Name	Cyril Reddy
b) Whether Citizen of India	Yes
c) Address	1-1-342/B, Viveknagar, Hyderabad - 20
4. Publisher's	
a) Name	Cyril Reddy
b) Whether Citizen of India	Yes
c) Address	1-1-342/B, Viveknagar, Hyderabad - 20
5. Editor's	
a) Name	B. Tharakam
b) Whether Citizen of India	Yes
c) Address	1-20-24, Ashok Nagar Hyderabad - 20
6. Names and Address of Individual who own the Magazine and Part of share holders holding more than one per cent of the total Capital	Hyderabad Book Trust 1-1-342/B, Viveknagar, Hyderabad - 20
I, Cyril Reddy, declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief	

Sd/-
Cyril Reddy
Publisher

పనిచేయని ప్రభుత్వాలు

ఏమీ పని చెయ్యకుండా ఉండటం కూడా ఒక ప్రత్యేకతే! అసలు సమస్యలు పట్టించుకోకుండా, ప్రజల దృష్టి మరల్చి, ఏదో పని చేస్తున్నట్టు కనబడటం కూడా "పని చేస్తున్న ప్రభుత్వం" అనిపించుకుంటుంది. ఏ ప్రభుత్వం వచ్చినా ప్రజల సమస్యలు పట్టించుకోవటం లేదు. ఏదో చేస్తున్నట్టు అయిదేళ్లు గడిచిపోయాయి. ఆ తర్వాత ఎన్నికలు వస్తాయి. ఏదో ఒక పార్టీని ఎన్నుకోవాలి కాబట్టి ప్రజలు ఎన్నుకుంటారు. ఆ పార్టీ ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేస్తుంది. మళ్ళీ అయిదేళ్లు గడిచిపోయాయి. ఇదే వ్యవహారం నడుస్తూ ఉంటుంది. ఇటీవల కాంగ్రెస్ (ఐ) పార్టీ కొత్త సంప్రదాయాన్ని ప్రవేశపెట్టింది. అదేమంటే మధ్య మధ్య ముఖ్య మంత్రుల్ని మారుస్తారు. అదో పెద్దపని. ముఖ్యమంత్రిని మారుస్తున్నారంటే "పని చేసే ప్రభుత్వాన్ని" ఏర్పాటు చేస్తున్నామని చెప్పటమన్నమాట. ఈ రకంగా అయిదేళ్లు "రాజకీయ తంతు" జరుగుతుంది. మళ్ళీ పాత పాతే వినిపిస్తూ ఉంటుంది.

ప్రస్తుతం "పనిచేస్తున్న" ముఖ్యమంత్రి 'పనిచేసే ప్రభుత్వాన్ని' చూపిస్తానన్నాడు. అయితే ఎక్కడ ఏంపని చేస్తుందో మాత్రం కనిపించటం లేదు. ఈ మధ్య మాత్రం హైద్రాబాద్ లో రోడ్ల మరమ్మత్తు పని కనిపించింది. కాబట్టి ప్రభుత్వం "పనిచేస్తున్నట్లే" లెక్క. చిన్నప్పుడు స్కూల్ లో "అశోకుడు చెట్లు నాటించెను" అని పాఠాలు చదువుకోవటం గుర్తుకు వస్తున్నది. ప్రభుత్వాలు ఏంచేస్తాయి అంటే "చెట్లు నాటిస్తాయి, రోడ్లు వేయిస్తాయి" అని చెప్పుకోవాలి. ఎద్యుత్ సౌకర్యం ఉన్నది కాబట్టి "కరెంటు స్తంభాలు వేయిస్తుంది" అని కలుపుకోవాలి. ఇంతకుమించి ప్రభుత్వాలు ఏమీ చేయటం లేదు.

'రోడ్లు వేయించటం, చెట్లు నాటించటం, కరెంటు స్తంభాలు పాతించటం' అంటే కాంట్రాక్టర్లు బాగుపడతారు. కాంట్రాక్టర్లు అంటే ముఖ్యమంత్రి గారికో, మంత్రి మండలి సభ్యులకో లేదా లోక్ సభ, శాసన సభ సభ్యులకో దగ్గర వాడు అయి ఉంటారు. కాదంటే వారి బంధువులయి ఉంటారు. వారు బాగుపడతారు. వారు బాగుపడ్డారంటే మంత్రులు, ముఖ్యమంత్రులు బాగుపడినట్లే. ఈ ప్రకారంగా కూడా ప్రభుత్వాలు "పని చేయటం" ప్రజల బాగుకోసం కాదు గాని అధికారంలో ఉన్నవారి బంధువుల బాగుకోసం అని తేలుతుంది. పనిచేసిన చెయ్యక పోయినా బాగుపడేది శాసన సభ సభ్యులు, మంత్రులు, ముఖ్యమంత్రులు. అధికార్లు ఉద్యోగులు సరేసరి! ప్రభుత్వాలు పనిచేసినా చెయ్యకపోయినా వారి జీతాలు వారికి దొరుకుతాయి. మధ్య మధ్య జీతాలు పెరుగుతాయి. బకాయిలు కూడా వసూలు అవుతాయి. అందరూ బాగుపడుతున్నట్లే ఉన్నారు సామాన్య "ప్రజలు" తప్ప. ఈ ప్రభుత్వాలలో వారు బాగుపడే అవకాశాలు ఏమీ కనబడటం లేదు.

ప్రజలకు కావలసిన ప్రధానమైన సమస్య "భూమి" సమస్య. ఈ సమస్యను ఏ ప్రభుత్వమూ పట్టించుకోవటం లేదు. ప్రభుత్వ భూమి ఎంతో ఉన్నది. బంజరు, పొరంబోకు పేరు మీద కొన్ని లక్షల ఎకరాలు ఉన్నాయి. ఇవి కాక నీలింగు మిగులు భూమి ఉన్నది. అది కూడా లక్షలమీదనే ఉన్నది. ఈ రెండు రకాలు కాకుండా దేవాదాయ భూములు ఉన్నాయి. వీటిని పేద ప్రజలకు పంచటం అనేది ఏ ప్రభుత్వం అయినా చేయవలసిన ప్రధానమైన పని. కాని దానిని మాత్రం చెయ్యరు. అది తప్ప వేరే ఏదయినా అడగండి చేస్తాం అని అంటారు. భూమిని మాత్రం పంచటానికి ఏ

ప్రభుత్వమూ సిద్ధంగా లేదు. భూమిని పంచటం మొదలు పెడితే భూస్వాములకు నష్టం కలుగుతుంది. వారి వద్ద ఉన్న మిగులు భూమి పోతుంది. అక్రమ స్వాధీనంలో ఉన్న భూమి పోతుంది. అతే కాకుండా గ్రామాల్లో పేద ప్రజల మీద పట్టుపోతుంది, అధికారం పోతుంది. అందుకని భూమిని మాత్రం ఏ ప్రభుత్వమూ పంచేటట్టు కన్పించటం లేదు.

ప్రతిపక్షాలు కూడా ఈ మధ్య ఎక్కడా చప్పుడు చేయటం లేదు. వారికి సమస్యలు ఏమీ కనిపించటం లేదు- ఏవేవో సమస్యల మీద ప్రకటనలు చేస్తారు, ప్రదర్శనలు చేస్తారు, ధర్నాలు చేస్తారు కాని భూమిని పంచమని ధర్నా ఎందుకు చెయ్యరో! "మా ప్రయోజనాలు కాపాడమని మిమ్మల్ని శాసనసభకు పంపిస్తే భూమిని పంచమని ప్రదర్శనలు చేస్తారా?" అని భూస్వాములకు కోపం వస్తుంది ఎందుకంటే అటు అధికార పక్షాన్ని, ఇటు ప్రతి పక్షాలను కాపు కాస్తున్నది పెంచి పోషిస్తున్నది భూస్వాములే కదా! అందుకని ప్రతిపక్షాలకు కూడా భూమి సమస్య కనిపించదు. అవుడపుడూ కమ్యూనిస్టు పార్టీలు భూమిని పంచమని ప్రదర్శనలు చేస్తుంటారు. అవి కేవలం ప్రదర్శనలు వరకే. అవి కూడా ఏదో మొక్కుబడి అయిపోయింది కాని కార్యసాధనకు పనికి రావటంలేదు. ఈ పరిస్థితుల్లో ప్రజలు ఏమి చేయాలి! అధికార, ప్రతిపక్ష పార్టీలను ఏడిచి పెట్టి తమ సమస్యలను తాము పరిష్కరించుకోవటానికి అవసరమైన రాజకీయ శక్తిని సంపాదించుకోవటానికి ప్రయత్నం చెయ్యాలి. ఈ పని ప్రజలు చెయ్యకుండా ఉండటానికే ప్రభుత్వం "పని చేస్తున్నది చూడండి!" అని ప్రచారం చేస్తూ ప్రజల్ని పక్క దారి పట్టిస్తుంది. ప్రజలు దీనిని గుర్తించకపోతే ప్రమాదం వారికే చుట్టుకుంటుంది.

తలతో నడుస్తున్న కాంగ్రెస్ ఐ - కాళ్ళతో తంతున్న చంద్రశేఖర్

బుద్ధున్న వాళ్ళెవరైన కాళ్ళ తో నడుస్తారు. కాని కాంగ్రెసు పార్టీ నాయకులంతా ఇప్పుడు కాళ్ళు పైకి పెట్టి తల కిందికి పెట్టి తలపై నడుస్తున్నారు. దాని నాయకుడు పుట్టినప్పుడు పురుడులోనే అధికారపు పాలు తాగాడు. తలబలపడక ముందే అధికార గద్దెను కూడ ఎక్కాడు. కష్టాలు నష్టాలు అనుభవించి అధికారంలోకి వస్తే కొన్ని కారణాల వల్ల అదిపోయినా హరించగల మానసిక స్వైర్యం ఉండేది. రాజీవ్ గాంధీకి ఫిలాసఫీ అనే పదమే అర్థంకాదు. కనీసం దేశాన్ని ఐదేడ్లు పాలించిన ఒక ప్రధానమంత్రిగా, ఒక పెద్ద జాతీయ పార్టీకి నాయకత్వం వహిస్తున్న ఒక బాధ్యతాయుతమైన వ్యక్తిగా కనీసం నటన కూడా చెయ్యటం లేదు. రాజకీయాల్లో నటనైనా తెలివిగా చేస్తే అందుకైనా మెచ్చుకోవచ్చు. రాజీవ్ గాంధీని అధికార గద్దెమీద చూసినన్ని రోజులు నాకు చేలో అందంగా చేసి నిలబెట్టిన దిష్టిబొమ్మ గుర్తొచ్చేది.

రాజీవ్ గాంధీ ఇంటిచుట్టూ ఇద్దరు మనుషులు నిఘావేసి తిరిగారట. వారు హఠానా నుంచి వచ్చారట. అందుకు దిష్టిబొమ్మకు అగౌరవం కలిగిందట. ఈ అవమానం కాంగ్రెసంతటా చుట్టుకుందట. అందుకని వారంతా లోక్ సభను, రాజ్యసభను గందరగోళం చేస్తున్నారు. దేశం రాజుగార్నే కాదు రాజుగారి కుక్కల్ని కూడా గౌరవించాలి. లేకపోతే రాజు, రాజ భటులు ఆయన వేటకుక్కలు దేశాన్ని కబళించి వేస్తాయి. కనుక పరిస్థితి ఏమంటే రాజీవ్ గాంధీ కడు పుల నెప్పి వస్తే చంద్రశేఖర్ మంగరాని మందులన్ని మంగాలట. ఆయన రోగం బాగుపడక పోతే ఆ మంగిన మందు కక్కమంటే కక్కాలట. రాజీవ్ గాంధీ ఇంటి చుట్టూ ఇద్దరు బిచ్చగాళ్ళో లేదా ఇద్దరు పంజాబీ ట్రెరరిస్టులో లేదా ఇద్దరు ఉల్పా విప్లవకారులో తిరిగి ఉంటారు. కనుక భయం పట్టుకుంది. చంద్రశేఖర్ చేత ప్రభుత్వం మీద ప్రభుత్వాన్ని కూలగొట్టించాడు.

ముఖ్యంగా అస్సాం ప్రభుత్వాన్ని కూలగొట్టించి అక్కడ మిలిటరీ చేత భీభత్సం చేయిస్తున్నాడు. అందుకని రాజీవ్ గాంధీ మీద కోపమున్న వాళ్ళు ఎవరో ఇంటిచుట్టూ తిరిగి ఉంటారు. దాన్ని హఠానా ప్రభుత్వం మీదికి, అందులో దేవీలాల్ మీద, తద్వారా చంద్రశేఖర్ మీదికి తిప్పాడు.

నాలుగు నెలలకోసం తయారు చేసిన తాత్కాలిక బడ్జెట్ ను పార్లమెంటులో పండ్లబెట్టి చంద్రశేఖర్ తలను అధికార పీఠానికి బలిపెట్టి, దేశ ప్రజల జీవితాలను తాకట్టుపెట్టి మళ్ళీ అధికార గద్దె నెక్కుదామనుకున్నాడు కశ్మీర్ బ్రాహ్మడు. ఆయన గద్దె నెక్కుతే గాని స్వర్గంలో ఉన్న అమ్మ, తాత, ముత్తాత అంతా సంతృప్తి పడరు. కాని ఇప్పుడు గుఱి అడ్డం తిరిగి పక్కన తన్నింది. చంద్రశేఖర్ ప్రధాని పదవికి రాజీనామా చేసి పార్లమెంటును రద్దు చెయ్యమని చెప్పాడు. రాష్ట్రపతికి పార్లమెంటును రద్దు చేయడం తప్ప వేరే మార్గం లేదు. రాజీవ్ గాంధీ ప్రధాన మంత్రిని కమ్మని మళ్ళీ పిలుస్తే అది కొటిల్యనీతి అవుతుంది కాని ప్రజాస్వామ్య విలువ కాదు.

కాంగ్రెస్ ఈ వారసత్వ రాజు నేతృత్వంలో ఎన్నికల ప్రచారానికి బయలు దేరనున్నది. బి.సి., యస్. సి., యస్.టి.లకు రిజర్వేషన్లు ఇవ్వాలంటే కాంగ్రెసు పండితులు వ్యతిరేకించారు. అందులో ఉన్న బి.సి., యస్.సి., యస్.టి. నాయకులు చదువుకూడా సరిగా రాని ఈ పండితునికి పాదాభివందనం చేస్తూ కూర్చున్నారు. అధికారంలో ఉండగా అయోధ్యలోని మసీదు పక్కన శిలాస్థాపన చెయ్యడనికి అంగీకరించింది ఆనాడు కాంగ్రెసే. చివరికి బి.జె.పి. వాళ్ళు మసీదు కూలగొట్టి గుడి కడతామంటే దాన్ని ఎదిరిస్తున్నట్లు నటిస్తూ దానికి అండగా నిలబడింది కాంగ్రెసే. అవసర మొచ్చి నప్పుడల్లా హిందూమతం కార్డును ఉపయోగించింది కాంగ్రెసే. ఇప్పుడు ఒక్క సంవత్సరం చంద్రశేఖర్ కు మద్దతిస్తామని అకస్మాత్తుగా నాలుగు నెలలు కాకముందే, దేశానికి, ప్రజల అవస

రాలకు ఖర్చు పెట్టడానికి పది పైసలు కూడా బొక్కనంనుండి తియ్యకుండా చేసింది కాంగ్రెసే.

ఇప్పుడున్న కాంగ్రెస్ యం.పి.లు ఎక్కువగా దక్షిణ భారతదేశం నుండి వచ్చిన వారే. ఈ దక్షిణ భారత దేశంలో అమలులో వున్న రిజర్వేషన్లను అడ్డుకొని ఇక్కడ నాయకత్వం లోకి ఎదుగుతున్న సూద్రులను నట్టేట ముంచాలనేదే రాజీవ్ గాంధీ రాజకీయం. కనుక ఈసారి ఎన్నికల్లో రిజర్వేషన్ అనుకూల శక్తులన్నీ ఒకవైపు చేరాల్సి ఉంది. రిజర్వేషన్ వ్యతిరేక శక్తులన్నీ ఒకవైపు సహజంగానే చేరుతాయి. కాంగ్రెస్, బి.జె.పి. ప్రధానంగా రిజర్వేషన్ వ్యతిరేక పార్టీలు. ఒక పార్టీ అప్పుడు జనతాదళ్ ప్రభుత్వాన్ని పడగొట్టింది. మరొకటి ఇప్పుడు దాని నాయకుని ఇంటిచుట్టూ ఇద్దరు పోలీసులు తిరిగారని పడగొట్టింది. ఇద్దరు పోలీసులు తన ఇంటిముందు నిలబడితేనే రాజీవ్ గాంధీకి ఇంత అవమాన మేసింది. ఆయన తాత కాలం నుండి తన పాలన వరకు ఎన్నివేల కుటుంబాలు పోలీసుల చేతుల్లో చితికి పోయాయి, నలిగి పోయాయి, నాశనమయ్యాయి? వారి సంగతేంది? ఇక్కడ చెన్నారెడ్డి కాలంలో, ఇప్పుడు జనార్ధనరెడ్డి కాలంలో పోలీసులు గ్రామాల్లో ఎంత భీభత్సం చేస్తున్నారు? ఎంతమంది అమాయకులను చంపుతున్నారు? ఎన్ని కుటుంబాలను నేలమట్టం చేస్తున్నారు?

మళ్ళీ ప్రజల ముందుకు ముఖ్యంగా గ్రామీణ ప్రజల ముందుకు ఒక అవకాశం వచ్చింది. మళ్ళీ వీళ్ళు ఓట్లకోసం వస్తున్నారు. ఇద్దరు పోలీసులు ఇంటిముందు కొస్తేనే ప్రభుత్వాన్ని కూలదోసారు. మా కుటుంబాల సంగతేందని నిలదీయండి. రిజర్వేషన్లు ఎందుకొద్దన్నారని నిలదీయండి. ఈ దేశంలో చాకలి వ్యక్తి కొడుకు, మంగలి వ్యక్తి కొడుకు మంత్రి కావద్దేమో అడగండి, కలెక్టర్ కావద్దేమో అడగండి. మరి ఓటు అడుగుతే ఏం చేస్తారో తేల్చుకోండి.

- కె. బలయ్య

చెట్లను సరికేసి గంజాయి పెంపకం

కేరళ రాష్ట్రంలో ఇడుక్కి జిల్లాలోని అడవులలో ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులున్నాయి. ఈ అడవులలో కొందరు సంఘ ఏదోపాటులు, అక్రమ వ్యాపారులు పెద్ద పెద్ద చెట్లన్నీ సరికేసి, భూమిని చదును చేసి ప్రమాదకరమైన మత్తుమందు 'గంజాయి'ని పండిస్తున్నారు. అంతర్జాతీయ మార్కెట్ ధరల ప్రకారం 1800 కోట్ల రూపాయల విలువ చేసే గంజాయి సాగు చేస్తున్నారు. దీనివల్ల వందలాది ఎకరాల అటవీ భూములు గంజాయి మొక్కలతో నిండిపోతున్నాయి. ముఖ్యంగా గంజాయి సాగుకోసం పెద్ద చెట్లను సైతం సరికే వేస్తుండడంవల్ల అడవులు అంతరించిపోతున్నాయి. గంజాయి సాగు కోసం ఇప్పటివరకు 660 హెక్టార్ల భూములు ఉన్న చెట్లను సరికేసేశారు.

ఇడుక్కి జిల్లాలో గంజాయి సాగు ఎప్పుడూ మొదలైందనే విషయం ఖచ్చితంగా తెలియకపోయినప్పటికీ 1970 సం. నుండి మాత్రం ఈ ప్రాంతంలో పెద్ద ఎత్తున గంజాయి సాగు బరుగుచున్నది. అకర్షణీయంగా ఉన్న ఇడుక్కి ప్రాంతాన్ని చూడటానికి ఎదో యాత్రికులు కూడా రావడంతో మత్తుప పదార్థాల గిరాకీ ఎక్కువైంది. దీని కారణంగా ఈ జిల్లాలో గంజాయి ఉత్పత్తి పెరుగుతోంది. ఒక గంజాయి మొక్కను పెంచడానికి దాదాపు 70 రూపాయలు మాత్రమే ఖర్చవుతాయి. ఇదే మొక్క పెరిగి పెద్దదైన తర్వాత దానివల్ల దాదాపు 3000 రూపాయల ఆదాయం వస్తుంది. మొక్కను నాటిన తర్వాత, అది పెరిగి పంట రావడానికి ఆరు నెలల కాలం మాత్రమే పడుతుంది. అరునెలల్లో ఆదాయం లక్షల్లో వస్తుంది. ఇంత లాభసాటి పంట కాబట్టి అక్రమ వ్యాపారులు సామాజిక, వాతావరణ పరిస్థితులను పట్టించుకోకుండా తమ కార్యక్రమాలు కొనసాగిస్తున్నారు. ఈ గంజాయి తయారీలో ముఠాలు ఏర్పడి ఆయుధాలు సమకూర్చుకొని నిర్భయంగా తమ కార్యక్రమాలు జరుపుకుంటున్నారు.

ఇక్కడ ఉత్పత్తి అవుతున్న గంజాయిలో పదికాతం మాత్రమే కేరళలో అమ్ముడవుతుండగా మిగతా 90 శాతం గంజాయి తమిళనాడు, ఇతర రాష్ట్రాలకు చేరుతోంది. గంజాయి పండిస్తున్న కేరళ రాష్ట్రంలోని గ్రామాలు ఎక్కువగా తమిళనాడు సరిహద్దుల్లో ఉన్న కారణంగా గంజాయి తమిళనాడు చేరి అక్కడి నుండి వివిధ ప్రాంతాలకు అందుతోంది.

ఈ ప్రాంతంలో గంజాయి సాగును పెంచే అరికట్టకవాతే రోజు రోజుకు అడవి తరిగిపోతూనే ఉంటుంది. దీనివల్ల వాతావరణ సమతుల్యం దెబ్బతిని వర్షాలు కరువైపోతాయి. వర్షాలు రాకపోతే ఇడుక్కి జిల్లాలోనే కాకుండా ఇతర ప్రాంతాల్లో కూడా తీవ్ర విద్యుచ్ఛక్తి కొరత ఏర్పడుతుంది. ఎందుకంటే రాష్ట్రంలో ఉత్పత్తి అయ్యే విద్యుచ్ఛక్తిలో ఎక్కువ భాగం ఇడుక్కి ప్రాంతాన్ని నుండి

ఉత్పత్తి అవుతుంది. అడవుల్లో గంజాయి సాగుచేస్తున్నందువల్ల వృక్షసంపద నాశనమవుతుండడమే కాకుండా అతి అరుదైన నీలగిరి ధార్ లాంటి జంతు సంతతి కూడా అంతరించి పోతున్నది. పశ్చిమ కనుమల్లోని నాలుగో వంతు నీలగిరి ధార్ జంతువులు చంపివేయబడినాయి. వీటి పాత్యలో గంజాయి సాగు చేసే ముఠాల హస్తం కూడా ఉంది. గంజాయి అక్రమ సాగు చేస్తున్న వారు అడవులలో నివసిస్తున్న ఆదివాసులను అనేక ఇబ్బందులకు గురిచేస్తున్నారు. కొంతమంది ఆదివాసి మహిళలను ఈ ముఠాలకు చెందిన దుర్మార్గులు మానభంగం చేశారు.

అన్ని అసాఫీత, సంఘ ఏదోపా శక్తుల మాదిరిగానే ఈ గంజాయి సాగు చేసే ముఠాలకు కూడా రాజకీయ నాయకులతో సన్నిహిత సంబంధాలున్నాయి. ఈ కారణంగానే వి ప్రభుత్వం కూడా వీరిమీద కఠినమైన చర్యలు తీసుకోలేకపోతోంది. రాజకీయ నాయకులకు, పార్టీలకు ఈ ఏదోపా శక్తులతో సంబంధాలు తప్పనిసరయి పోతున్నాయి. ఎందుకంటే ఈ అసాఫీత శక్తులను ఉపయోగించుకునే రాజకీయ నాయకులు నిధులను సమకూర్చుకుంటున్నారు. వివిధ అక్రమ చర్యల ద్వారా తమ పదవీ కాంక్షను నెరవేర్చు కుంటున్నాకరు.

గంజాయి అక్రమ సాగు చేస్తున్న వాటిపై పోలీసులు దాడులు జరుపగా ఆ ముఠాలకు చెందిన ఇళ్ళపై కేరళలోని రెండు పెద్ద రాజకీయ పార్టీల పతాకాలు ఎగురుతున్నాయి. ఈ గంజాయి సాగు చేస్తున్న ముఠారాజకీయ నాయకుల అండతో బలవత్తరంగా తయారై తమపై దాడులు చేసే ప్రభుత్వాధికారులపై కక్ష తీర్చుకునే స్థాయికి ఎదిగింది. గత రెండు సంవత్సరాలలో గంజాయి అక్రమసాగును అడ్డుకోవడానికి ప్రయత్నించిన అరుగురు ఉన్నత పోలీసు అధికారులను బడిలి చేయించారు. ఈ ముఠా పలుకుబడి ఎంతగా ఉందంటే తమపై వివిధ చర్యలకు ఆదేశాలు జారీ చేసిన ఇడుక్కి జిల్లా కలెక్టర్ ఎ.కె. దూబె, సబ్ కలెక్టర్ బి.కె. జోసెఫ్ కు కూడా గంజాయి ముఠా బడిలి చేయించ గలిగింది.

కొండలు పగలేసిన బండలనం పిండినం...

కొండలు పగలేసినం

బండలనం పిండినం ...

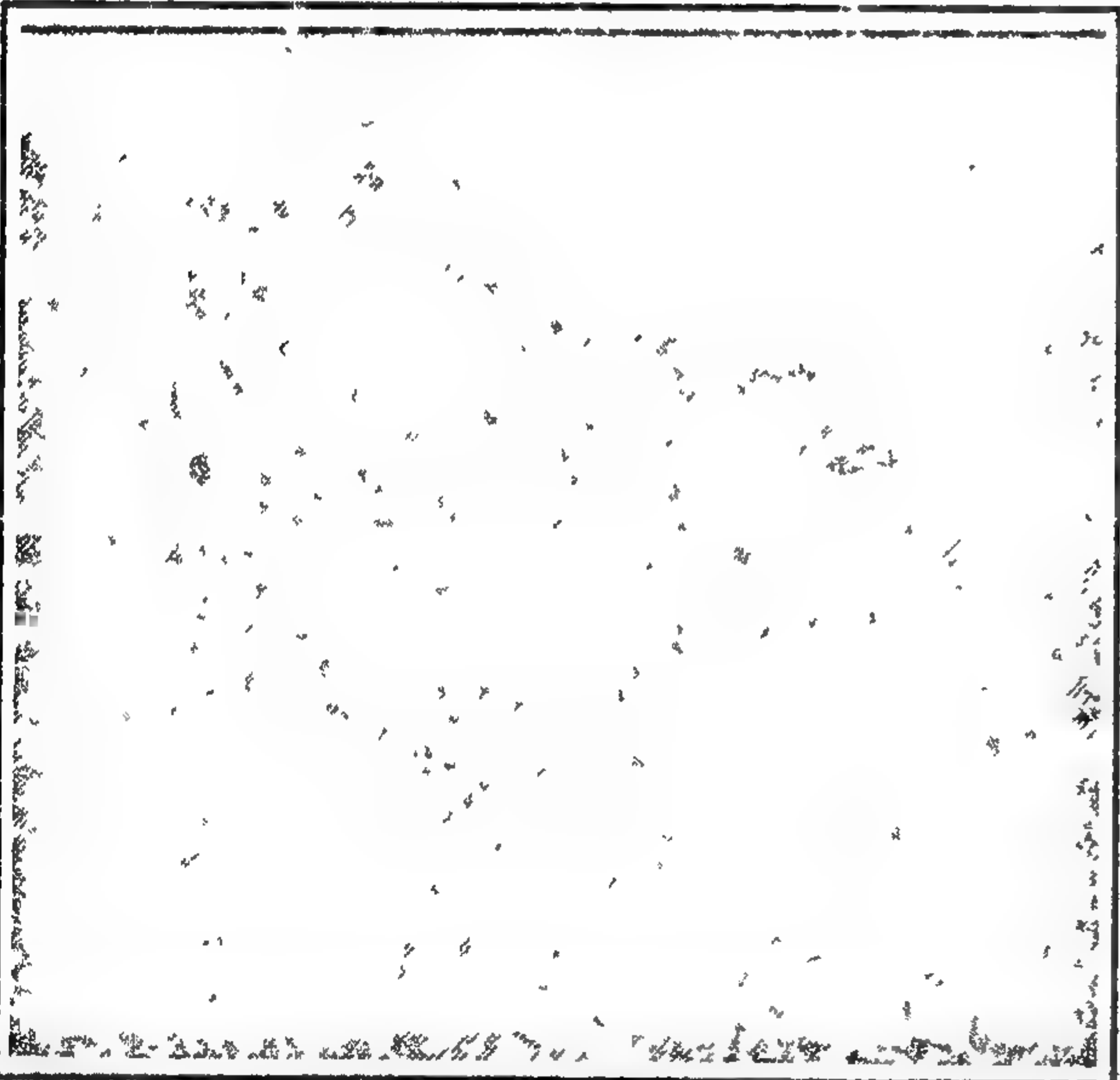
శ్రమ ఎవడిదిర్

సిరి ఎవడిదిర్ అని హర్యానా క్యారీ కార్మికులు నినదిస్తున్నారు. కార్మికుల

శ్రమశక్తితో కోట్ల రూపాయల సంపాదిస్తున్నవారు ఆ కార్మికుల సంక్షేమం కోసం ఒక్కపైసా ఖర్చు చేయడానికి కూడా ఒప్పుకోవడం లేదు. హర్యానా రాష్ట్రంలోని నారంగాపూర్లో క్యారీ కార్మికులు దీనావస్థలో ఉండి దుర్భర దారిద్ర్యంలో బతుకులిడుతున్నారు. రాష్ట్రంలోని క్యారీ కార్మికులందరికీ చెల్లించవలసిన వేతనాలను చీఫ్ లేబర్ కమిషనర్ బహిరంగంగా ప్రకటించగా అంతే బహిరంగంగా

క్యారీ యజమానులు ఆ ఉత్తర్యులను ఉల్లంఘిస్తున్నారు. 200 క్యూబిక్ అడుగుల ట్రక్కును రాళ్ళతో నింపితే ఆ కార్మికుడికి కనీసం 133 రూపాయలు చెల్లించాలి. వారంలో ఒకరోజు వేతనంతో కూడిన సెలవు ఇవ్వాలని చీఫ్ లేబర్ కమిషనర్ నూచించారు. చట్టప్రకారం కార్మికుల కుటుంబాలకు వైద్య సదుపాయం, బట్టలకు డబ్బులు, పిల్లలకు విద్య సౌకర్యాలు కూడా కల్పించాల్సి వుంది.

రాళ్ళు కొట్టించి సరఫరా చేసే కంట్రాక్టర్ల క్రష్టర్స్ (యంత్రాలు) యజమానులు కావడంతో అక్కడ వారు చెప్పినవే శాసనాలు, చేసినవే చట్టాలు. అక్కడ ప్రభుత్వ చట్టాలేవీ పనిచేయవు. కార్మికులకు సంబంధించి ఎలాంటి రిజిస్టర్ గానీ, గుర్తింపు పత్రాలు కానీ లేవు. విధి నిర్వహణలో కార్మికులు ఏదైనా ప్రమాదానికి గురయినప్పుడు యాజమాన్యం నుండి చట్టబద్ధంగా 'పరిహారం' పొందే అవకాశం కార్మికులకు లేకుండా పోయింది. యజమానులు

రాళ్ళు పగుల గొడుతున్న కార్మికులు

తమకున్న ఆర్థిక సంపదతో కార్మికులను ఒకరకంగా కొనుక్కుంటున్నారు. అంటే కార్మికులకు అప్పుడప్పుడు కొంత మొత్తం అప్పుగా ఇచ్చి వారితో నిర్బంధంగా పనిచేయించు కుంటున్నారు. యజమాని ఎంత నిరంకుశంగా ప్రవర్తించినా అప్పు తీర్చే వరకు ఆ కార్మికుడు అక్కడే పనిచేయాల్సి ఉంటుంది.

నారంగపూర్ 'క్యారీ'లో పనిచేస్తున్న కార్మికులలో ఎక్కువమంది నేపాల్, రాజస్థాన్, బీహార్ నుండి వచ్చిన వారే. వీరికి ఇక్కడ ఎలాంటి సౌకర్యాలు లేవు. సరయిన తిండిలేక బక్కచిక్కి, చిరిగిన బట్టలతో దుర్బరంగా బతుకుతున్నారు. ఈ కార్యరీతిలో పనిచేసే వారు ప్రమాదాలకు గురయ్యే అవకాశం

ఉంది. ముఖ్యంగా వీరు రాళ్ళల్లో తిరుగుతారు కాబట్టి వీరి కాళ్ళన్నీ రాళ్ళు కోసుకుపోయి రక్తాలు కారుతుంటాయి. వీరి కాళ్ళకు చెప్పులుకాని, తలకు హెల్మెట్ కాని ఇవ్వడం లేదు. ఇక వీరికి సెలవులన్న మాటే లేదు. ఇంట్లోకి సరుకులు కొనుక్కోవడానికి సెలకు రెండు రోజులు మాత్రమే సెలవు లిస్తారు. ఒక 'ట్రక్' వాహనం నింపితే కార్మికుడికి 133 రూపాయలు చెల్లించాలని చీఫ్ లేబర్ కమిషనర్ ఆదేశించగా అందుకు ఎరుద్దంగా ట్రక్ కు కేవలం 57 రూపాయలు మాత్రమే చెల్లిస్తోంది. అంటే ప్రభుత్వం సూచించిన కూలీ-సగం కూడా కార్మికులకు ఇవ్వడంలేదు. ఈ 57 రూపాయలు కూడా కార్మికుడికి దక్కవు. ఇందులో 7 రూపాయలు తనకు పని చూపించిన జమేదార్ కు కమిషన్ గా ఇవ్వాలి ఉంటుంది. రాళ్ళు పగులగొట్టడానికి కార్మికులు పేలుడు పదార్థాలు ఉపయోగిస్తారు. ఈ పేలుడు పదార్థాలకు కూడా 23 రూపాయల చొప్పున చెల్లించాలి. ఇన్ని ఖర్చులు పోనూ కార్మికుడికి మిగిలేది తిండికే సరిపోదు. ఇక రోగాల కయ్యే ఖర్చు ఇతర అవసరాల కోసం కార్మికులు యజమానుల వద్ద అప్పులు తీసుకొని ఆ అప్పు తీర్చడం కోసం జీవితాంతం వెట్టి చాకిరి చేయాల్సి వస్తోంది. కనీస వేతనం పొందడం కోసం ఉద్యమం చేపట్టడానికి కార్మికులు యూనియన్ గా ఏర్పడ్డారు.

తమకు ప్రస్తుతం చెల్లిస్తున్నది ఏమాత్రం సరిపోవడం లేదని వేతనం 100 రూపాయలు పెంచాలని నారంగపూర్ కు చెందిన 1500 మంది క్యారీ కార్మికులు గత డిసెంబర్ 25న సమ్మెకు దిగారు. కోటా ఖండేష్లా, బద్గుజార్ కార్మికులు కూడా నారంగపూర్ కార్మికులకు మద్దతుగా సమ్మెకు దిగారు. ధర్నాలు చేశారు, సమావేశాలు ఏర్పాటు చేశారు. స్వామి అగ్నివేశ్, రాష్ట్రీయభాన్ మజ్దూర్ యూనియన్ సెక్రటరీ షితోజ్ సింగ్, స్థానిక నాయకులు కార్మికులకు మద్దతునిస్తూ వివిధ సమావేశాలలో ప్రసంగించారు.

సమ్మెను విఫలం చేయడానికి, కార్మికులను భయభ్రాంతులకు గురిచేయడానికి యాజమాన్యం కుట్రపన్నింది. డిసెంబర్ 31న కార్మికుల సమావేశంలో మాట్లాడడానికి వచ్చిన షితోజ్ సింగ్ పై రౌడీలు దాడి చేసి గాయపర్చగా ఆయన ఆసుపత్రిలో చేరాడు. యజమానులు దౌర్జన్యకర పద్ధతులను అవలంబించడం వల్ల విధిలేక సమ్మె ఎరమించామే తప్ప తమలో ఉద్యమ స్ఫూర్తి పోలేదని 'క్యారీ' కార్మికులు అంటున్నారు. యూనియన్ నాయకులు పిలుపునిస్తే మళ్ళీ ఐక్యంగా సమ్మె ప్రారంభించి తమ న్యాయమైన డిమాండ్లు సాధించుకునే వరకు సమ్మె కొనసాగిస్తామని కార్మికులు ధృఢంగా చెబుతున్నారు.

“అనారోగ్యంలో దేశ ఆరోగ్య విధానం”

ఎక్కడో వివాహారం తిని జనం అన్యస్తమయినప్పుడు, కలరా సోకి ఊర్లకు ఊర్లు తుడిచి పెట్టుకు పోతున్నప్పుడు, మెదడువాపు తాకిడికి కుప్పలు తెప్పలుగా పదులు నిండని జీవితాలు అర్ధాంతరంగా బ్రతుకు ముగిస్తున్నప్పుడు మన పాలకులు గంభీరంగా పెద్ద పెద్ద వైద్యశాలలు కట్టించబోతున్నట్లు, మెడికల్ కాలేజీలను తెరవబోతున్నట్లు ప్రకటిస్తూ ఉంటారు.

ఇంకా తమాషా అయిన విషయం ఏమిటంటే ఆయా రాజకీయ నాయకులు వారి ప్రాంతాలకు ఒక వైద్య కళాశాలను మంజూరు చేయించడాన్ని పలుకుబడి దర్పణంగా భావిస్తారు. ఆయా పార్టీలు పలు జనాకర్షక నినాదాల్లో తమ ప్రాంతానికో వైద్య కళాశాల డిమాండు విశాఖ ఉక్కు ఫ్యాక్టరీ లాగా, సీలేరు ప్రాజెక్టు లాగా, మణుగూరు అణు విద్యుత్ కేంద్రం లాగా చేర్చి జనంముందు పెడతారు.

దేశ రాష్ట్రపతి, ప్రధాని నుండి చోటా మోటా నాయకుల వరకు ఒక అధునాతన సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రినే లేదా ఓ నాలుగు పడకల ఆసుపత్రి కయినా ప్రారంభోత్సవ రిబ్బన్ కత్తిరించడానికి వివరీతమైన ఉత్సాహాన్ని కనబరుస్తారు. ఈ మధ్య హైదరాబాదు నగరాన్ని “అధునాతన వైద్య సౌకర్యాల ప్రవాహాన్ని ముంచెత్తిన సూపర్ స్పెషాలిటీ” ఆసుపత్రిలను రాష్ట్రపతి, గవర్నర్, ముఖ్యమంత్రి ప్రారంభోత్సవాలు చేశారు.

ఇంకా తమాషా అయిన విషయం ఏమిటంటే, ఈ సూపర్ స్పెషాలిటీ వేదికలనెక్కి గ్రామీణ ప్రాంతాలకు వైద్యాన్ని మోసుకు పోవాలని యువ డాక్టర్లకు సలహాలు, పిలుపులు ఇస్తారు. పాలరాతి మెడికల్ కాలేజీల్లో జింగ్ బాంగ్ పోకుల మధ్య, వర్లీక్ స్కూల్ నుండి డాక్టర్ డిగ్రీ చేతికి వచ్చే వరకు భూమికి, సమాజానికి పొంతన

లేని వైద్య విధానం సిరాసిరాల్లో నింపుకున్న ఈ పిలుపులు “పెద్ద ప్రహసనం”గా, ఉత్పత్తి ప్రగల్భాలుగా వినిపించడం తప్పుకాదు, ఆశ్చర్యమూ కాదు.

ఈ వ్యాసం రాయడానికి ప్రధాన హేతువు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగా బనార్లనరెడ్డి ప్రమాణ స్వీకారం చేయగానే నెల్లూరు, నుండి లిక్కర్ యజమానుల అసోసియేషన్ నెల్లూరులో ప్రైవేట్ మెడికల్ కాలేజీ పెడితే కోటి రూపాయల విరాళానికి సంసిద్ధత వ్యక్తం చేయడం, ఆ తరువాత గతంలో చెన్నా రెడ్డి ప్రభుత్వం నిరాసక్తతను కనబరచిన మూడు కొత్త మెడికల్ కాలేజీల సత్వర నిర్మాణానికి యోచిస్తున్నట్లు కొత్త ప్రభుత్వం ప్రకటించడం. ఆరోగ్య మంత్రి శ్రీమతి కుతూహలమ్మ కూడా దీన్ని యధాతథంగా అమలు పరిచే చర్యలు తీసుకుంటామని అదే సమయంలో ప్రైవేటు వైద్యాన్ని నిషేధించడానికి యోచిస్తున్నామని ప్రకటించడం.

శిశు మరణాల రేటు, మాతృ మూర్తుల మరణాల రేటు అత్యధికంగా ఉన్న వర్గమాన దేశాలలో భారతదేశం ఒకటి. ప్రతి వెయ్యి శిశు జననాలకు నలుగు మాతృమూర్తుల్ని, నూరుకు ఒకగా శిశువుల్ని కోల్పోయే ఈ దేశంలో, విటికి తోడు చలిజ్వరంతో, ఎరోచనాలతో, కుష్టు, క్షయతో మిలియన్ల సంఖ్యలో ఏటా మరణాలు సంభవిస్తుంటాయి.

1947 నుండి నేటికీ ఈ మరణాల సంఖ్య విప్లవాత్మక మార్పుకేమీ నేచుకోలేదు. కాని అప్పట్లో 20 కి మించని వైద్య కళాశాలలు నేడు 120 కి చేరుకున్నాయి. కేవలం రెండువేల వైద్యుల సంఖ్య నేటికీ 15వేలకు పైగా దాటింది. 1951లో ప్రతి ఆరువేల మందికి ఒక డాక్టరుంటే 1985లో ప్రతి మూడువేల మందికి ఒక డాక్టరున్నాడు. జనాభా నిష్పత్తిలో డాక్టర్ల సంక్యను పోల్చితే అనేకానేక అభివృద్ధి చెందిన దేశాల నిష్పత్తితో పోటీపడుతుంది

మనదేశ నిష్పత్తి. కాని మరణాల సంఖ్యలో వాటితో పదుల రెట్లెక్కువగా ఉంది. ఈ పరస్పర వైరుధ్యానికి కారణమేమిటి? వీటన్నిటికీ మంచి ప్రపంచంలో ఎక్కడా కనిపించని ఎరుగని నిరుద్యేగం, నిష్ప్రయోగ, నాసిరకం ఉద్యేగాలు చేయడం మనదేశంలోని డాక్టర్లలో కనిపిస్తాయి. ఈ దేశంలోనే 1986లోనే 40 వేలకు పైగా నిరుద్యేగ డాక్టర్లున్నారు. ఉద్యేగాలున్న వాళ్ళలో అధిక సంఖ్యాకులు మంగలేత కక్కలేక బొటాబొటి సంతృప్తితో వెలగబెడు తున్న వాళ్ళే ఎక్కువ. “ప్లాస్టిక్ సర్జరీ” సూపర్ స్పెషాలిటీ చదివిన ఒక వైద్య మిత్రుడు ఈ మధ్య ఒమారుమూల చెట్టుకింది భవనంలోని ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రంలో డాక్టరుగా ఉద్యేగంలో చేరాడు. నేటికీ ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోని అనేక టీచింగ్ పోస్టులలో తక్కువ అర్హతతో నగరాల్లో వీట వేసుకున్న “వలుకుబడి” డాక్టర్లు ఉన్నారు. ఇంతగా “మేధా సంపత్తి” బూడిదలో పోసిన పన్నీరు అవుతున్నా మనం పట్టనట్లు ఊరుకోవచ్చా? ఎవరికి నష్టం? ఇత్యాధి ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పుకోవాల్సి ఉంది.

ఈదేశంలో ఒక్కో వైద్య విద్యార్థి మీద లక్షల రూపాయలు ప్రజలు పన్నుల రూపేణా వాళ్ళపై ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఈ ఖర్చు ఎంత మోయలేని భారమంటే అమెరికా, కెనడా లాంటి సంపన్న దేశాలే వాళ్ళ అవసరాలకు వైద్యుల్ని తయారు చేసే ఖర్చులకు తట్టుకోలేక “సులభ మార్గం”లో ఆకర్షణీయ జీతాలతో వర్గమాన దేశాల డాక్టర్లకు “వల” విసురుతాయి. ప్రజల డబ్బుతో చదివి, దేశానికి అక్కరకు రావాల్సిన డాక్టర్లు నిరాశాజనక, దుమ్ము ధూళి దేశం నుండి ఎయిర్ కండిషన్ అధునాతన వైద్య కేంద్రాలకు “వలస” (BRAIN DRAIN) పోతున్నారు. ఎందుకిట్లా జరుగుతుంది అనడానికి

మనం వైద్య కళాశాలల, ఆధునిక వైద్యం చరిత్రలోకి తొంగి చూడక తప్పదు.

వర్ధమాన దేశాలలో అధిక శాతం ఒకనాడు వలసవాద దేశాలుగా ఉన్నవే. ఆయా దేశాలలో విద్యా విధానం పరాయి పాలకులకు ఎట్లా ఉపయోగ పడిందో వైద్యమూ, సౌకర్యాలు కూడా అలాగే ఉపయోగ పడినాయి. మనదేశంలో ఉదాహరణగా తీసుకున్నా, “ఇండియన్ మెడికల్ సర్వీసెస్” అంటే “రాయల్ ఆర్మీ మెడికల్ సర్వీసెస్” అనేది పర్యాయ పదం. బ్రిటిష్ సైన్యాలకు ఉష్ణ దేశాలలో వచ్చే జబ్బులకు ఛికిత్స కోసం భారత దేశంలో డాక్టర్ల చదువులు. దాంతోపాటు పరాయి పాలకులకు దన్నుగా ఉన్న సంపన్న వర్గాలకు. అందుకే ఈ శతాబ్దం మొదట్లో ఏర్పడిన అనేక వైద్య కళాశాలల్లో ఈ అవసరాలకే “వైద్య విద్యా కర్రిక్యులం” నిర్దేశించ బడింది. 19వ శతాబ్దం చివరివరకు అందరికీ అంతో ఇంతో అందుబాటులో ఉండే సాంప్రదాయిక వైద్యం పరాయి పాలకుల ఆవరణ లేక, అశాస్త్రీయమనే ముద్దరేసుకొని నానాటికీ తీసికట్టయి, ఆధునిక “అల్లోపతి” వైద్యం కలవారి ముద్దుబిడ్డయింది. భారతదేశంలో ప్రముఖ సామాజిక వైద్యవేత్త ప్రొ|| బెనర్జీ ఏమంటాడంటే వందేళ్ళ క్రితం ఈదేశంలో ఓ మామూలు రైతుకూలీ, భూస్వామి అనారోగ్యంతో అందుకునే వైద్య సౌకర్యంలో పెద్ద తారతమ్యం లేదు. కానీ బ్రిటన్ పాలకులు పెంచి పోషించి అసమానతలతో అది నేడు ఎక్కుత సౌకర్యాల అంతస్తు తేడాకు దారి తీసింది. ఒక్క పైసాకూడా ఎలువ చేయని జలుబు మాత్రం అందక అశేష ప్రజానీకం ఒకవైపు, ఫైవ్ స్టార్ హాటళ్ళలో చలువరాతి నూపర్ స్పెషలిటీ ఆసుపత్రులు సంపన్న వర్గాలకు మరోవైపు, తెల్ల ఐరావతాల్లా, రోగాల గుడి గోపురాల్లా పెద్ద పెద్ద ఆసుపత్రులు ఒకవైపు, కూలి పోతున్న ప్రాథమిక కేంద్రాలు మరొక వైపు. విద్య, ఆరోగ్యం, కుటుంబ నియంత్రణ, పోషణ, సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు నాలుగవ పంచవర్ష

ప్రణాళికలో 15%గా ఉన్న బడ్జెట్ ఐదు, ఆరవ ప్రణాళికకు 11.5%, 9.8%గా తగ్గిపోయింది.

దేశంలో నూటికి ఎనభై శాతం ప్రజానీకం గ్రామాల్లో నివసిస్తున్న, దేశంలో నాలుగు ప్రధాన నగరాలైన బొంబాయి, ఢిల్లీ, కలకత్తా, మద్రాసు నగరాలలోని ఆసుపత్రులకే 60% పైగా ఖర్చయి, 20% మాత్రమే గ్రామాలకు అందుతున్నది.

భారత వైద్య విజ్ఞాన పరిశోధనా మండలి (ICMR), మాజీ డైరెక్టర్ పులుమురి రామలింగస్వామి అన్నట్లు ఒకదేశంలో అవసరమయ్యే ఆరోగ్య సిబ్బంది దేశం కోరుకునే, భరించ గలిగే స్థాయిని బట్టి వృద్ధి చెందుతుంది తప్ప ఆ దేశంలో ఉన్నత వైద్యాధికారులు, పాలకులు నిర్ణయించినట్లు కాదు. కాని దురదృష్టవశాత్తు ఈ దేశంలో ఆరోగ్య సిబ్బంది వృద్ధి క్రమాన్ని ప్రజలకు బదులు, ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యం పహించాల్సిన మేధావులకు బదులు భిన్న ప్రయోజనాలు గల పాలకులు, ఉన్నత వర్గాలు నిర్ణయిస్తున్నాయి. అందుకే ఈ దేశంలో వైద్య విద్యార్థి కోర్సులో కూడా జన శీవితంలో సాధారణ అనారోగ్య కారణాలయిన సంక్రమణ వ్యాధులు, పోషకాహార లోపాలు. సామాజిక సంబంధాలు కాక అరుదైన రోగాలకు, సిండ్రోమలకు ప్రాధాన్యత ఎక్కువ. ప్రపంచ ప్రఖ్యాత పిల్లల వైద్యుడు డేవిడ్ మోర్లీ అన్నట్లు, “ఈ దేశంలో డాక్టర్లకు ట్రైనింగ్ అధునాతన స్విమ్మింగ్ పూల్లో ఇచ్చి, తరువాత ఎడారిలో ఉదమంటారు”. డాక్టర్లకు తక్కువకు రాని ఫ్రైసింగు కోర్సు ఒక భారమైతే, గ్రామీణ ప్రాతినిధ్యం లేక పోవడంతో ససేమిరా మారుమూల గ్రామాలకు పోలేని నిరాసక్తత మరో భారం. ఇండియన్ మెడికల్ కౌన్సిల్, ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ “ఇంకెంత మాత్రం ఈ “ఓవర్ డోస్” డాక్టర్ల ఉత్పత్తి పెంచద్దని, అదుపు తప్పిన “ఆరోగ్య మానవ వనరుల త్రాసు”ను సరి చేయాలని సూచించింది. వీలయితే మెడికల్ కాలేజీల్లో సీట్లు తగ్గించాలని సిఫార్సులు చేసింది. కొత్తగా వెలిసే మెడికల్ కాలేజీలకు గుర్తింపులను

నిలిపి వేసింది. అయినా రాజకీయ నాయకులు మనకు ఉన్న “తెల్లకోటు” భ్రమలకు జలతాడు పూసి, నయాన భయాన కొత్త మెడికల్ కాలేజీలకు పర్మిట్లు తెస్తున్నారు.

బోర్ కమిటీ సిఫార్సుల ప్రకారం ఆరోగ్య స్థితికి బోధక శక్తులయిన గ్రామ ఆరోగ్య సేవకలు, నర్సులు, పారిశుధ్య సిబ్బందిని ఎక్కువగా వృద్ధి చేయవలసి ఉన్నది. ప్రతి ఐదువేల మందికి ఒక నర్సు తన వైద్య సేవలను అందించ వలసి ఉండగా, నర్సింగ్ కళాశాలలకు చిన్నచూపు చూడడంతో దేశంలో 35వేల నర్సుల కొరత ఏర్పడింది. అత్యవసరంగా మంచి ప్రమాణాలతో అనేక నర్సింగ్ కళాశాలలు ఏర్పాటు చేయాలని బజాజ్ కమిటీ సూచనలు చేసింది.

కొత్త మెడికల్ కాలేజీల ప్రతిపాదన ఆపివేయాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ జూనియర్ డాక్టర్ల సంఘం ప్రభుత్వానికి మెమోరాండం గతంలోనే సమర్పించింది.

ప్రైవేటు ప్రాక్టీసులు ఆపివేస్తూ మని దీరాలు పలుకుతూ, ప్రైవేటు వైద్య కళాశాలలకు ఉద్యుక్తమవడం, పరస్పర వైరుధ్యం అంశం. ప్రజలు, మేధావులు, ప్రజా ప్రాతినిధులు మరింత ఆరోగ్య బడ్జెట్ కోసం, సమమైన నిధుల కీటాయింపు కోసం, ప్రాథమిక ఆరోగ్య పరిరక్షణా విధానం కోసం కొత్త ఒరవడితో సామాజిక వైద్య స్ఫూర్తితో ఆరోగ్య విధానం, ఆరోగ్య మానవ వనరుల వృద్ధి ఉండాలని ప్రభుత్వాన్ని డిమాండు చేయాలి.

- డా|| చెరుకు సుధాకర్

కథలు కార్టూన్లకు ఆహ్వానం

నలుపు పత్రికలో ప్రచురణ కోసం సామాజిక స్పృహ కలిగిన కథలను, కార్టూన్లను ఆహ్వానిస్తున్నాం. ప్రజల సమస్యలను, వారి జీవన విధానాన్ని ప్రతిబింబించే కథలకు, పొలిటికల్ కార్టూన్లకు ప్రాధాన్యత ఉంటుంది. కార్టూన్లు ఇండియన్ ఇంక్ తోనే, స్పష్టంగా గీసి పంపించాలి.

- సంపాదకుడు

బంగ్లాదేశ్ లో రాజకీయ అస్థిరత

19 సంవత్సరాల చరిత్ర కలిగిన బంగ్లాదేశ్ లో స్వేచ్ఛగా, శాంతియుతంగా ఎన్నికలు జరిగింది ఫిబ్రవరి 27న. 1971లో బంగ్లాదేశ్ ఏర్పడిన నాటి నుండి ఇప్పటివరకు అదే శాంతియుత పాలనలోనే మగ్గిపోయింది. ప్రపంచంలో అతి బిడ దేశమైన బంగ్లాదేశ్ లో అర్థిక అస్థిరతతో పాటు ఎప్పుడూ రాజకీయ అస్థిరత కూడా కొనసాగింది. ఫిబ్రవరి 27న బుధవారం జరిగిన 5వ పార్లమెంట్ సాధారణ ఎన్నికలు ఎంత శాంతియుతంగా జరిగినా రాజకీయ అస్థిరత మాత్రం తొలగి పోలేదు.

1982 నుండి 1990 వరకు బంగ్లాదేశ్ ను నిరంకుశంగా పాలించిన హెచ్.ఎం. ఎర్షాద్ నవంబర్ 8వ తేదీన

పదవీచ్యుతుడై మాజీ సుప్రీం కోర్టు న్యాయమూర్తి సయ్యద్ అహ్మద్ ఫా బుద్దీన్ అపద్ధర్మ అధ్యక్షుడిగా నియమితుడయ్యాడు. ఆ తర్వాత ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ప్రభుత్వాన్ని ఎన్నుకోవడానికి నిర్ణయం తీసుకోవడంతో ఎన్నికల పోరాటం మొదలైంది. బంగ్లాదేశ్ లో రిజిస్టర్ అయిన రాజకీయ పార్టీలు 70 వరకున్నా ప్రధాన పార్టీలు బి.ఎన్.పి. అవామీలిగ్ లే. ఏదు పార్టీల కూటమి అయిన బి.ఎన్.పి.కి బేగం ఖలీదా జియా నాయకత్వం వహిస్తుండగా, ఎనిమిది పార్టీల కూటమి అయిన అవామీలిగ్ కు షేక్ హసీనా నాయకురాలు. ఇంకో విశేషమేమిటంటే బేగం ఖలీదా జియా బంగ్లాదేశ్ మాజీ అధ్యక్షుడు జియాఉర్ రహమాన్ భార్య కాగా, షేక్ హసీనా బంగ్లాదేశ్ సంస్థాపకుడు, మొట్టమొదటి అధ్యక్షుడు అయినా ముజిబుర్ రహమాన్ కూతురు. ఈ నాయకురాలిద్దరి మధ్య ఏమాత్రం సయోధ్య లేదు.

ఫిబ్రవరి 27న జరిగిన ఎన్నికల ఫలితాలు రాజకీయ పరిశీలకులను తీవ్ర ఆశ్చర్యంలో ముంచెత్తాయి. ఎందుకంటే ఎన్నికలలో గెలుస్తుందనుకున్న అవామీలిగ్ ఘోరంగా ఓడిపోగా

అంతగా పలుకుబడి లేదనుకున్న బి.ఎన్.పి. విజయం సాధించింది. ఇంకో ఆశ్చర్యకరమైన విషయమేమిటంటే అదే ప్రజల తీవ్ర ఆగ్రహ జ్వాలలకు గురై పదవి కోల్పోయిన మాజీ నియంత హెచ్.ఎం. ఎర్షాద్ కు చెందిన జాతీయ పార్టీ 35 స్థానాలు గెలుచుకుంది. మొత్తం 300 స్థానాలు గల బంగ్లాదేశ్ పార్లమెంట్ లో 298 స్థానాలకు మాత్రమే ఎన్నికలు జరిగాయి. ఇందులోనూ కొన్ని అవకతవకలు జరిగినాయనే కారణంగా 4 స్థానాల ఫలితాలు నిలిపి వేసి రీ-పోలింగ్ కు ఆదేశించారు. ఫలితాలు ప్రకటించిన 294 స్థానాల్లో బి.ఎన్.పి. 138 స్థానాలు, అవామీలిగ్ 85 స్థానాలు, జాతీయ పార్టీ 37 స్థానాలు పొందాయి. మతతత్వ పార్టీ జమాత్-ఎ-ఇస్లామి 16 స్థానాలు, కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఆఫ్ బంగ్లాదేశ్, బంగ్లాదేశ్ కృషిక్రమిక్ అవామీలిగ్ లు నాలుగు స్థానాల చొప్పున, నేషనల్ సోషలిస్టు వర్కర్స్ పార్టీ, ఇస్లామిక్ యూనిటీ కౌన్సిల్ ఒక్కొక్కటి చొప్పున, ఇండిపెండెంట్లు 3 స్థానాలు గెలుపొందారు.

అవామీలిగ్ వెనుకబడి పోవడానికి చాలా కారణాలున్నాయి. ఇందులో ముఖ్యంగా వామపక్ష, లౌకిక విధానాలను సమర్థిస్తున్న అవామీలిగ్ ను మెజారిటీ ముస్లింలు వ్యతిరేకించారు. 1971-75 మధ్యకాలంలో ముజిబుర్ రహమాన్ కాలంలో సంభవించిన ఆకలి చావులు, రాజకీయ హత్యలు, అణచివేత చర్యలను ప్రజలించా ఘురచి పోలేదు. బంగ్లాదేశ్ ను సామ్యవాద, లౌకికవాద దేశంగా మార్చునున్నట్లు ముజిబుర్ ప్రకటించడం అదే ప్రజలకు ఆగ్రహం కలిగించింది. భారతదేశ సూచన మేరకే ముజిబుర్ పరిపాలన సాగించాడని బంగ్లా ప్రజలు నమ్మడంతో ఆయనపై ప్రజలకు విశ్వాసం పోయింది. తన తండ్రి ముజిబుర్ రహమాన్ చర్యలను సమర్థించడం, ఆయన ఆశయాలనే కొనసాగించడం షేక్ హసీనా ఓటుమికి

కారణమైంది.

జియా ఉర్ రహమాన్ పై ప్రజలకున్న అభిమానం ఖలీదా విజయానికి తోడ్పడింది. ఆయన లౌకిక తత్వానికి విరుద్ధంగా ఇచ్చిన 'బిస్మిల్లా' నినాదం ముస్లింలకు బాగా నచ్చింది. ఖలీదా ముస్లిం కార్డుని బాగా ఉపయోగించుకుంది. ఆమె భర్త జియా ఉర్ బంగ్లాదేశ్ ప్రభుత్వ అధికార మతంగా ముస్లిం మతాన్ని ప్రకటించడం వల్ల చాందసులైన ముస్లింలందరికీ ఆయనపై ఆరాధన విశ్వాసం పెరిగింది. ఇదే మార్గమంటున్న ఖలీదాకు ప్రజలు విజయాన్ని చేకూర్చారు.

ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేయడానికి ఏ పార్టీ ఐనా 151 స్థానాలు గెలుపొంది తీరాలి. కాని ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఏ పార్టీ కూడా స్వయంగా ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేసే పరిస్థితుల్లో లేదు. అందరికన్నా ఎక్కువ స్థానాలు గెలుపొందిన బి.ఎన్.పి. మరో పార్టీతో కలిసి సంకీర్ణ ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేయవలసి ఉంది. ఇక్కడ మరో అడ్డంకి ఏమిటంటే హెచ్.ఎం. ఎర్షాద్ అధ్యక్షుడుగా నున్నప్పుడు రాజ్యాం గాన్ని సవరించి కార్యనిర్వాహణాధి కారాలన్నింటినీ అధ్యక్షుడికే అప్పగించాడు. కాని బంగ్లాదేశ్ లోని ప్రజాస్వామ్యం సూత్రం ప్రకారం నిజమైన కార్యనిర్వాహణాధి కారాలు ప్రధానమంత్రికే ఉండాలి. ఇప్పుడు అధికారాలు ప్రధానమంత్రికి అప్పగించాలంటే పార్లమెంట్ సమావేశం జరిపి రాజ్యాంగాన్ని మళ్ళీ సవరించాలి. అప్పటి వరకు పాబుద్దీనే అధ్యక్షుడిగా కొనసాగుతాడు.

భారత దేశాన్ని వ్యతిరేకించడంలోనూ, మతతత్వ భావాలలోనూ, బి.ఎన్.పి. జమాత్-ఎ-ఇస్లామీలు ఒక్కతాటిపైనే నడుస్తున్నాయి. ఈ రెండు పార్టీల మధ్య సయోధ్య ఉన్నందున బి.ఎన్.పి. నాయకత్వంలో ఈ రెండు పార్టీల సంకీర్ణ ప్రభుత్వం ఏర్పడే అవకాశం ఉంది. - వి. చంద్రమౌళి

మందుల పాపు దగ్గరకెళ్ళగానే అద్భుతమైన ప్రకటనలు దర్శనమిస్తాయి. 'హార్లిక్స్ రిఫిల్ పాక్ డబ్బు అదా చేయండి. "ఎక్స్ట్రాకార్నియం", 'గ్లాక్జేడ్', "గొంతులో కిచ్ కిచ్" ఎక్స్ బిళ్ళనే వాడండి - యిలాంటి అట్టలు, స్టికర్లు దర్శనమిస్తాయి. వీటన్నింటి అర్థము ఒకటే. ఈ మందులన్నీ కొనుక్కొని వెళ్ళమనే!

"కౌంటర్లో మందుల అమ్మకాలు" పద్ధతిలో డాక్టరులో పనిలేదు. ఆయనకు ఫీజు చెల్లించాలనే భయం లేదు. మందులపాపులోకి వెళ్ళి తనకు కావాల్సిన మందును అడగటం తీసుకోవటం, తినటం అంటే..నూటికి 80 మంది జనానికి ఆధునిక వైద్యం అందుబాటులో లేదు. అందుకోగల తాహతు లేదు వారికి. మిగిలిన 20

తదితరములు ఎచ్చలవిడిగా కౌంటర్లో అమ్ముడవుతున్నాయి.

సి) డాక్టరు అందు బాటులో లేనంత దూరులో ఉండటం ఉన్నా ఫీజు చెల్లించలేకపోవటం - ఫలితంగా కౌంటర్లో కొని స్వంత వైద్యం చేసుకోవటమే. ఆ ఊళ్లో "డాక్టరు"గా పిలవబడే ప్రాక్టీషనర్ దగ్గరకు పోవటమే చేస్తాడు. మందుల పాపులు లేచిపోతే ప్రాన్సికిరాణా కోట్లలో కూడా కొన్ని మందులు దొరుకుతాయి.

డి) డాక్టరు దగ్గరకు పోయేలోపల తాత్కాలిక ఉపశమనానికి

ఇ) జలుబు, చిన్నపాటి జ్వరము లాంటి పెద్దగా డాక్టర్లు, మందులూ అవసరం లేని జబ్బులకు కౌంటర్లో మందులు కొంటారు.

ఎఫ్) క్యాన్సర్, ముదిరి పోయిన గుండె, ఊపిరితిత్తుల కాలేయం జబ్బుల్లోనూ

తీసుకొని గొంతుకూ, ఛాతీకూ దట్టంగా పట్టించుంటారు. నాన్నగారు రూపాయలు పెట్టి కొనే మందు ఒక్క దెబ్బలో అయిపోయి తీరాల్సిందే. 'అవ్వుతాంజనం' అయినా "జండుబాం" అయినా ఇదే రకం ప్రచారం, నాలుగు యూకలిప్టస్ ఆకులను నలిపి ఛాతీని రుద్దినా ఎక్స్ పూసినంత ఫలితం వస్తుందని జనానికి తెలియనంత కాలం ఈ ప్రచారపు ఆర్కాటానికి బలయి పోతుంటారు.

"తలనొప్పి, వళ్ళునొప్పులు మటుమాయం.. సారిడాన్" తినండి. 'అస్ట్రో' మ్రింగండి. "అనాసిన్" తినండి" అంటారు. అన్నిల్లోనూ ఉండేది 'ఎస్పిన్' మాత్రమే. ఇవన్నీ కౌంటర్లో అమ్మబడేవే.

కౌంటర్లో మందుల అమ్మకాలు

మందిలో సగం మంది డాక్టరుతో నిమిత్తం లేకుండా నేరుగా కౌంటర్లో మందులు కొనుక్కుంటారు. బ్రిటన్ లాంటి అభివృద్ధి చెందిన దేశాల్లో కూడా 25% అమ్మకాలు కౌంటర్లో జరుగుతాయి.

స్వంత వైద్యం - కౌంటర్ అమ్మకాలు

జనం కౌంటర్లో మందులు కొని స్వంత వైద్యం ఎందుకు చేసుకొంటారు? కొరణాలేంటి;

ఎ) డాక్టరుకు ఫీజు చెల్లించలేకపోవటం.

బి) తలనొప్పి, అజీర్తి, పుళ్ళు గాయాలు యిలాంటి చిన్న చిన్న వాటికూడా డాక్టరు దగ్గరకు ఎందుకులే అనే భావము ముఖ్యకారణం. ఈ కారణంగానే సారిడాన్, అనాసిన్, అస్ట్రో, పాన్ జోన్, అమ్మతాంజనం, ఎక్సు, ఎరేచనాలకు మందులు, నవాల్జిన్, బెరల్జన్ హార్లిక్స్, బోర్నవిటా

కౌంటర్ వైద్యం కోసం పోతారు.

జి) 'ఆ మాత్రం నా రోగం గురించినాకు తెలియదా?' అనే అదుపు తప్పిన ఆత్మవిశ్వాసం కూడా కారణమే.

ఫలితాలు

కౌంటర్లో వైద్యం ముదిరి మందుల పాపు వాల్లే

మందులు రాసివ్వడం, నూది మందులు వేయడండాకా పోయింది. రోగి ఒక మందు అడిగితే తనకు ఎక్కువ గిట్టు బాటయ్యే, అమ్ముడు పోకుండా ఎక్కువగా ఉన్న మర్ఫో మందును కౌంటర్లో యిస్తారు.

మందులో వచ్చే రియాక్షనులను గుర్తించి నమోదు చేసే వీలుండదు.

జనం యిలా కొంటున్నారని తెలిసిన మందుల కంపెనీలు తీవ్రస్థాయిలో ప్రచారం తీసుకొంటుంది.

ఉదా|| "ఎక్స్" లాంటి సాధారణ మందు గురించి అద్భుతాలు సృష్టించే మందుగా ప్రచారం చేస్తారు. వేళ్ళనిండా

తల్లిపాలు శ్రేష్టం అని యూని సెఫ్ ఫోషిస్తుంటే పాలపాదుల ప్రకటనలు గుప్పించి అమ్ముతారు.

'ఫారిక్స్' సెరిలాక్" మొదలగు మందులు చిన్న పిల్లలు విపుగా ఎదగటానికి చాలా, అవసరమని ప్రచారం చేస్తారు.

ఇంటిల్లి పాడికి టానిక్ 'సింకారా'నే వాడండి అంటారు. ఇలా అర్థరహితమైన, ప్రమాదకరమైన అనవసరమైన మందులను ఎచ్చలవిడిగా తయారు చేయటానికి దారి తీస్తుంది.

మందులపాపు యజమానులు వైద్యం చేయడం మొదలవుతుంది. అలా వైద్యం చేయటంలో ఉండే సాధక బాధకాలన్నీ రంగప్రవేశంగా చేస్తాయి.

- డా|| బ్రహ్మరెడ్డి

ఆందోళన

గుట్టలు, గుట్టల మధ్య గుడిసెలు సుడిసెలే ఈ దేశ సౌభాగ్యానికి నిదర్శనంగా అభివృద్ధికి చిహ్నంగా వెక్కిరిస్తున్నాయి. అభాగ్యజనం గడుపుతూ భాగ్యయుగం కొనసాగినా తెంచ సిద్ధపడి అరుణకిరణాలకు ఆయువు పట్టుగా మిగిలిన ఆగుడిసె వాసుల పల్లె పేరు "మెట్టుగూడెం".

తెల్లవారు తుంది అందరు ఎవరి ఇండ్లనుండి వారు కమాయిల (పొలాల) కాడికి పోతారు. పొద్దున్నే ఆడూలు లేచి బాట పొంటి పోతూ రాత్రి మీటింగ్ లో బండ్ చేర్చామని కుంటుంది. ఈ సారి ఎట్లా చేసుకుంటా? అందరు మీటింగ్ లో నైతే సై అంటే సై అన్నారు. కాని రేపు కదులుతరో కదలరో!" అని అలోచించుకుంటు తన కమాయి చేరింది.

ఆడూలు ఒక పేద రైతు. అన్నగాల్లు తన ఊరికి రావడం మొదలయిన కాడి నుండి వాళ్ళు చెప్పిన పని చేస్తూ, వాళ్ళు చెప్పే పేద బతుకుల బాధలను, అబాధలు పోయే దుకు ఏంచేయాలో చెప్పిన ఎషయాలను శ్రద్ధగా వింటూ తన పేద బతుకును నెట్టుకుంటూ వస్తున్నాడు. తనకు ఇరవై ఎకరాల భూమి ఉన్నా అది పండేది పది ఒక్కరాల కంటే ఎక్కువ ఏమీ ఉండవు. ఇక్కడ వ్యవసాయమే అంత. పొదు వ్యవసాయం లెక్క ఉంది. భూమి బాగానే ఉన్న పండే భూమి తక్కువే. ఆ ఆదాయంతోనే తన కుటుంబములోని భార్య, ఇద్దరు పిల్లలు, తల్లి, తండ్రి ఇద్దరు చెల్లెండ్లు, తమ్ముడు- అందరు కలిసి జీవించాలి. తన భార్య ఇంటికాడ వండిపెట్టిన ఇద్దరు చెల్లెండ్లు, తమ్ముడు తనూ నాలుగు గండ్లతో ఆరుగాలం కష్టం చేసినా, తన తల్లి, తండ్రి పిల్లలను పట్టుకొని చేండ్ల కాపలాగా ఉన్నా, అడవి జీవరాసులను పశుపక్ష్యదులనుండి కంటికి రెప్పలా కాపాడినా పండిన పంటతో తక్కువ కాలమే బతకాల్సి వచ్చేది. మిగతా కాలమంతా అడవి

మీదనే బతకాలి. ఎనుకటనైతే అడవి మీద ఆకు అలం తింటూ అడవిలో దొరికే ఇప్పపూవు, ఇప్పపరక, బంక, అక్క మొదలయిన సంపదను తెచ్చి అమ్ము కొని పొట్టగడుపు కునేవారు. అదురు కుంట, బయపడుకుంట అడవిలో క్రూర జంతువులతో సైతం సహవాసం చేసి తునికి ఆకును తెచ్చి అడ్డికి పావుశేరుగా అమ్మి, వచ్చిన ఆ కొద్ది పైసలతో కట్టుగుడ్డలు కొనుక్కోనేవారు. ఈ మూడు నాలుగు సంవత్సరాల నుండి వర్షాలు పడక పండించే పంటలే కాక అడవిలో దొరికే సంపదే కరువై పోయింది. దొరికిన కొద్ది సంపదను కూడా దొంగ సామెకారులు, ఉప్పు, మిరప కాయలకు, పొగాకు కిందికి కొనబట్టిరి. డిక్కలెండినా కనీసం కట్టుగుడ్డలనైనా అకు సీజనవుందను కుంటే, డిక్కలెండిన కష్టజీవి కట్టు గుడ్డలు కట్టించని కండ్లు కుట్టిన సర్కార్ అధికూడా లేకుండా చేసి ఈ సంవత్సరము సర్కారే చేతబట్టి, దొరికే ఆ రూపాయికూడా తప్పుకపోయే. దాని ఆశచూసుకొని చేసిన అప్పులు మొదకు ఊరిఅయినట్టు అమ్మే ఎట్లా ఆదనంగా మరిన్ని నష్టాలు ఎద్దైనా రోజుకోగొండాన్ని గడుపుతూ తన కుటుంబాన్ని ఉడుకుంటూ వస్తున్నాడు ఈ కష్టాల్లో అక్రమ దోపిడిని చూసి ఆడూలు కొపాన్ని అపుకొని 'ఇది ఇంతేనేమో' అని బతకాల్సి వచ్చేది. ఊళ్ళో ఆడుగుబెట్టి, ఈ ఒక్కసక్కని బతుకు మన రివాటు కాదు అని, మన అమాయకత్వాన్ని అసరా చేసికొని దోపిడీల్లు అన్యాయం చేస్తున్నారని చెప్పంగనే తనలో ఉన్న అగ్నికి ఆజ్యంపోసినట్టయ్యింది. అప్పటి నుంచి ఆడూలు ఉపారుగా సంఘంలో చేరి

కష్టపడి పనిచేసి ఆ ఊరి సంఘానికి ఆధ్యక్షుడు అయ్యిండు.

తనకేతులు (పాక) కాడ పిట్టలు కొట్టుకుంటూ వున్న ఆడూలుకు అదే ఊరి సెక్రటరీ ఎదురయ్యిండు. మనమొకసారి మీటింగ్ చేసి అన్నగాల్లు చెప్పిన దాని మీద ఒక్క సుతిగావలె. వూరోల్లందరిని జమచేసి చూద్దాము. బండ్ రోజు దగ్గర సదు తునే వుంది. అన్నగాల్లు ముందు 'ఊ' అన్నరు కాని మనముందు కూడా 'ఊ' అనిపించుకోవాలె" అన్నాడు కొసాలు. ఇద్దరుకూడా ఒక అలోచనతో ఇడి పోయిండ్లు.

కోసాలుది చిన్నకుటుంబమే అయినా ఇరాంలేకుంటూ కష్టం చేసుకూటే కాని బతుక లేక పోయే వాడు. కొత్తగా వచ్చినప్పుడు ఇండు విసుకుంటే నాకాదార్ వచ్చి 'పీవార్' మీద 300 రూపాయలు, మేక, కోడి గుంజుక పోయిండు. అప్పుడే అన్నగాల్లు కాడా తిరుగత ఉంటే కోసాలు అన్నగాల్లుకు చెప్పితే రూపాలను నాకాదార్ నుండి వాపసు ఇప్పించారు. దానితో కోసాలుకు అన్నగాల్లు మీద మంచి గురి కుదిరింది. అప్పటి నుండి అన్నగాల్లు పెట్టిన సంఘంలో పని చేసుకుంటూ అందరి అభిమానంతో సంఘానికి సెక్రటరీ అయ్యిండు.

ఆ సాయంత్రం ఆడూలు, కోసాలు సంఘం కమిటీని జమేసి, అన్ని సమస్యలు చర్చించి, వూరి అందరితో తరువాత సమావేశం చేద్దం అనుకున్నారు. సంఘం కమిటీ జమయ్యింది. ఒక ఇంటిముందు పాకలో కూచున్నారు. సంఘం కమిటీల్లు ఎవరి మనుసుల్లో వారు అలోచన చేద్దరు.

“ఇంకేంది, మాట్లాడుతేకదా!” అంటూ నిశ్శబ్ద వాతావరణాన్ని మాటల్లోకి తెచ్చాడు కమిటి సభ్యుడు రాములు.

రాములు మాటలు ఆపడంతో ఆడ్కాలు మాట్లాడడం మొదలు పెట్టాడు. “మొన్న మన అన్నగొల్ల వచ్చి మీటింగ్ పెట్టింట్లు కదా! మీరంతా ఎన్నరు కదా! మరిదాని గురించి ఏంచేద్దాం? మన అందరి మనసుల్లో ఏముందో ఒకసారి అనుకుంటే మంచిది. మీరేమంటారో చెప్పుండ్లి” - అంటూ అందరి ముఖాలు కలయ జూసింది.

కోసాలు అందుకున్నాడు. ‘వాళ్ళు చెప్పింది చేద్దాం. ఆంధ్రం లదాయి చేసే మన అన్నగొల్లను, అన్నగొల్లకు అన్నం పెట్టి కాపాడిన వారిని చంపుతండ్లు. మనకు సాతి ఉన్న జనతను కేసులు పెట్టి జైల్లం పెట్టవట్టే ఈ సర్కార్లొ. ఇక్కడ మన దగ్గర కూడ చిట్టిదాదను, ఎర్వార దాదను కాల్చిచంపిరి. ఊళ్ల చుకులి చెప్పేట్లను తయారు చేసి ఆల్లు చెప్పినట్లు అన్న గొల్ల మీద పడి చేతికి దొరికినేళ్ళు జైల్లం పెట్టి ఈమన బండిదాదాజేల్లనుండి బయటకి వచ్చి కేసులని కోర్టుచుట్టుతా తిరుగటానికి ఫైసలు లేక మల్ల జైల్లకు పోవు డ్డతదు అని బాధతో జరం పట్టి దానితోనే చచ్చిపోయె. జగదల్పూర్ అని రాయపూర్ అని జేళ్ల ఉన్న అన్న గొల్లను బాధపెట్టవట్టె. సజ ఎయ్య దానికి ఉపాయం జెయ్యవట్టె. దండ కారణ్యంలో కూడా చాలామంది అన్న గొల్లు చనిపోయిరి. ఏలే సర్కార్లొ ఎవరు అయినా మన ఇసయం అనే టాల్లెకి అందరూ ఏకమై మాట్లాడు కొవట్టిరి. మన పార్టీని నాశనం చేయాలని మన అన్నగొల్లను చంప వట్టె. మరి సర్కార్లొ చంపు కుంటాపోతావుంటే మనం ఉకుంటే ఎట్లా? అన్నగొల్లు చెప్పింది నిజం. దానికి బదలా ఏమన్న చెయ్యాలె. దానికి మనం బండ్ చేత్తనే మంచి గుంటుంది”. అని తన మాటలు ఆపిండు కోసాలు.

సమయం, కొసం చూసిన రాములు అందు కున్నాడు

“ అన్నగొల్లు మన ఆదివాసు లకు బోరింగులు, ఇస్కూల్, చెరువులు, హాస్పిటల్లూ కావాలని, భూములకు పట్టాలు కావాలని ముందుగాల దరఖాస్తులు ఇయ్యాలన్నరు కదా! సర్కారు, నీటిమాటలు బయటపెట్ట దానికి ఇది మంచి ఉపాయం. ఈ దరఖాస్తులతో మనం పోతే ఆడు ఎట్టైనా దీన్ని ఆగం జేస్తడు. ఆడు జెప్పే టోడేకాని చేసేటోడు కాదు కదా! దానితో ఆడి నాటకం దేశానికి తెలుస్తది. మనం కూడా దేశానికి తెలుస్తాం. మనగోడు కొంత బలం సాతి దొరుకుతుంది.

“అన్నగొల్లు పంపితే అచ్చిండ్లని లోపట తోతై ఏం జేసు డు”? అన్నాడు జోగాలు.

“అందరం జమకామా? ఆ బలంతో ఏదైన చేయడానికి కదులుదాం. అయినా ఆడు లోపల పెట్టుకొని ఎన్నాల్లు ఉంచుకుంటుడో ఉంచు కోనియ్యి” అన్నాడు రాములు.

“ఇప్పుడు ముందు గొల్ల దరఖాస్తుల పని, తరువాత బండ్ పని చెప్పిండ్లు. ఈ దరఖాస్తులదే కొంచెం కట్టంగా వున్నది. దానిలో ఆడు మనకు ఏం చెయ్యడు కాని అనికి పుట్టిగనే గింత బలం ఉన్నట్లు తలిస్తే సెరిగే మెక్కలను నరికిసినట్లు ఆడు అచ్చి ఆగం జేత్తడో ఏమో సర్కార్లొది ఏదైనా కాల్యమన్నరు మంచిగనే ఉన్నది. కాని ఈ దరఖా స్తులదే సిక్కు” అని ఇసారణ చేసు కుంట మాట్లాడిండు జోగాలు. ఎప్పుడైనా జోగాలుది ఇదే. ఏదైనా ఎవనికి తలువకుంటా చేద్దాం కాన్ని బహి రంగంగా అంటే పుట్టెడు అనుమానాలు.

“ఎమైతేందే నీయవ్వ? పోతే పోతం. ఉంటే ఉంటం అనుమానాలు పెట్టుకుంటేనే అనుమానాలు. మన ఒక్క ఊరే వున్నదా సంఘంలో? అన్ని ఊర్లొ పోందే మనం పోతామా? ఈ రోజు చచ్చేదానికంటే ఏదన్న ఒకటి చేసి సత్తె మనకు కాకున్నా మన పిల్లలికైనా దొరుకుతది. నీవెప్పుడైనా గింతే. అన్ని సాటు మాటుకు చేత్తే రేపోమాపో బయటికి చేయాలిన్నపుడు ఏంజేత్తావ్? చేసేదే సర్కార్లొనికి వ్యతిరేకమాయే అనికి ఎతిరేకంగా చేత్తె అని, కావలికుక్క అయిన పోలీస్లొ ఊకుం బారా?

తలువకుంట ఎన్నాల్లు చేత్తావ్ మన ఊళ్లనే ఎవడన్నానుకిలిచేసేటోడు తయారైతే వాడు చెప్పాడా? అప్పుడు తెలువదా”. జోగాలు చెప్పిన దానికి జవాబుగా చెప్పిండు సెకరేటరి కోసాలు.

“మనం ఏదన్నాముందు పడి చేత్తనే అయితది కాని, అన్నిటికి అనుమానాలు పెట్టుకుంటే కదలలేం”. అని చివరికి అందరూ మాట్లాడి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చారు. ‘మన ఊరి తరపున ఏమేమి లేవో రాసి, మన పెద్ద మనుషులను పంపాలె. దాని తరువాత మన బండ్లో ఏపని చెప్పుతే. అపని చేయలి.” అని ఎటు పోయేటోల్లు అటు లేచి పోయారు.

“బండ్ రోజు దగ్గర పడు తున్నది. అన్నగొల్లు అపని మీద తిరు గుతు ఇంతల అందెటట్టులేరు. ఇన్నె ద్దులంటే అన్నగొల్లు ముందుండి నడిపెలోల్లు ఇప్పుడు ఎదురు చూస్తే కలువదు”. అనుకొని ఆడ్కాలు, కోసాలు ఊల్లె తిరిగి పటేల్ పెద్దాలు, పెర్నాలు, పూజిరి, సర్పంచ్ ముఖ్యా లులను, ఊర్లొందరిని జమ చేసిండ్లు. అందరిని ఒకసారి చూసి ఆడ్కాలు ఒకసారి గొంతు సరాయిం చుకున్నాడు. “తొల్లి పెటకుండ్లి. అం దరు ఒకసారి ఈ మాటలు వినుండ్లి” అనడంతో మాటల మయంలో ఉన్న వాల్లందరు ఒకేసారి ఏం మాట్లాడుతరో అనిలోల్లి నాపిన్లు.

“మన ఊరికి స్కూల్ లేదు బోరింగ్ ఏసినా నాలుగు రోజులకే చెడిపోయింది. దాన్ని సగపెట్టెటోడే లేక దిక్కు లేకుండా పోయింది. ఎండకాలం వచ్చిందంటే నీళ్లు తాగదనికే కరువు కావట్టే ఇగ దొడ్ల గోస చెప్పెటట్టేలేదు. నీళ్లు లేక చచ్చిపోవట్టె. అందుకని ఒక చెరువు కూడా రాయాలె. మన పక్కన ఉన్న పెద్ద ఊళ్ల అక్కడి పూర్వం సంఘమోళ్లు. అన్నగొల్లు అందరు కలిసి ఒక హాస్పిటలు కూడ కట్టి య్యాలని నిర్ణయించిండ్లు. దానికి కూడా మనం సాతి ఉండాలె”. అన్నాడు ఆడ్కాలు. ఆడ్కాలు మాటలు అందరు వింటున్నారు. వింటున్న జనంలో నుండి, “మీరు చెప్పేది మంచిగున్నది బిడ్డా. దీనికి తప్పక పోవాలె”. అని

ముసలాయన అన్నడు.

పటేల్ అలోచనలో పడ్డడు. "ఇది అంతా మామెడకు పడేటట్లున్నది. ఇవి ఊరికి మంచిగనే ఉన్నాయి. కాని వీటికోసం మేం పోతే ఇరుకుల పడతమా? దాన్నెట్లు చేసుకుంటా? ఇకపోతే ఊరోల్లంతా ఎలన చేసేటట్లున్నది పూరికి పెద్దలని వుండి ఏంచేసినట్లు వట్టిగనే వుండబట్టిరి అని ప్రజలంతా గయ్యిన లేచేటట్లు ఉన్నది. ఎనుకటికాలమైతే ఎర్రబాగుల్లోను చేసి అటుఇటు పంకలు పెట్టి తప్పించినం కాని ఇప్పుడు ఎటుతప్పించిన తప్పెటట్లులేదు.

ఎటున్న జనాన్ని కోసాలు ఒకసారి కలయచూసి., సర్పంచ్ మీదికి నూపు సారించి మాట్లాడింది." మనం పూరికి ఏమి సౌవులత్ లేదాయె. 'అన్నగాల్లు ఎప్పటికి తుపాకి బట్టి లడాయి అని గుప్పలగుప్పల వుండే చేయబట్టిరి. ఇగో సౌవులత్లగురించి ఏంచేయరేంది అని, ఎగిరితిరి. అన్న గాల్లు మీదనే గులగితిరి. ఇప్పుడు అన్నగాల్లు పూరిపూరిలో ఉన్న బీద బిక్కి రైతులనందరిని కూడేసి కదిలి త్రొక్కు. మీరు ప్రజల కోసం చేసిందొక్క యితే మీరు ఈ పోరాటం ల కలిసి వచ్చి నిరూపించుకోవాలె. ఎవడు నిజంగా ప్రజలకోసం పోరాడుతారో కదల మంటున్నం", అన్న కోసాలు మాటలకు సర్పంచ్ గుండెలరాయి ఎత్తేసినట్లయ్యింది.

సప్పుడు చెయ్యకుంటే నిజంగా చేతకాని వాళ్లు అనుకుంటురేమో అనుకొని సర్పంచ్ నెరు ఇప్పిండు. "నిజమే అన్నగాల్లు చెప్పేది మంచిగనే యున్నది. వాళ్లు చెప్పేటివి మన జనత సౌవులతి కోసమే. అందరం కదిలి పోదాం. దానికేముంది. అని పైకి అన్నడు. కాని లోపట గుటగుట ఉండనే వున్నది. "ఇది ఎటుపోయి ఎటువత్తదో, అన్నగాల్లు గుప్పలవుండి చేసుడాయె ఈ బహిరంగంగా చేసేదానికి ఎట్ల జేత్తరో వాళ్లు బయటికి రారైరి. ఏం జరుగుతదో ఏమో అనుకున్నడు. ఎటొల్లు అటు పోవడం చూసి, మీటింగు అయిపోయినట్లుం దనుకోని ఇంటిబాట పట్టిండు.

రొండు రోజుల తర్వాత కలిసి వచ్చే వాళ్లను కలుపుకొని సంఘం నాయకత్వం కింద కార్యక్రమాన్ని ఎలా నడపాలో వివరంగా జెప్పిండు దర భాస్తులతో పంపేవారిని నిర్ణయించి, బంద్లో భాగంగా పూరికి కూపులు కాలేపని తీసుకుంది సంఘం.

దరభాస్తులు తీసికొని తెల్లారే పోవుడు అనగా ముందురోజు సాయం త్రానికే అందరు లచ్చిగూడెంల జమ కాసాగిండు. బీజాపూర్ సబ్ కలెక్టరు ఆఫీసుకు పోవడానికి అన్నగాల్లు, రేంజి కమిటీల వాళ్లు లారీలను మాట్లాడిం థ్లట. ఆ లారీలు లచ్చిగూడెం రావాలట. ఏపూరి సంఘం కమిలి ఆపూరి పెద్దమనుషులను ప్రజలను లచ్చిగూడెం పంపుతోంది. మెట్టు గూడెంకు సంబంధించిన పటేలు., సర్పంచ్ మఖ్యాలు లాంటివాళ్లు లచ్చిగూడెంకు అందిండ్లు అక్కడ ఉన్న జనాన్ని చూసి పెద్దలకు, సర్పంచ్కు కాస్త మనసుకుదుట పడ్డది. దాగుపొటి వున్న జనాన్ని ఒకసారి కలయ చూసిండ్లు. ఇన్ని పూల్లోల్లు జమ అయితండ్లు కదా, వీల్లంక్కావే మనకై తదా? అయితే అందరికి అయితది అనుకొని అక్కడ తెలిసిన వాళ్లను పలుకరించి తమ వెంట తెచ్చుకున్న ఒక పూట బత్తెంను వండుకొని తినడానికి వాగు వొడ్డున వున్న ఒక చెట్టు కిందికి చేరిండ్లు. తమవెంట వున్న పూరి పెద్దలకు వంట పని జెప్పి. పటేల్, సర్పంచ్లు పరిస్థితిని తెలుసుకోడానికి బయలు దేరిండ్లు.

ఎక్కడ పదిమంది జమ అయితే అక్కడ నిలబడి వాళ్లు మాట్లాడే మాటలు ఎనుకుంట తిరుగుతుండ్లు. రేంజి కమిటీ నాయకులు కలిస్తే అల్లతో మాట్లాడి అనుమానాలు కాస్త తేలిక జేసుకొని తమ మకాం బాట పట్టిండ్లు. ఈ దరభాస్తుల పనికి ఎట్ల నాయకత్వం వహించాలో అన్నగాల్లు చెప్పి పోయిండ్లన్న మాట వాళ్లకు ధైర్యం ఇచ్చింది. కమిటీ సభ్యులు వారి చుట్టూ ఉన్న మకాల వారికి బాధ్యత వహిస్తూ, వారికి ధైర్యాన్ని చెప్తూ వారి అను మానాలు తిరుస్తున్నారు. అందరు వంటలు వండి తిని తయారుగున్నారు.

మసక మసక చీకటి కావస్తూనే వున్నది. ఇప్పుడు వచ్చే లారీలల్ల ఎక్కి రేపు ఆఫీసు టైం వరకు అక్కడికి పోవాలె. వీళ్లతోని రేంజి కమిటీ నాయ కుడు ఇడ్కాలు, కన్నాలు పోవాలని రేంజి కమిటీ నిర్ణయించింది. అందరు దరభాస్తులన్ని జమచేసి ఇడ్కాలు దగ్గర పెట్టిండ్లు. వీళ్లు మొన్న మొన్నటి పోరగాల్లు. ఈ పని చేయ గలుగతరా!" అని పెద్ద మనుషులు సందేహపడ్డారు.

అందరు పూరి బాట పట్టిండ్లు. లచ్చిగూడెం నిందుచాలాలిలా కలకల లాడుతోంది. ఎటుచూసిన చీమల దార్ల లెక్క జనం. అంతాచూస్తే ముండా యి (తీర్థం) లెక్క కనబడుతోంది. అంతలోనే లారీ సప్పుడు విన వచ్చింది. అది పోలీసులదా మనదా అని అనుమాన పడుతుండగా, మనల తీసుకపోయే లారీలేనట అని పూళ్ల నుండి కబురు వచ్చింది. జనం ఆనందో త్యాహంతో లారీల వద్దకు చేరుకుం టాండ్లు.

ఇడ్కాలు లారీ దగ్గర కొచ్చిం డు. ఇడ్కాలు మెట్ట దేశంల ఉన్న ప్పుడు భూమి లేకుండే, తెలివి లేకుండే (బస్తర్లోని దంతెవాడనికుంట, బీజా పూర్ ప్రజలు మెట్టదేశం అని పిలుస్తారు). భూమి ఎటుక్కుంట ఇటు వచ్చి స్థిరపడిండు. పోడు కొట్టుకోని భూమిచేస్తే కేదార్లు కేసులు పెట్టి డబ్బులు గుంజాతే అన్నగాల్లు చెయ్యబట్టి కేసు తప్పి జైలుకు పోకుంట అయ్యింది. పూరి బాగోగుల పట్టించుకొంటూ సంఘంల చేరి రేంజి కమిటీ నాయకుడయ్యిండు. అప్పుడు వస్తుంటే భార్య పెట్టిన గొడవని తలుసుకున్నాడు కన్నాలు. జైల్లో పెడుతరేమో అని భార్య కన్నీల్లు పెట్టుకుంది. 'సావుకార్ల కింద సాకిరి చేసిచేసి రెక్కలు తెల్లగయినాయి. చివ రికి సావుకార్ల కొడుకులు మా అక్కల బతుకులు ఆగంజేసిండ్లు. అన్నగాల్లు సాయంతోనే మా అక్కల బతుకులకు దారి దొరికి ఇంట్లోల్లయి బతుకు తుండ్లు' లనుకుంటూ నడుస్తున్నాడు కన్నాలు.

అంతలో లారీ వచ్చి ఆగింది.

జనం తోసుకుంటూ అందులో ఎక్కుతూ ఉండగానే లారీలోంచి పోలీసులు 'పకడే పకడే' అని జనం మీద పడ్డారు. అదివాసులు అందోళన చేస్తున్నారని తెలుసుకున్న ప్రభుత్వం పోలీసుల్ని పంపింది. వారు చేతికి అందిన వారిని లారీల్లోకి తీస్తున్నారు. రేంజి కమిటీ నాయకులు ఇడ్కాలు, కన్నాలు కూడా అరెస్టయ్యారు. మెట్టు గూడెం పటేల్ గూడా అరెస్టయ్యాడు.

అనుకొని పరిణామానికి బెదిరి పోయిన జనం ఎటువాళ్ళు అటు నిల్లాడి పోయిండ్లు. మిగతా ఇద్దరు రేంజి కమిటీ నాయకులు రామన్న, రాజన్నలు అలోచించి, తిల్లాడు తున్న జనాన్ని ఒకటి చేయాలన్న ఉద్దేశ్యంతో ఏడిపోయి తిరగసాగారు. 'ఈ సర్కార్ పేదల అభివృద్ధి అంటుంది కాని అడిగిన వారిని అక్రమంగా బంధించడం, చంపడం దీని నీతి అని చెప్పిన దాదాల మాటలు గుర్తుకు తెచ్చుకున్నాడు. "అడిగిన సౌలత్లు సర్కారు చేయ కున్నా అరెస్టు అయిన వాళ్ల నయినా ఇడిపించుకోవాల" అంటూ వారు అందరినీ జమేశారు. అందరు ఒకరికి కాకుండా ఒకరు వరుగెత్తినప్పుడు కలప చీరుకు పోయి, బొందలు గడ్డలు అనకుండా పడుతూలేస్తూ వుంటే మోకాళ్లు కొట్టుకపోయి మంటమం దుతుంటే వాళ్లకి అన్నలు పడే కష్టాలు మనసుల్లో మెదులుతున్నాయి. 'అన్న గాల్లు ఎట్లా రోజూ ఈ నీకట్లో తిరుగుతుండ్రో' అనుకుంటు మందిలో చెరుతుండ్లు.

"ఈసా, లోల్లి పెట్టుకుండ్లి, దబ్బున పోలీసాల్లు ఇటుకూడ రావచ్చు". అని లోల్లిని బంధు చేసి మాట్లాడడం మొదలు పెట్టిండు రాజన్న 'మన అన్నగాల్లు చెప్పినట్లే అయ్యింది. మన బతుకు కోసం మన సర్కారును నిలస్తే అది మనల్ని జేల్లల్ల పెట్టే కుట్రజేత్తంది. ఇది ఏ ఇందిరాగాంధీ తద్దినం పండుగ లాంటిది కాదాయె. దానికైతే లారీల మీద లారీలు పంపి ఈరేగించే ఈ సర్కారు. మనం ఇప్పుడు మనేల్లను ఇడిపించుకునే దాక పోయేది లేదు. మనందరం ఒక కట్టుగా తయారయి తానాముందు ధర్నా జరుపుదాం. మనేల్ని ఇడిసిపెట్టే దాక, మన ధర్నా ఆపేది లేదు అని చెప్పుదాం." పో దాం అంటే పోదం అన్నారు రైతులు. తానా (పోలీసు

స్టేషను) కాడికి కదిలింది జనం. అంత టీని పర్యవేక్షిస్తున్న య.న్.పి. గుండె దడదడ కొట్టుకుంది. అయినా భయాన్ని బయట పడనీయకుండా, 'మీరేమి తొందర పడవద్దు. ఏదన్నా వుంటే చెప్పుండ్లి'. అన్నాడు.

'మావాళ్లను ఇడిసిపెట్టేదాకా కదిలేది లేదు". అని అందరూ గొంతెత్తి ఒక్కసారిగా వలికిండ్లు.

'మీరు మాకు అన్ని సౌలతులు జేత్తం అని మాట్లాడుతుండ్లు. కాని ఇప్పుడు మాకు ఏమి జేత్తరో తెలుత్తంది మావాళ్లను ఇడ్సిపెడితే సరే లేకుంటే ఇంకా మేము ఏదైనా చేయడానికి సిద్దమైనాం". అని మందిలో రాజన్న అన్నాడు.

"మనమందరం ఈ తానలోనే జొరవడుతేంది?" అన్నమాటలు ఒక్కసారిగా మంది లోంచి వచ్చాయి.

పరిస్థితి విషమించే పట్టు వున్నదని గ్రహించిన యన్.పి అందరినీ ఇడిసి పెట్టడానికి నిర్ణయించుకున్నాడు. 'మీవాండ్లను ఇడిసిపెడతాం పొండ్లి". కానీ మీరు ఇసాంటి అందోళనను చెయ్యద్దు. మీకేదన్నా కావాలంటే నన్ను అడుగుండ్లి నేను మీ బాధలు గురించి ఉన్న" అన్నాడు.

ఏడుదలయిన వాళ్లను తీసికొని అందరూ విజయోత్సాహంతో ఈరేగిం పుగా వస్తాండ్లు. వచ్చేమందిలో ఉన్న ఇడ్కాలు మాటలు మొదలయినవి. "సర్కార్లోని తేనె మాటలు నమ్మకండి. తేనె లెక్క ఉన్న విషం అది. అనికీ మన బాధలు తీర్చాలంటే తెలువదా? అడిగేదే అంతా అదేనాయే. దాన్ని చెప్పుకో దానికి పోతిమి. అది అంతా ఎనుకకు తోసి' మీబాధలు చెప్పుండ్లి తీరుస్తాం' అంటుండ్లు. చెప్పినా తీర్చలేని సర్కార్ ఇంక ఏం జెప్పకుంటే ఏంటిరుస్తది?" అన్నాడు.

రేంజి కమిటీ నాయకులంతా కలుసుకోని అందరినీ కుప్ప ఏసి చివరిసారిగా మాట్లాడిండ్లు. అన్నగాల్లు చెప్పిన బంద్లో పాల్గొని సర్కార్కి బుద్ధి చెప్పాలని అమాయకంగా వుంటే కలువదని అన్నగాల్లు మార్గములోనే అన్ని పరిష్కారం అయితాయనీ, ఇంకా గట్టిగా పోరాడాలని నిర్ణయించు కున్నారు. తర్వాత ఎవరి ఇండ్లకు వారు బాట పట్టిండ్లు.

'చూడయ్యా మనం ఏమో అనుకున్నాం గాని నాకైతే బయటికి

వస్తాననే ఆశలేదు". అన్నడు మెట్టు గూడెం పటేలు.

"నిజమే ఇది అంతా ఎట్లా నడి పించిండ్లే చూడు. ఇంత పెద్ద సర్కార్ తోని పోటిపడి ఎట్లా నడిపించిండ్లే" అన్నాడు సర్పంచ్.

దరఖాస్తులు ఇవ్వడానికి పోయి వచ్చిన తమ పూర్వోల్లని కలుసుకొని అన్ని విషయాలు తెలుసుకున్నారు అడ్కాలు, కోసాలు. అదే దాత్రి మీటింగ్ జేసిండ్లు.

మన సౌవులతులు అనేవి ఈ దరఖాస్తుల దయతో సాదించబడేవి కాదు. మన సౌవులతులంటే ఈ దుర్మార్గపు సర్కారు ముడ్డి కిందికి నీళ్లు వచ్చేవి. అందుకోసం బంద్ విజయం చేద్దాం అన్నారు.

అందరూ కదిలి వాల్ల పూరి చుట్టు వున్న కూపులను కాలబెట్టే వనిలో వడ్డరు. అంతాకాలి బూడిదయితంది. "ఈ సంపద ఎవరి ఇండ్లకు చేరుతది? మన ఇండ్లకా? దీని మీద వచ్చే కోట్లకొలది రూపాయలు పెద్ద పెద్ద బాబులల్ల జేబుల్లో పడుతుంది. ఇది ఉన్నా ఒకటే లేకున్నా ఒక్కటే" అంటూ సంఘం పొల్లు తమ తోటి వాళ్లను హుపారు చేస్తుండ్లు.

"మన బతుకులనే అల్ల కండ్లకు చూపెట్టాలె. ధైర్యంగా ఉండా లె, జాగ్రత్తగా పరిస్థితిని చూసుకుంట తిరగాలె", అన్న కోసాలు మాటలు ఎంటూ అందరూ, ఇండ్లకు పోయిండ్లు.

సర్కార్లోల్లు, జంగల్లోల్లు, కాల బెట్టిన కుప్పలను విచారణ జరిపిండ్లు "ఇగ వత్తారట పోలీసులు" అనుకుంటుండ్లు. ఎవరికి తెలిసిన సమాచారాన్ని వారు చెప్పుకుంట సంఘపోల్లకు అందిస్తున్నారు. రాత్రి వగలు క్షణాల మీద గడిచి పోతున్నాయి. ఎవరి ఇండ్లకు వారు పోయినా ఎవరికి నిద్ర పట్టడం లేదు. కుక్క మొరిగినా పిల్లి కదిలినా ఒక కంట , కనిపెట్టుకుంటనే ఉన్నారు. నిద్రలోనే మెలకువగా రేపు రాబోయే ఉదయం కోసం ఎదురుచూస్తుండ్లు. ఈ మధ్య ఏం జరిగినా ఎదుర్కోవడమే ఏకైక మార్గం. కారు చీకటిని సైతం రక్షణగా ఉపయోగించుకొని, రేపటి జీవితపు వేకువకోసం మెలకువగానే ఉన్నారు.

- జనం

పీపుల్స్ ఎన్కౌంటర్

ప్రస్తుతం అందరికీ చర్చనీ యాశమైన నక్సలైట్ ఉద్యమంతో పీడిత ప్రజలు ఎక్కడ మమేకమవుతారోనని పాలకవర్గాలకు, వారి చెంచాలయిన దోపిడీదారులకు భయం పట్టుకుంది. దీనికి తోడు వారికి ఊడిగం చేస్తూ వ్యాపారం సజావుగా నడుపుకునే సినిమా పెట్టుబడిదారులు నక్సలైట్ ఉద్యమాన్ని వక్రీకరించి, అవసరమయినంత ఉద్యమ సాహిత్యాన్ని వాడుకొని లాభాలు పొందడమే కాక, పనిగట్టుకొని సామాజిక మార్పును వ్యతిరేకించే బ్యాలెట్ ప్రజాస్వామ్యాన్ని బ్రతికించడానికి తమ మీడియాల ద్వారా ప్రచారం చేస్తున్నారు. అయితే ఉద్యమ అణచివేతలో భాగంగానే ఈ వక్రీకరణ, వ్యతిరేక ప్రచారం జరుగుతుంది. ప్రముఖ వ్యాపారి, పెట్టుబడిదారుడు రామోజీరావు నిర్మించిన 'పీపుల్స్ ఎన్కౌంటర్' చిత్రం ఉద్దేశ్యం ఇదే.

మనదేశంలో ప్రజాస్వామ్యం అంటే రిగ్గింగుల ద్వారా, దొంగ ఓట్ల ద్వారా, దొంగనేట్ల ద్వారా, సారా ప్యాకెట్ల ద్వారా అధికారంలోకి రావొచ్చు. గూండాగాళ్ళు, రౌడీగాళ్ళు ఎన్నికల్లో పాల్గొనవచ్చు. అధికారంలోకి వచ్చిన వారిని దింపి మరొకరు పాలించాలంటే ముఖ్యమంత్రి పదవి కోసం రెండు వందల హత్యలు, ప్రధానమంత్రి పదవికోసం రెండు వేల హత్యలు చేయాల్సి ఉంటుంది. మెజారిటీ లేకున్నా దేశాన్ని పరిపాలించ వచ్చు. తమకు నచ్చని రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని కూల్చి వేయవచ్చు. - ఇలాంటి బూర్జువా రాజ్య వ్యవస్థను యధాతథంగా కాపాడటానికే ఈ సినిమాలో ప్రజాస్వామ్య వాదిగా ఫోజ్ పెట్టే డా. జ్యోతిని ప్రధాన పాత్రగా ఉంచాడు రామోజీరావు.

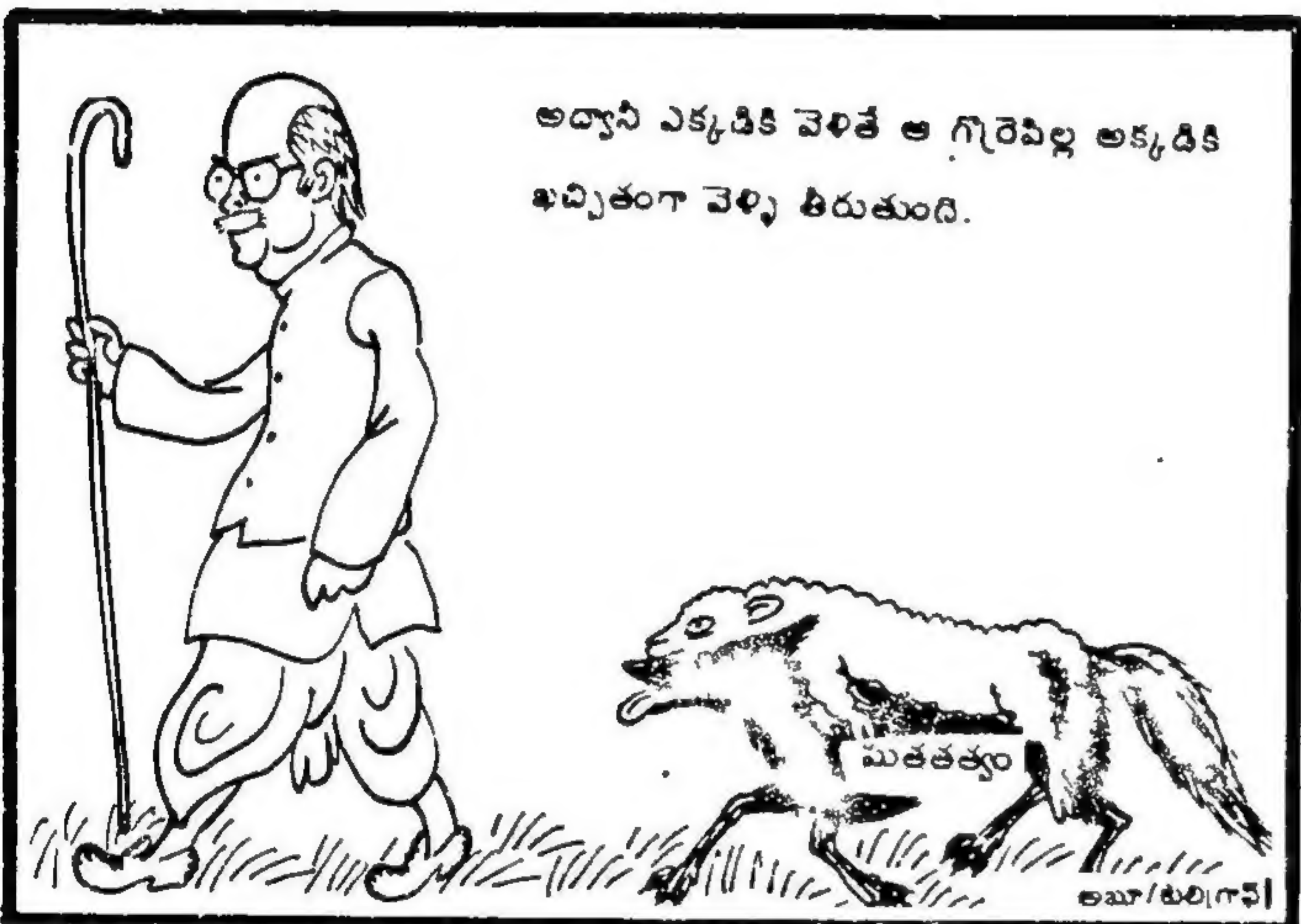
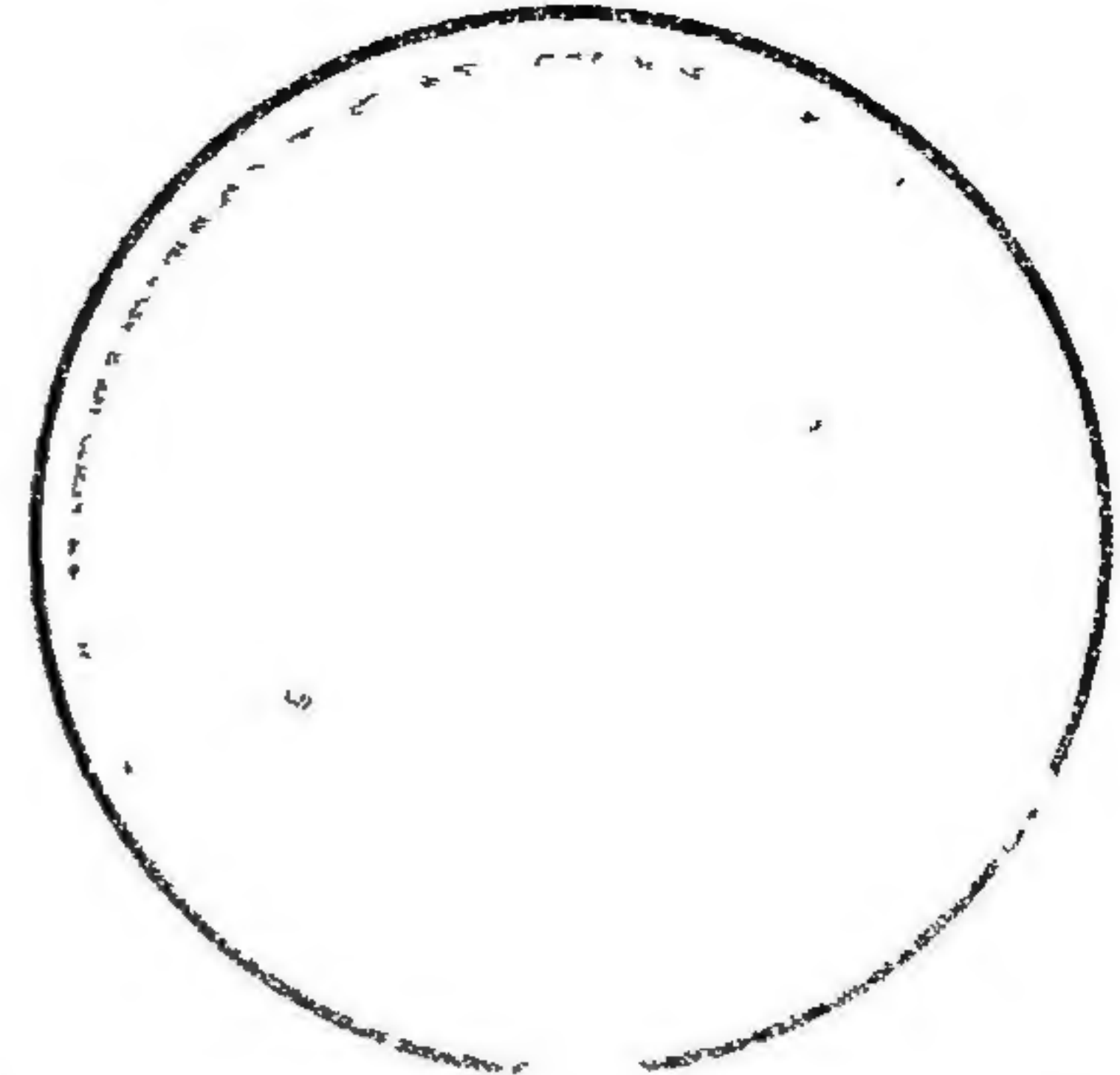
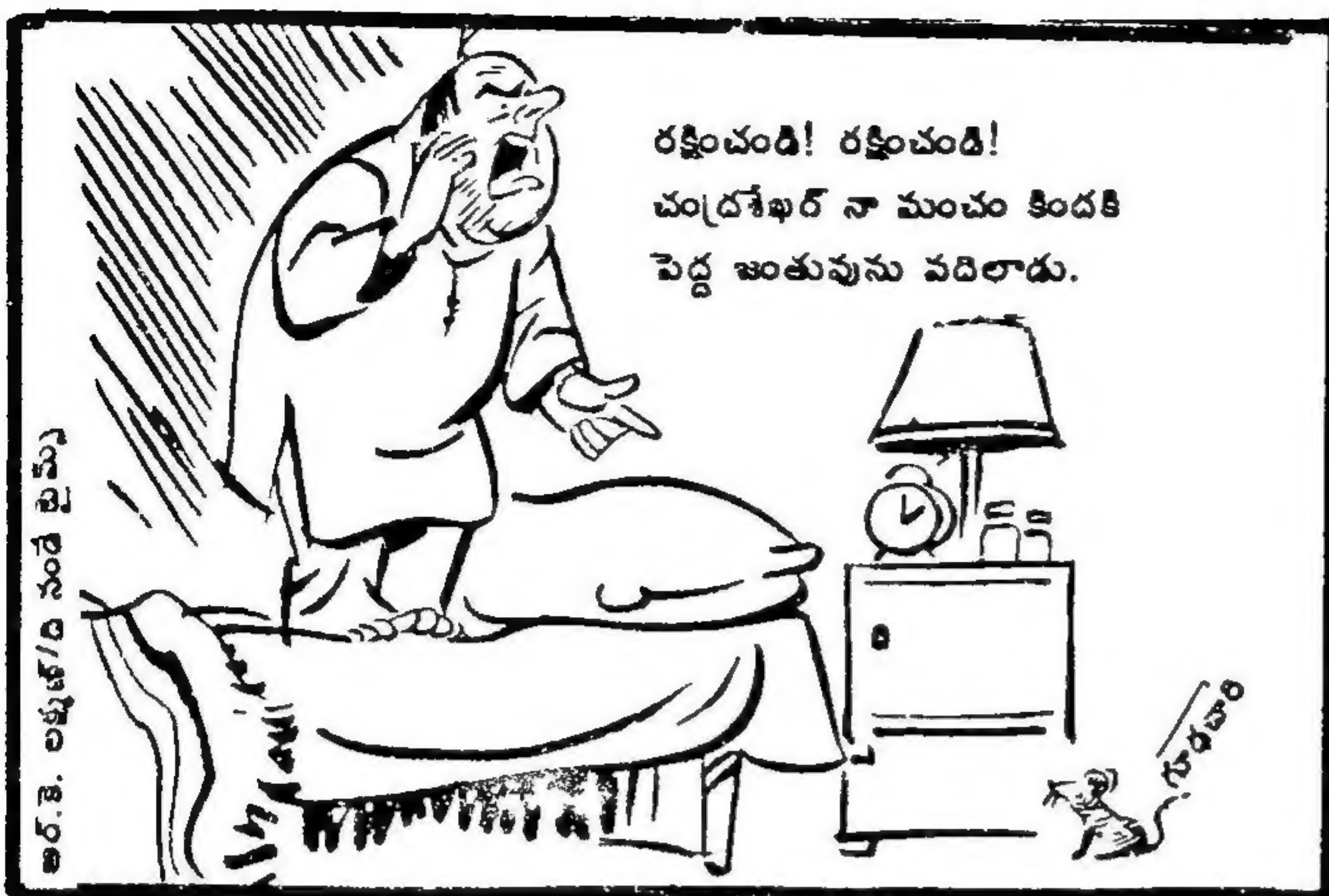
నక్సలైట్లకు ప్రజలు మద్దతు ఇవ్వడం ప్రజాస్వామ్యం కాదా? జరిగిన అన్యాయానికి స్పందించి అన్నలను కలువాలనుకున్నప్పుడల్లా వారితో సంబంధాలు పెట్టుకోవద్దు పోలీసులు వస్తారు' అని గిరిజనులకు గిరిగీయడం డా. జ్యోతి బూటకపు ప్రజాస్వామ్యమే అవుతుంది. నిజంగా డా. జ్యోతి ప్రజాస్వామ్య వాదయితే నక్సలైట్లు ఎవరికోసం తుపాకి పట్టారో, వారి వాదనలో ఎంత సత్యం ఉందో వారికి ఆచరణలో గీటురాయిగా ఎందుకు అవుతుందో పరిశీలిస్తుంది. ఏ గాంధీ అహింసావాదం వల్ల స్వాతంత్ర్యం వచ్చిందనుకుంటున్నారో ఆ అడుగు జాడల్లో ప్రజాస్వామ్యం విఫలమయిందని చెప్పడానికి ప్రస్తుత దోపిడీ వ్యవస్థే ప్రత్యక్ష సాక్ష్యం. డా. జ్యోతి పీడితుల ఉన్నతికి కోరే ప్రజాస్వామ్య వాదయితే ఇంకేమయిన ప్రత్యామ్నాయ మార్గాన్ని సూచించేది. అయినా ప్రజలకు ఏ రాజకీయాలు కావాలో, వారికి ఎక్కడ న్యాయం జరుగుతుందో నిర్ణయించుకోవాల్సింది ప్రజలే కాని కొంతమంది వ్యక్తులు కాదు. దోపిడీ అణచివేతలకు వ్యతిరేకంగా ఉద్యమాలు పుట్టుకొస్తాయి. అయితే ఉద్యమ రూపాన్ని బట్టి వాటిని పరిష్కారం ఆధారపడి ఉంటుంది. నిత్య పీడనకు గురయిన ప్రజలు సహజంగానే ఆ రూపాన్ని అనుసరించి పోరాటం చేస్తారు.

ఇండ్రవెల్లిలో సభ పెట్టుకోవడానికి ముందుగా నక్సలైట్లకు అనుమతి ఇచ్చి తర్వాత సభ జరగనివ్వకుండా పోలీసులు, భూస్వాములు పథకం ప్రకారం అడ్డు తగలగా నేరు మెదపని డా. జ్యోతి, పోలీసులు కాల్పులు జరిపి వందలాది గిరిజనులను హతమార్చినపుడు గుడ్లప్పగించి చూసిన డా. జ్యోతి నక్సలైట్లకే వ్యతిరేకంగా అహింసను

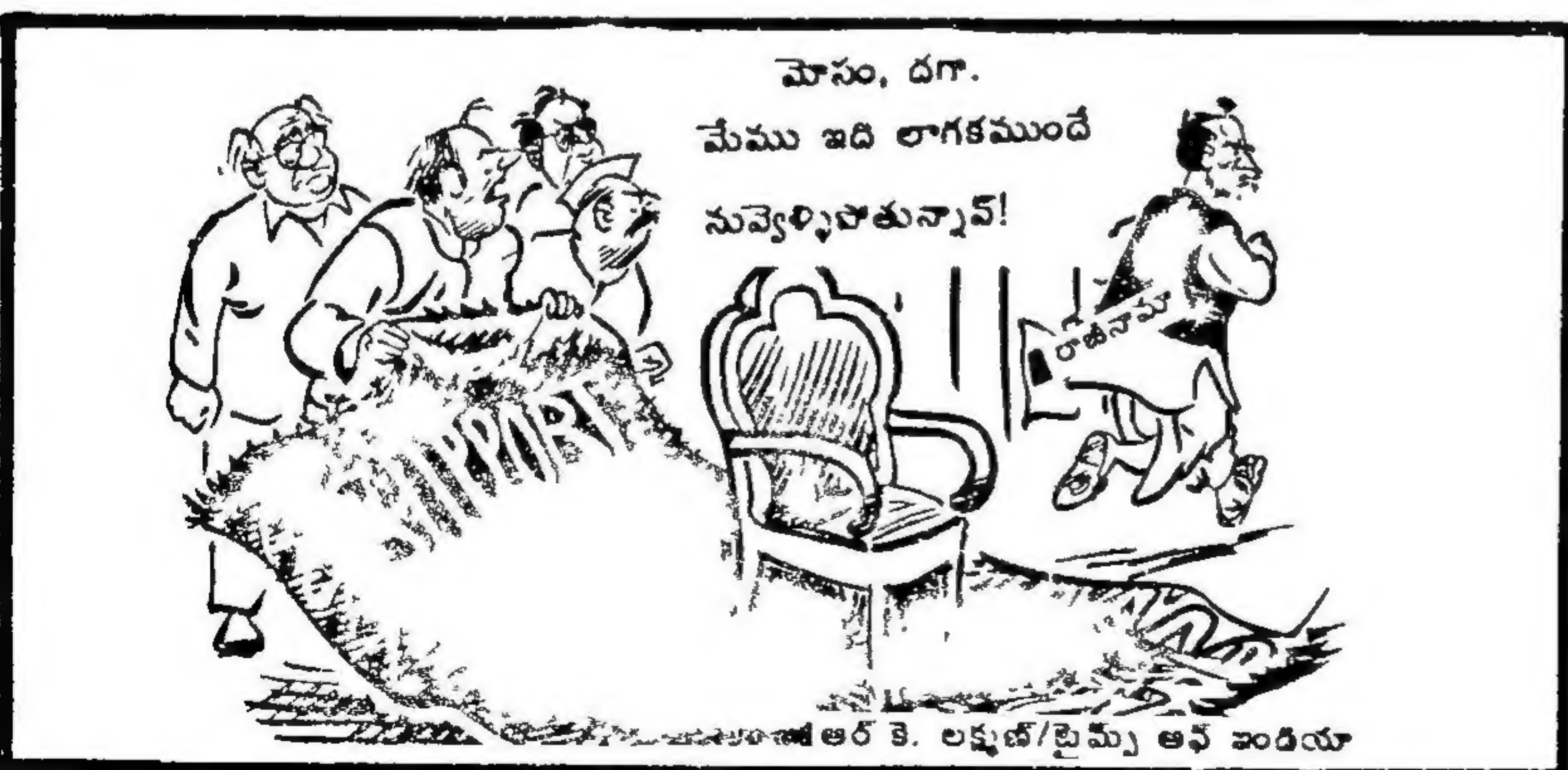
బోధిస్తుంది. అసెంబ్లీ ముందు నిరాహార దీక్ష చేసినప్పుడు ఆమెకు మద్దతుగా నర్సులు, విద్యార్థులు, ప్రజలు శాంతియుతంగా ఊరేగింపులు జరుపుతారు. ఆ సమయంలో వారిపై జరిగిన పోలీసుల దమనకాండ డా. జ్యోతికి హింసగా కనిపించదు. ఏ వ్యవస్థ వల్ల నయితే సమస్యలు పరిష్కారం కాలేదో అదే వ్యవస్థను బ్రతికించుకోవాలనేది ఆమె తపన.

ఇందులో సినిమా ఫక్కిలో డిస్కోటైపు పాటలు ఉన్నాయి. సెక్స్ పాటలు రాసే వేటూరి సుందరరామమూర్తి జననాట్య మండలి పాటలను మక్కికి మక్కి కాపీకొట్టి పాటలు రాయడం నీచ ప్రయోగం. గద్దర్ వేషదారుడు డిస్కోడాన్స్ గంతులు వేయడం సినిమాకే నీగ్గుచేటు. సాంకేతిక లోపాలు సినిమాలో స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. నక్సలైట్లను 'కమిట్ మెంట్' లేనివారుగా, అవతార పురుషులుగా చూపించడం ఉద్యమం పట్ల అవగాహన లోపాన్ని సరిగ్గా చాటుకుంది 'పీపుల్స్ ఎన్కౌంటర్'. సంబంధం లేని సంఘటనలను, అక్విడెంటల్గా జరిగిన సంఘటనలను, వక్రీకరించిన సంఘటనలను వరుసగా పేర్చి ప్రజలే ఎన్కౌంటర్ అవుతున్నారని చూపించి తన వ్యతిరేక తన్తు వెల్లడి చేసుకున్నాడు రామోజీరావు. వాణిజ్యం, ప్రజలను ప్రక్కదారి పట్టించడం, ప్రభుత్వాల ప్రచారానికి బాకా ఊదడం - ఈ మూడు ప్రయోజనాల కోసమే ఈ సినిమా విడుదలయింది.

- వై. నాగేశ్వరరావు

అదృశ్యం ఎక్కడికి వెళితే ఆ గ్లిరెప్పిల్ల అక్కడికి
ఖచ్చితంగా వెళ్ళి తిరుకుంది.

నా సభలకు ప్రచారం రావడం లేదు.
గిడవలు జరిగే ఏర్పాటు చేయగలవా?

BC

వెలువడింది.

త్యరపడండి.

డా.బి.ఆర్. అంబేద్కర్ శతజయంతి సందర్భంగా.....

బాబా సాహెబ్ అంబేద్కర్

డా. అంబేద్కర్ సమగ్ర, ఉద్యమ జీవిత చరిత్ర

రచన : డాక్టర్ బి. విజయభారతి

వల : 32.00

బాబా సాహెబ్ డా॥ బి.ఆర్. అంబేద్కర్ సమగ్ర జీవితం, దళిత జనోద్ధరణ, బడుగు, బలహీన వర్గాల సముద్ధరణ కోసం ఆయన చేసిన కృషి, పోరాట, ఉద్యమం సులభశైలిలో వివరింపబడ్డాయి. ఇందులో ఆయన జీవితమే కాకుండా అప్పటి సాంఘిక, రాజకీయ స్థితిగతులూ విశ్లేషించబడ్డాయి.

డా॥ అంబేద్కర్ అస్పృశ్యతా అవమానాల మధ్య సాగించిన జీవిత సంఘర్షణల్ని, స్త్రీ జనోద్ధరణకోసం, మానవ విలువలూ, హక్కులకోసం చేసిన కృషినీ ఇందులో విశదీకరించారు.

దళిత జాతులు, పౌరహక్కులు, గాంధీజీతో సంవాదం, పూనా ఒడంబడిక, ఆయన రచించిన గ్రంథాలు, నడిపిన పత్రికలు, అంబేద్కర్ పై మార్క్సి ప్రభావం, హిందూకోడ్ బిల్లు, కార్మిక నాయకత్వం, రాజ్యాంగ ముసాయిదా రచనా సంఘ అధ్యక్షుడుగా, న్యాయశాఖా మంత్రిగా దళిత వర్గాలకు కల్పించిన ప్రత్యేక హక్కులూ, హిందూమతంపై తిరుగుబాటు, బౌద్ధ ధర్మ స్వీకారం, అంబేద్కర్ ఆంధ్రదేశ పర్యటన, ప్రభోధాలు, వ్యక్తిత్వం మొదలైన అనేక అంశాలతో 76 అధ్యాయాలు, 20 జీవిత చిత్రాలూ వున్న ఈ గ్రంథం కులతత్వం, మతతత్వం, అనైక్యతలపై “డైనమైట్” వంటిది. సాంఘిక విప్లవానికి ఈ పుస్తకం దోహదపడుతుంది. తెలుగులో అంబేద్కర్ జీవితంపై వెలువడిన స్వతంత్ర రచన ఇది.

ప్రతులకు :

హైదరాబాద్ బుక్ ట్రస్ట్
1-1-342 / బి, ఎవక్ నగర్,
హైదరాబాద్ - 500 020,
ఫోన్ : 67412

పుస్తకం పేరు	KLVA102M295
పుస్తకం పేరు	తలుపు
తేదీ	07 February 2025
మొదటి అధ్యాయం	yes
మొదటి అధ్యాయం	yes
మొదటి అధ్యాయం	41 no
మొదటి అధ్యాయం	no
మొదటి అధ్యాయం	no
మొదటి అధ్యాయం	no
మొదటి అధ్యాయం	Amrutha
మొదటి అధ్యాయం	Amrutha
మొదటి అధ్యాయం	Amrutha
మొదటి అధ్యాయం	AMRUTHA
మొదటి అధ్యాయం	
మొదటి అధ్యాయం	
మొదటి అధ్యాయం	Good
మొదటి అధ్యాయం	